

Apstiprināts ar Rēzeknes novada domes 17.01.2019. sēdes lēmumu Nr. 2, 1.§
"Par Rēzeknes novada attīstības programmas 2019. – 2025. gadam apstiprināšanu"

RĒZEKNES NOVADA ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA 2019. – 2025. GADAM I. PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS

2019.

SATURS

Ievads	3	6.1. Izglītība	25
1. Attīstības rādītāji	4	6.2. Jaunatnes politika	29
2. Rēzeknes novada vispārējs raksturojums	6	6.3. Veselības aprūpe	32
3. Iedzīvotāji un apdzīvojums	8	6.4. Sociālā palīdzība un pakalpojumi	34
3.1. Iedzīvotāju raksturojums	8	6.5. Sports un aktīvā atpūta	37
3.2. Apdzīvojuma struktūra	10	6.6. Kultūra	39
4. Nodarbinātība un bezdarbs	12	6.7. Drošība	42
4.1. Nodarbinātība	12	7. Dabas vērtības	44
4.2. Bezdarbs	13	8. Kultūrvērtības	49
4.3. Iedzīvotāju labklājība un ieņēmumi	14	9. Infrastruktūra	51
5. Publiskā pārvalde	16	9.1. Transporta infrastruktūra	51
5.1. Pašvaldība	16	9.2. Inženiertehniskā infrastruktūra	54
5.2. Pašvaldības budžets	19	9.3. Mājokļi	60
5.3. Projekti un investīcijas	21	9.4. Publiskā ārtelpa	60
5.4. Kopīgo interešu teritorijas, sadarbība	23	10. Ekonomiskā vide	62
6. Sociālā infrastruktūra un pakalpojumi	25		

IEVADS

Rēzeknes novada attīstības programma 2019. – 2025. gadam ir pašvaldības vidēja termiņa plānošanas dokuments.

Attīstības programmas izstrāde uzsākta, pamatojoties uz Rēzeknes novada Domes 2017. gada 7. decembra sēdes lēmumu "Par Rēzeknes novada attīstības programmas 2019. – 2025. gadam izstrādes uzsākšanu" (protok. Nr. 28, 1 §) un Darba uzdevumu Rēzeknes novada attīstības programmas 2019. – 2025. gadam izstrādei.

Attīstības programmas izstrāde veikta saskaņā ar Teritorijas attīstības plānošanas likumu (13.10.2011.), Ministru kabineta noteikumiem Nr. 628 "Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem" (14.10.2014.) u. c. spēkā esošo Latvijas Republikas normatīvo aktu prasībām.

Attīstības programma sagatavota, ņemot vērā valsts līmeņa, Latgales plānošanas reģiona, citu pašvaldību un Rēzeknes novada plānošanas dokumentus.

Izstrādes laikā veiktie pasākumi:

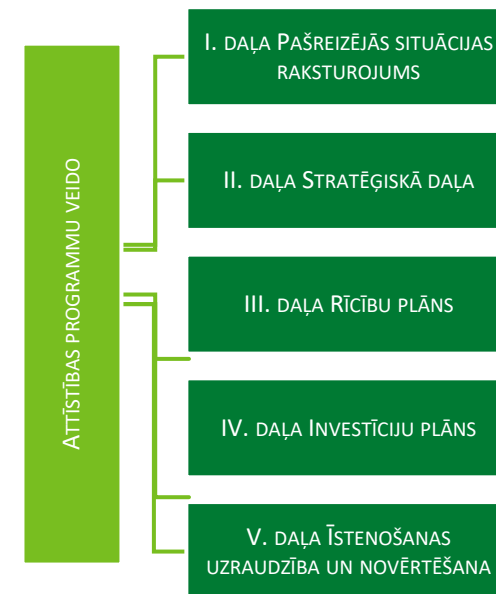
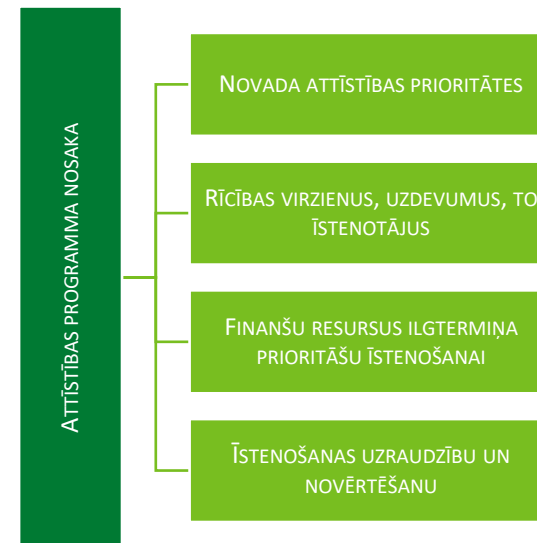
- ✓ tematiskās darba grupas (piedaloties gan pašvaldības speciālistiem, gan novada iedzīvotājiem);
- ✓ Rēzeknes novada Attīstības programmas 2011. – 2018. gadam Rīcības un Investīcijas plānu izvērtējums;
- ✓ uzņēmēju aptauja;
- ✓ statistikas datu un publisko pārskatu apkopošana un analīze.

Attīstības programma tika nodota publiskajai apspriešanai ar Rēzeknes novada domes 2018. gada 15. novembra lēmumu "Par Rēzeknes novada attīstības programmas 2019. – 2025. gadam projekta nodošanu publiskai apspriešanai" (protok. Nr. 24, 35.§).

Pašreizējās situācijas raksturojums tiek veidots kā sadaļa, kas parāda novada esošo situāciju. Šī sadaļa tiek izstrādāta kā atsevišķs dokuments, ko var izmantot visiem teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem un ir papildināms vai precizējams pēc nepieciešamības.

Dokumentā tiek sniegts novērtējums par dažādām jomām novadā no Attīstības programmas ietvaros rīkotajām tematiskajām darba grupām.

Pašreizējās situācijas raksturojumā izmantoti fotoattēli no Rēzeknes novada pašvaldības mājaslapas www.rezeknesnovads.lv un Attīstības programmas izstrādes ietvaros rīkotajām darba grupām.

1. ATTĪSTĪBAS RĀDĪTĀJI¹

NR.	RĀDĪTĀJS	RĀDĪTĀJA VĒRTĪBA BĀZES GADĀ	RĀDĪTĀJA VĒRTĪBA PĀRSKATA GADĀ	VĒLAMĀ ATTĪSTĪBAS TENDENCE 2017.GADĀ	DATU AVOTS
1.	TAI rangs	97. vieta (starp 109 novadiem, 2010. gada datiem)	102. vieta (2017.g.)	↗	VRAA
2.	Teritorijas attīstības līmeņa izmaiņu indekss	99. vieta pēc 2010. gada datiem, salīdzinot ar 2009. gada vērtību	102. vieta (salīdzinot 2016. ar 2017.g.)	↗	VRAA
3.	TAI vērtība	-1,166 (2010. gads)	-1.29 (2017.g.)	↗	VRAA
4.	Iedzīvotāju skaits	31377 (2011. gads)	27 500 (01.01.2018.)	↗	PMLP
5.	Iedzīvotāju dabiskais pieaugums	-13,8 (2010. gads)	- 252 (2017.g.)	↗	CSP
6.	Iedzīvotāju ienākuma nodoklis uz vienu iedzīvotāju pašvaldības budžetā	133,10 Ls (2010. gads)	325,28 EUR (2017.g.)	↗	VRAA/RAIM
7.	Bezdarba līmenis	25,1 (2011. gads)	17,8 (2017.g.)	↘	NVA/RAIM
8.	Ekonomiski aktīvo statistisko vienību skaits uz 1000 iedzīvotājiem	54 (2009. gads)	68 (2017.g.)	↗	CSP
9.	Reģistrēto uzņēmumu skaits uz 1000 iedzīvotājiem	1,5 (2010. gads)	2,1 (2017.g.)	↗	UR
10.	Demogrāfiskā slodze	499,4 (2011. gads)	556 (2017.g.)	↘	CSP
11.	Individuālo komersantu un komercsabiedrību skaits uz 1000 iedzīvotājiem	9,3 (2009. gads)	16,2 (2016.g.)	↗	CSP
12.	Ekonomiski aktīvo statistisko vienību skaits	1818 (2009. gads)	1976 (2016.g.)	↗	CSP
13.	Iedzīvotāju apmierinātība ar dzīvi novadā	% no aptaujāto skaita	Apmierinošu atbildi sniedza 80,4% (2017.g.)	↗	Rēzeknes nov. pašvaldības organizētā aptauja

¹Rēzeknes novada attīstības izvērtēšanas pamatrādītāji Rēzeknes novada attīstības programmā 2011. – 2018. gadam.

Rēzeknes novada attīstības izvērtēšanas pamatrādītāji, salīdzinot tos pēc datiem, kas tika apkopoti, izstrādājot Rēzeknes novada attīstības programmu 2011. – 2018. gadam (rādītāja vērtība bāzes gadā) un jaunākajiem pieejamajiem datiem (2017.g.), parādās gan pozitīvas, gan negatīvas vēlamās attīstības tendences.

Pozitīvās attīstības tendences novadā iezīmējas, pieaugot iedzīvotāju ienākuma nodoklim uz vienu iedzīvotāju pašvaldības budžetā. Bāzes gadā (2010. gadā) iedzīvotāju ienākuma nodoklis uz vienu iedzīvotāju pašvaldības budžetā bija 133,10 Ls jeb 189,38 EUR, bet 2017. gadā 325,28 EUR. Kā pozitīva iezīme ir arī bezdarba līmeņa samazināšanās novadā – bāzes gadā (2011. gads) bezdarba līmenis novadā bija 25,1%, bet 2017. gadā 17,8%, kas samazinājies par 7,3%. Pieaudzis novadā arī ekonomiski aktīvo statistisko vienību skaits, 2009. gadā tas bija 1818, bet 2016. gadā – 1976. Pakāpeniski pieaug ekonomiski aktīvo statistisko vienību skaits uz 1000 iedzīvotājiem, kas 2009. gadā bija 54, 2016. gadā – 70, bet 2017. gadā nedaudz samazinājies – 68. Reģistrēto uzņēmumu skaits uz 1000 iedzīvotājiem 2010. gadā bija 1,5, bet 2017. gadā – 2,1.

Attīstības plānotās tendences negatīvas iezīmējas, galvenokārt samazinoties iedzīvotāju skaitam, kas 2011. gadā bija 31 377, bet 2018. gada sākumā – 27500. Novadā dabiskais pieaugums 2017. gadā bija ar augstu negatīvu rādītāju (-252), mirušo skaitam krietni pārsniedzot dzimušo skaitu. Iedzīvotāju skaitu būtiski ietekmē ne tikai dabiskais pieaugums, bet arī migrācijas procesi, vēl aizvien iedzīvotājiem pārceloties uz lielākām pilsētām un ārpus valsts. Samazinoties iedzīvotāju skaitam un līdz ar to arī darbaspējīgo iedzīvotāju skaitam, novadā palielinās arī demogrāfiskā slodze.

Pēdējos piecos gados Rēzeknes novada teritorijas attīstības līmeņa indeksa zemākais negatīvais rādītājs bija 2014. gadā – -1,093, un novads pašvaldību rangā ieņēma 98. vietu, bet augstākais negatīvais rādītājs bija 2016. gadā -1,266 un novads pašvaldību rangā ieņēma 105. vietu. 2017. gadā teritorijas attīstības līmeņa indeksa negatīvā vērtība samazinājusies līdz -1,29 un novads pašvaldību rangā ieņēma 102. vietu.

Lai gan atsevišķi attīstības rādītāji novadā vēl aizvien ir negatīvi iedzīvotāju skaita samazināšanās ietekmē, tomēr novadā pēdējo septiņu gadu laikā, kad tiek īstenota Rēzeknes novada attīstības programma 2011. – 2018. gadam, ir vērojamas arī pozitīvas tendences, kas galvenokārt saistītas ar ekonomisko attīstību.

Pašvaldībā tiek īstenotas dažādas aktivitātes, kuru ietvaros dzīves vide novadā tiek sakārtota un attīstīta.

2017. gadā organizētajā pašvaldības iedzīvotāju aptaujā, kurā piedalījās 542 respondenti, 80,4% no tiem sniedz apmierinošu atbildi par dzīvi novadā. Visatzinīgāk aptaujas dalībnieki novērtējuši pašvaldības veiktos darbus vides un ārtelpas labiekārtošanā, kultūras pasākumu organizēšanā, ceļu infrastruktūras uzlabošanā, projektu īstenošanā u. c.

1. ATTĒLS. VISBIEŽĀK MINĒTĀS RESPONDENTU ATBILDES UZ JAUTĀJUMU “KĀDUS NOVADA PAŠVALDĪBAS DARBUS PĒDĒJO GADU LAIKĀ JŪS VĒRTĒJAT ĪPAŠI ATZINĪGI?”

2. RĒZEKNES NOVADA VISPĀRĒJS RAKSTUROJUMS

TERITORIJA – atrodas Latvijas Republikas austrumu daļā, Latgales plānošanas reģionā, aizņem 2524 km² lielu teritoriju un ir lielākais novads Latvijā.

ROBEŽAS – robežojas ar deviņiem novadiem: Aglonas, Ciblas, Dagdas, Balvu, Madonas, Ludzas, Kārsavas, Riebiņu, Viļānu novadu un Rēzeknes pilsētu.

SASNIEDZAMĪBA – novadu šķērso tranzīta koridori, kuri nodrošina starptautiskos un vietējos kravu un pasažieru pārvadājumus.

Novadu šķērso valsts galvenie autoceļi (A12 Rīga - Rēzekne - Maskava, A13 Sanktpēterburga - Rēzekne - Viļņa, A15 Rēzeknes apvedceļš) un dzelzceļa maģistrāles (Rīga - Maskava, Sanktpēterburga - Varšava).

Attālums līdz Rīgai ~ 242 km (3,25 h), bet līdz Krievijas robežai ~ 38 km.

KLIMATS – gada vidējais nokrišņu daudzums novada ziemeļu daļā ir no 600 līdz 650 mm, bet dienvidu daļā no 650 līdz 700 mm.

Vidējā gaisa temperatūra ziemā, janvāra mēnesī, ir no - 6 līdz - 7°C, bet vasarā, jūlija mēnesī, ir no +17 °C.

Bezsala periods ilgst vidēji no 140 līdz 160 dienām.

IEDZĪVOTĀJI – 2018. gada sākumā Rēzeknes novadā iedzīvotāju skaits bija 27 500, iedzīvotāju skaits novadā ik gadu samazinās.

Pēdējos gados dzimušo skaits ir bijis svārstīgs, 2017. gadā piedzima 241 bērns, kas bija augstāks rādītājs nekā 2015. un 2016. gadā.

Mirušo skaits pārsniedz dzimušo skaitu novadā, 2017. gadā miruši 495 iedzīvotāji.

Dabiskais pieaugums novadā vairākus gadus ir negatīvs.

Migrācijas ietekmē pozitīva iedzīvotāju skaita palielināšanās pēdējos gados tika novērota 2012. un 2013. gadā, bet kopš 2014. gada iedzīvotāju skaita izmaiņas migrācijas ietekmē ir negatīvas.

2. ATTĒLS. RĒZEKNES NOVADA ĢEOGRĀFISKAIS NOVIOJUMS LATVIJĀ (AUTORS J. OZOLS)

3. ATTĒLS. RĒZEKNES NOVADS LATGALES REĢIONĀ (AUTORS: J. OZOLS)

ADMINISTRATĪVĀ STRUKTŪRA – novadu veido 25 pagasti (4. att.):

✓ Audriņu,	✓ Mākoņkalna,
✓ Bērzgales,	✓ Nautrēnu,
✓ Čornajas,	✓ Nagļu,
✓ Dricānu,	✓ Ozolaines,
✓ Feimaņu,	✓ Ozolmuižas,
✓ Gaigalavas,	✓ Pušas,
✓ Griškānu,	✓ Rikavas,
✓ Ilzeskalna,	✓ Sakstagala,
✓ Kantinieku,	✓ Silmalas,
✓ Kaunatas,	✓ Stoļerovas,
✓ Lendžu,	✓ Stružānu,
✓ Lūznavas,	✓ Vērēmu.
✓ Maltas,	

IZGLĪTĪBA – novadā darbojas 16 vispārīgglītojošās skolas (7 pamatskolas, 6 vidusskolas, 3 internātpamatskolas), 17 pirmsskolas izglītības iestādes, Bērnu un jaunatnes sporta skola, bērnu mūzikas skola Maltā, bērnu mākslas skola Nautrēnos (Ludzas filiāle), Rēzeknes bērnu mākslas skolas Sakstagala, Gaigalavas un Kaunatas filiāles.

KULTŪRA – darbojas 27 kultūras nami un viens saietu nams, 31 pagastu un 19 skolu bibliotēkas, 3 valsts akreditēti muzeji un divas keramiķu lietišķās mākslas studijas. Kultūras iestādēs darbojas kori, deju kolektīvi, vokālie ansambļi, folkloras kopas, lauku kapela, orķestri un amatieru teātri.

VESELĪBA – pakalpojumi iedzīvotājiem novada teritorijā pieejami vairākos feldšeru – vecmāšu punktos, ģimenes ārstu praksēs, doktorātos, rehabilitācijas centrā “Rāzna”, kā arī Rēzeknes pilsētas veselības pakalpojumu iestādēs.

UZŅĒMĒJDARBĪBA – daļa novada teritorijas atrodas Rēzeknes Speciālajā ekonomiskajā zonā. Pēc uzņēmējdarbības formas novadā dominē pašnodarbinātās personas un zemnieku saimniecības. Pēc nozares novadā visvairāk uzņēmumu nodarbojas ar jaukto lauksaimniecību (augkopība un lopkopība), kravu pārvadājumiem pa autoceļiem, mazumtirdzniecību, graudaugu, pākšaugu un eļļas augu sēklu audzēšanu, mežizstrādi, koka taras ražošanu u. c. Lielākie uzņēmumi novadā ir SIA “Verems” (finiera loksnes un koka paneļi), SIA “LEAX Rēzekne” (daļļu un piederumu ražošana mehāniskajiem transportlīdzekļiem), SIA “NB & BV Transport” (kravu pārvadājumu pa autoceļiem) u. c.

4. ATTĒLS. RĒZEKNES NOVADA ADMINISTRATĪVĀ STRUKTŪRA (AUTORS: J. OZOLS)

3. IEDZĪVOTĀJI UN APDZĪVOJUMS

3.1. IEDZĪVOTĀJU RAKSTUROJUMS

2018. gada sākumā Rēzeknes novadā iedzīvotāju skaits bija 27 500.² Laika posmā no 2011. gada līdz 2017. gadam tas ir samazinājies, 2011. gadā novadā bija 31 377 iedzīvotāji, bet 2017. gadā – 28 390 (5. att.).

Iedzīvotāju skaits 2011. gadā novadā samazinājās par 1,57%, bet 2017. gadā par 2,96%, salīdzinot ar iepriekšējo gadu.

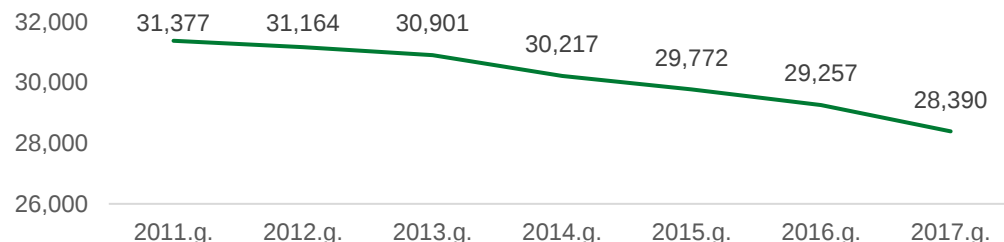
No 2011. gada līdz 2017. gadam dzimušo skaits novadā ir bijis svārstīgs. Augstākais jaundzimušo skaits bijis 2012. gadā – 281, bet zemākais 2016. gadā – 219.

Mirušo skaits ik gadu pārsniedz dzimušo skaitu, līdz ar to dabiskais pieaugums pēdējos gados novadā ir bijis negatīvs (6. att.).

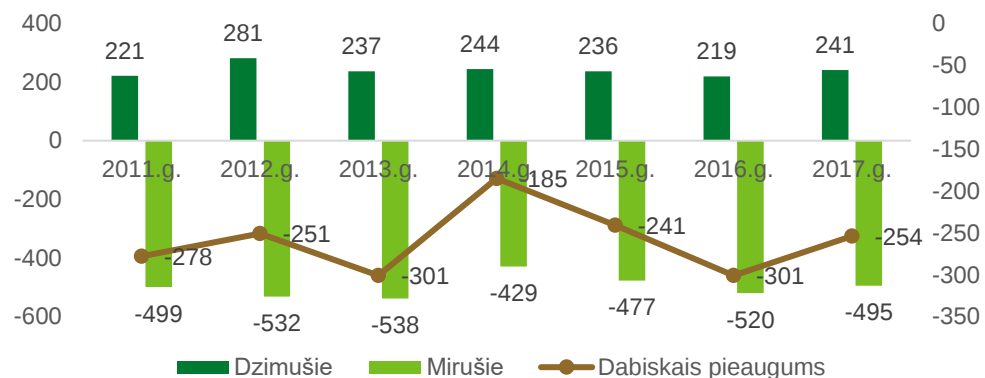
Iedzīvotāju skaits novadā pēdējos gados samazinās arī migrācijas ietekmē, tikai 2012. un 2013. gadā iedzīvotāju skaita izmaiņas migrācijas ietekmē bija pozitīvas (38). Visaugstākais negatīvais rādītājs pēdējos gados ir bijis 2017. gadā (-613) (7. att.).

Iedzīvotāji galvenokārt no novada pārceļas uz dzīvi Rēzeknes pilsētā vai uz valsts galvaspilsētu Rīgu. Ievērojami mazāk iedzīvotāju pārceļas arī uz citām lielākajām pilsētām, kā Daugavpili, Jelgavu, Balviem u. c. Migrācija notiek arī novada ietvaros, iedzīvotājiem pārceļoties uz citiem pagastiem.

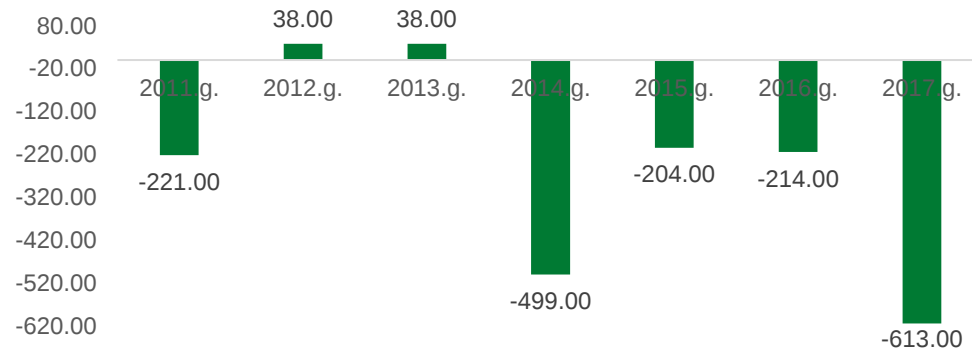
Kopumā 2017. gadā Rēzeknes novadā 94% iedzīvotāju palika dzīvot novadā, 3% pārcēlās uz dzīvi citur Latvijas teritorijā un 1% pārcēlās uz ārzemēm. No citas teritorijas Latvijā uz Rēzeknes novadu pārcēlās 2% un no ārzemēm ieradās mazāk kā 1% jeb 59 iedzīvotāji.³

5. ATTĒLS. IEDZĪVOTĀJU SKAITS RĒZEKNES NOVADĀ NO 2011. LĪDZ 2017. GADAM⁴

6. ATTĒLS. DABISKAIS PIEAUGUMS RĒZEKNES NOVADĀ⁵

7. ATTĒLS. IEDZĪVOTĀJU SKAITA IZMAIŅAS GADĀ MIGRĀCIJAS REZULTĀTĀ⁶

²PMLP dati, iedzīvotāju reģistra statistika, www.pmlp.gov.lv

³Centrālās statistikas datu bāzes, www.data.csb.gov.lv

⁴Reģionālās attīstības indikatoru moduli, www.raim.gov.lv, PMLP dati, iedzīvotāju reģistra statistika, www.pmlp.gov.lv

⁵Reģionālās attīstības indikatoru moduli, www.raim.gov.lv

⁶Reģionālās attīstības indikatoru moduli, www.raim.gov.lv

Pastāvīgo iedzīvotāju vidējais vecums Rēzeknes novadā pieaug.

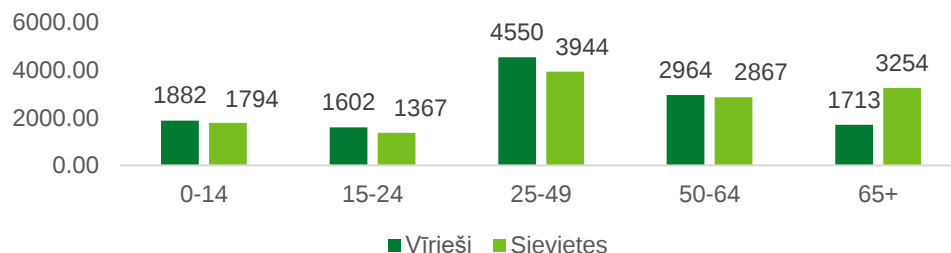
2011. gadā vidējais vecums bija 41,6 gadi, bet 2018. gada sākumā 42,8 gadi. Zemākais vidējais vecums novadā ir Bērzgales pagastā – 39,4, bet augstākais Nagļu pagastā – 47,2 gadi.⁷

Rēzeknes novadā uz 2017. gada sākumu lielākā ir vecuma grupa no 25 līdz 49 gadiem – 33%, nākamā vecuma grupa ir no 50 līdz 64 gadiem – 23%. Bērni un jaunieši veido 25% no iedzīvotājiem novadā, bet iedzīvotāji, kuri ir vecāki par 65 gadiem – 19% (8. att.). Novadā, līdzīgi kā kopumā Latvijā un Eiropas Savienībā, vērojama sabiedrības novecošanās.

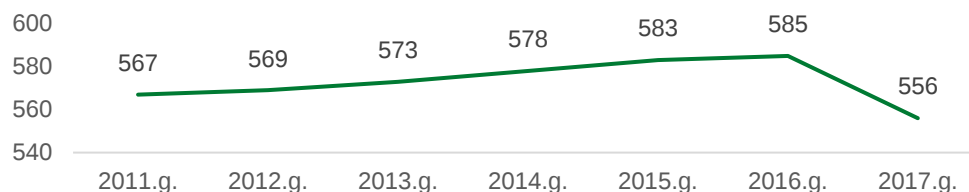
Samazinoties iedzīvotāju skaitam, novadā samazinās arī darbaspējīgo iedzīvotāju skaits, kas veicina demogrāfiskās slodzes līmeņa pakāpenisku pieaugumu no 2011. līdz 2016. gadam. Demogrāfiskās slodzes līmeņa samazināšanās pēdējos gados vērojama tikai 2017. gada sākumā, kad būtiski samazinājās arī iedzīvotāju skaits līdz darbspējas vecumam (9. att.). Lai gan demogrāfiskās slodzes līmenis novadā pēdējos gados aug, tas uz 2017. gada sākumu bija zemāks kā Latvijā (608) un Latgales reģionā kopumā (601).

Pēc darbspējas vecuma iedalījuma, iedzīvotāju skaits samazinās visās grupās. 2017. gada sākumā novadā dzīvoja 5 595 iedzīvotāji virs darbspējas vecuma, līdz darbspējas vecumam 3 676 iedzīvotāji un 16 666 darbaspējīgie iedzīvotāji (10. att.). Lielu ietekmi uz iedzīvotāju skaita samazināšanos un sabiedrības novecošanu ir atstājusi jaunāko un vidēja vecuma iedzīvotāju migrācija gan uz ārvalstīm, gan galvaspilsētu un citām lielākajām pilsētām, t. sk. Rēzekni.

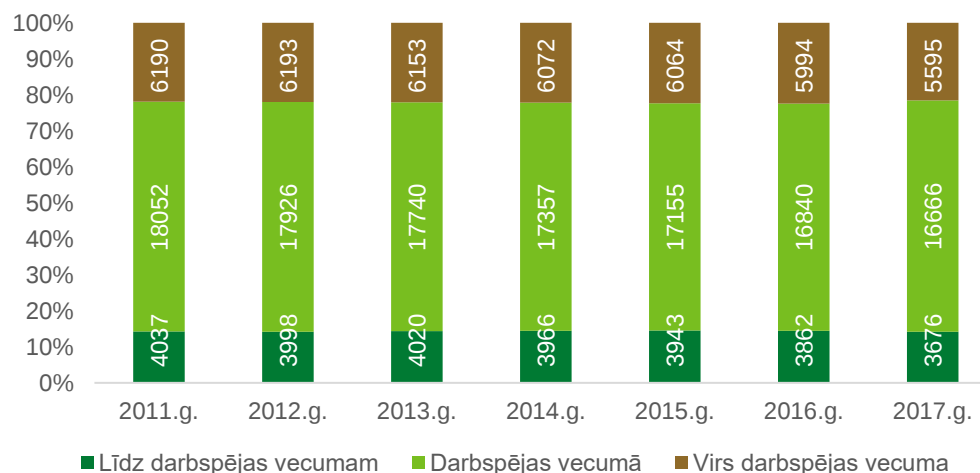
Latgales reģionā kopumā dzīvo 46% latviešu, 37% krievu, 5,2% ukraiņu, 6,5% poļu, 0,5% lietuviešu un 3,5% citas tautības.⁸ Pēc etniskā sastāva uz 2017. gada sākumu Rēzeknes novadā dzīvoja 59% latviešu, 36% krievu, 2% citas tautības, un pa vienam procentam sastādīja poļi, baltkrievi un ukraiņi.

8. ATTĒLS. IEDZĪVOTĀJU SKAITS RĒZEKNES NOVADĀ PA VECUMA GRUPĀM UN DZIMUMA 2017. GADA SĀKUMĀ⁹

9. ATTĒLS. DEMOGRĀFISKĀS SLODZES LĪMENIS RĒZEKNES NOVADĀ¹⁰

10. ATTĒLS. IEDZĪVOTĀJU SKAITS UN ĪPATSVARS VIRS DARBSPĒJAS, LĪDZ DARBSPĒJAS UN DARBSPĒJAS VECUMA GRUPĀS¹¹

⁷Centrālās statistikas datu bāzes, www.data.csb.gov.lv

⁸Centrālās statistikas datu bāzes, www.data.csb.gov.lv

⁹Centrālās statistikas datu bāzes, www.data.csb.gov.lv

¹⁰Centrālās statistikas datu bāzes, www.data.csb.gov.lv

¹¹Centrālās statistikas datu bāzes, www.data.csb.gov.lv

3.2. APDZĪVOJUMA STRUKTŪRA

Rēzeknes novadu veido 25 pagasti – Audriņu, Bērzgales, Čornajas, Dricānu, Feimaņu, Gaigalavas, Griškānu, Ilzeskalna, Kantiņieku, Kaunatas, Lendžu, Lūznavas, Maltas, Mākoņkalna, Nautrēnu, Nagļu, Ozolaines, Ozolmuižas, Pušas, Rikavas, Sakstagala, Simalas, Stoļerovas, Stružānu, Vērēmu.

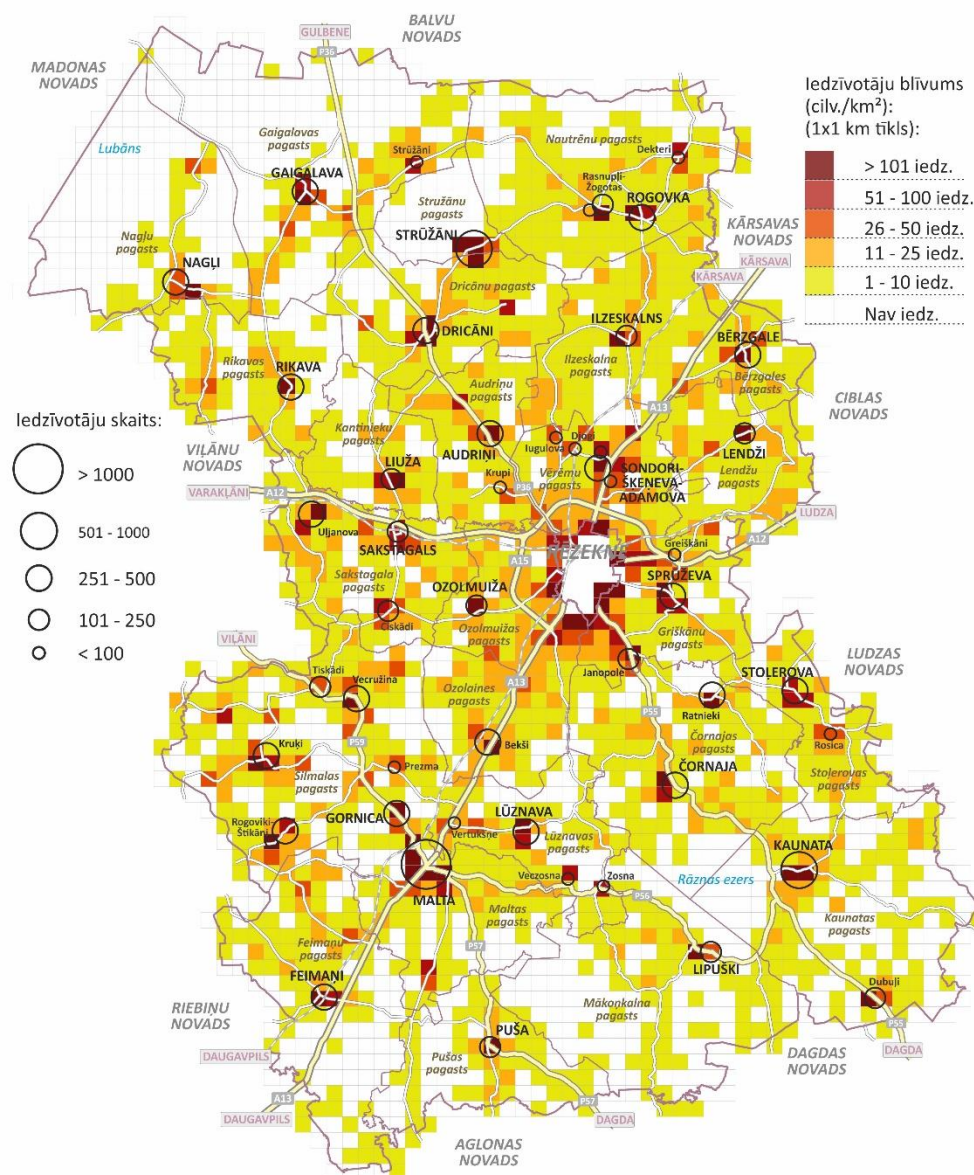
Rēzeknes pilsēta, kura administratīvi neiekļaujas novadā, bet to no visām pusēm ietver novada teritorija, jau vēsturiski ir veidojusies kā novada pagastu iedzīvotāju infrastruktūras, pakalpojumu un pieejamo darbavietu centrs. Arī atsevišķi iedzīvotāju skaita ziņā lielākie pagasti, robežojas ar Rēzeknes pilsētu (Ozolaines, Griškānu, Vērēmu pag.).

Lielākais iedzīvotāju skaits novadā koncentrējas Maltas (2818), Simalas (2573), Ozolaines (1935), Griškānu (1844), Vērēmu (1578), un Sakstagala (1391) pagastos, bet iedzīvotāju skaita ziņā mazākie pagasti ir Pušas (423), Nagļu (451), Kantiņieku (503), Mākoņkalna (570) un Stoļerovas pagasti (621) (11. att.).

11. ATTĒLS. IEDZĪVOTĀJU SKAITS RĒZEKNES NOVADA PAGASTOS¹²

Iedzīvotāju blīvums Rēzeknes novadā samazinās, uz 2018. gada sākumu iedzīvotāju blīvums bija 10 cilv./km², kas bija zemāks kā vidēji Latvijā (30 cilv./km²) un Latgales reģionā (18 cilv./km²).¹³

12. ATTĒLS. IEDZĪVOTĀJU BLĪVUMS RĒZEKNES NOVADĀ (AUTORS: J. OZOLS)

¹²PMLP dati, iedzīvotāju reģistra statistika uz 01.01.2018., www.pmlp.gov.lv

¹³Centrālās statistikas datu bāzes, www.data.csb.gov.lv

Apdzīvojuma struktūru Rēzeknes novadā veido ciemi, viensētu grupas un atsevišķas viensētas.

Daļa ciemu novadā ir vēsturiski veidojušies (Malta, Feimaņi, Kaunata u. c.), bet daļa izveidoti padomju gados, attīstoties kolhoziem, sovhoziem un rūpniecībai, kad 20. gadsimta 70. gados novada administratīvajā teritorijā bija straujš iedzīvotāju pieplūdums (Audriņi, Lūznava, Strūžāni u. c.).

Iedzīvotāji lielākajos ciemos koncentrējušies atsevišķos pagastos. Strūžānu pagasta Strūžānu ciemā dzīvo 95% pagasta iedzīvotāju, Maltas pagasta Maltas ciemā dzīvo 82% iedzīvotāju, Lūznavas pagasta ciemos dzīvo 72% iedzīvotāju, Audriņu pagasta ciemos dzīvo 64% iedzīvotāju. Zemākais iedzīvotāju skaits pagasta ciemos ir Ozolaines pagasta Bekšu ciemā, kurā dzīvo 16% pagasta iedzīvotāju, Ozolmuižas pagasta Ozolmuižas ciemā, kurā dzīvo 26% pagasta iedzīvotāju, Griškānu pagasta ciemos dzīvo arī 26% pagasta iedzīvotāju.

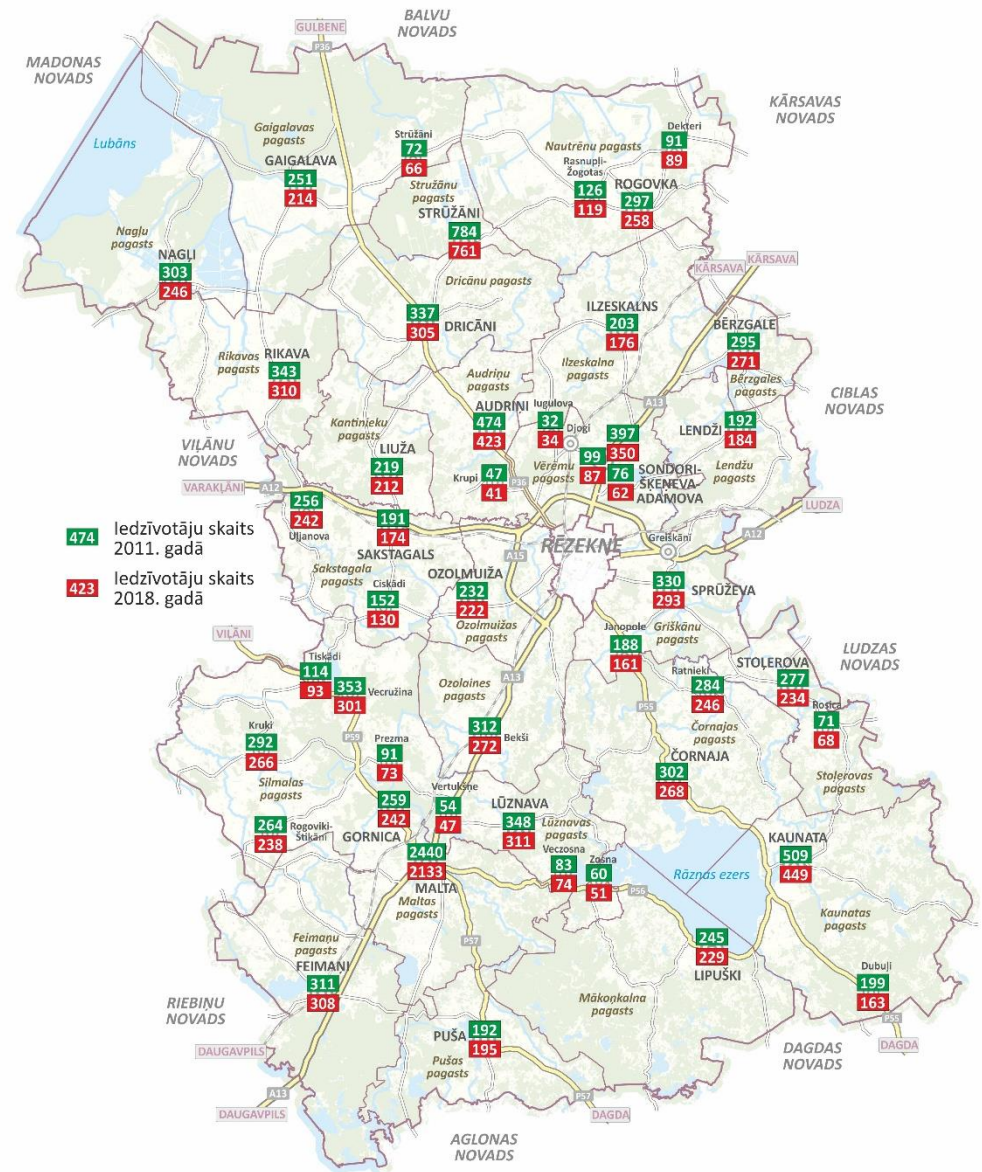
Praktiski visos ciemos ir vērojama iedzīvotāju skaita samazināšanās, salīdzinot 2011. un 2018. gada datus, tikai Pušas pagasta Pušas ciemā un Vērēmu pagasta Iugulovas ciemā iedzīvotāju skaits nedaudz pieaudzis (13. att.)

Ciemi teritorijās bez dzīvojamās funkcijas lielākā vai mazākā mērā attīstīti arī sabiedriskie un komerciālie pakalpojumi, kā arī nelielas ražošanas funkcijas.

Lai uzlabotu Rēzeknes novada teritorijas policentrisku un līdzsvarotu attīstību, kā novada nozīmes centri tiek attīstīti četri lielie ciemi:

- ✓ Malta (Maltas pagasts);
- ✓ Dricāni (Dricānu pagasts);
- ✓ Rogovka (Nautrēnu pagasts);
- ✓ Kaunata (Kaunatas pagasts).

Novada nozīmes centros plānots stiprināt novada nozīmes centru funkcijas, attīstot dažāda veida mājokļus (savrupmājas, mazstāvu daudzdzīvokļu namus u. c.), nodrošinot modernu tehnisko infrastruktūru, daudzveidīgus izglītības, kultūras, sadzīves u. c. pakalpojumus, kā arī videi un iedzīvotājiem draudzīgas ražošanas un loģistikas teritorijas.

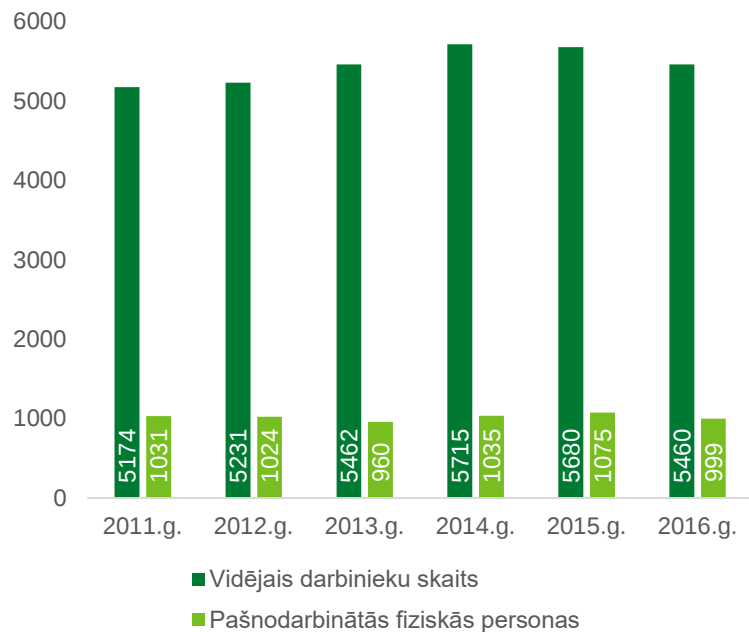
13. ATTĒLS. IEDZĪVOTĀJU SKAITS RĒZEKNES NOVADA CIEMOS¹⁴(AUTORS: J. OZOLS)

¹⁴Centrālās statistikas datu bāzes, www.data.csb.gov.lv

4. NODARBINĀTĪBA UN BEZDARBS

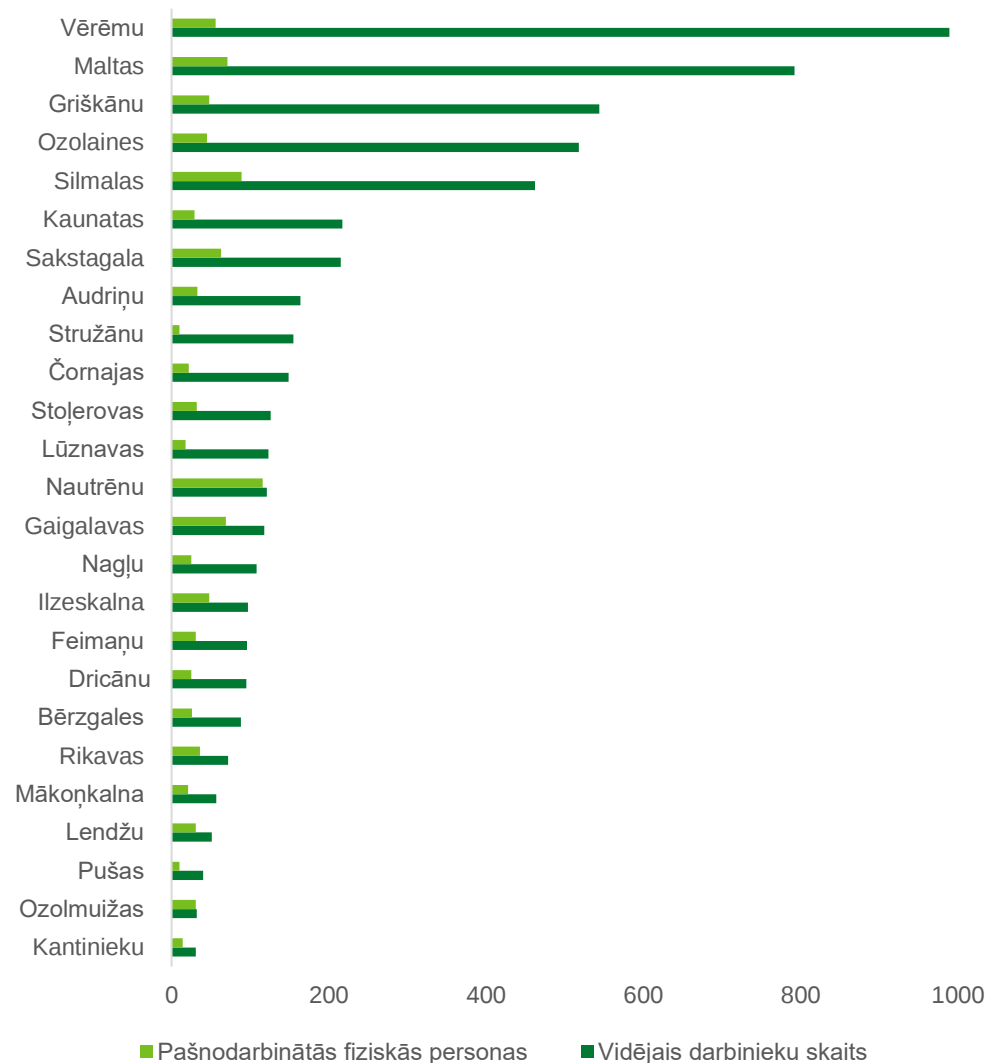
4.1. NODARBINĀTĪBA

Nodarbināto skaits Rēzeknes novadā no 2011. gada līdz 2014. gadam pieauga, bet 2015. un 2016. gadā vērojama nodarbināto skaita samazināšanās (14. att.). Pašnodarbināto fizisko personu skaits novadā pēdējos gados ir bijis svārstīgs, robežās no 960 līdz 1075 personām gadā (14. att.).

14. ATTĒLS. Nodarbināto skaits pēc faktiskās darba vietas Rēzeknes novadā¹⁵

Visvairāk nodarbināto Rēzeknes novadā ir Vērēmu, Maltas, Griškānu, Ozolaines un Silmalas pagastos (15. att.). 2017. gadā lielākie darba devēji Rēzeknes novada bija RSEZ SIA "Verems" – 339 darbinieki, RSEZ SIA "LEAX Rēzekne" – 218, AS "LUDZAS MEŽRŪPNIECĪBAS SAIMNIECĪBA" – 73, SIA "NB & BV TRANSPORT" – 66, SIA "Sprūževa - M" – 62.¹⁶

15. ATTĒLS. NODARBINĀTO SKAITS PĒC FAKTISKĀS DARBA VIETAS RĒZEKNES NOVADĀ 2016.G.¹⁷

¹⁵Centrālās statistikas datu bāzes, www.data.csb.gov.lv

¹⁶Nodarbinātības valsts aģentūra, www.nva.gov.lv

¹⁷Centrālās statistikas datu bāzes, www.data.csb.gov.lv,

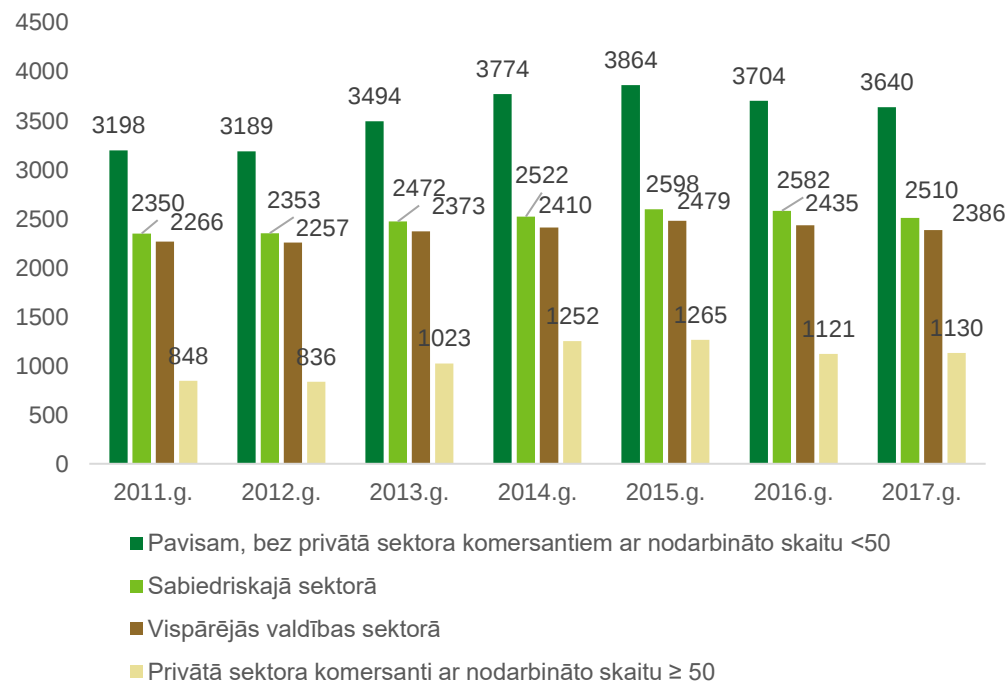
Vidējam darba vietu skaitam novadā no 2012. gada līdz 2015. gadam bija vērojama tendence pieaugt, bet 2016. un 2017. gadā skaits sācis samazināties. Aizņemtās darbvietas sabiedriskajā sektorā, vispārējā valdības sektorā un privātajā sektorā (ar nodarbināto skaitu ≥ 50) arī līdz 2015. gadam ik gadu pieauga, bet pēdējos gados nedaudz samazinās (16. att.).

4.2 BEZDARBS

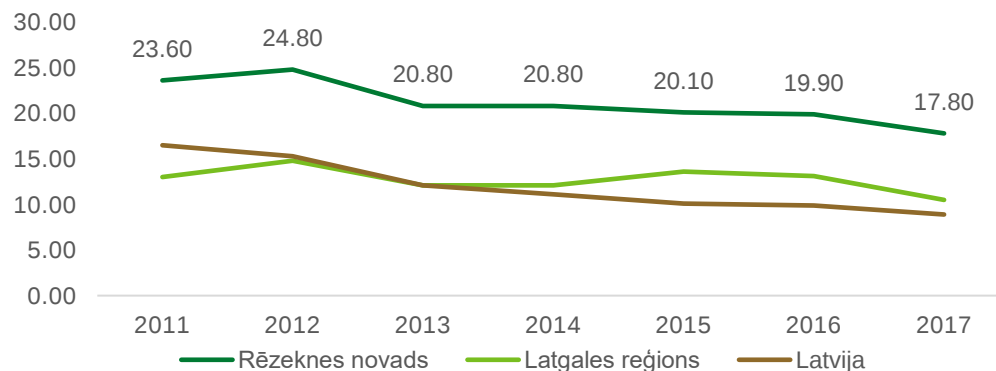
Bezdarba līmenis Rēzeknes novadā kopš 2012. gada samazinās, kad tika sasniegts augstākais bezdarba līmenis pēdējos gados – 24,80%, bet 2017. gadā samazinoties līdz 17,8%. Lai gan bezdarba līmenim novadā ir tendence samazināties, vēl arvien tas ir lielāks nekā Latgales reģionā un valstī kopumā (17. att.).

2018. gada 30. aprīlī valstī bezdarba līmenis bija 5,3%, Latgales reģionā 11,8%, bet Rēzeknes novadā 17,8%. Bezdarbnieka statuss 2018. gada aprīlī piešķirts 2 936 iedzīvotājiem. Lielāko daļu bezdarbnieku veido ilgstošie bezdarbnieki (65%), tiem seko pirmspensijas vecuma bezdarbnieki (18%), invalīdi – bezdarbnieki (14%) un jaunieši bezdarbnieki (5%). Pēc bezdarba ilguma novadā lielāko daļu sastāda bezdarbnieki, kuru bezdarba ilgums ir trīs un vairāk gadi (40%).¹⁸

Statistikas dati Rēzeknes novadā nenorāda uz neoficiālo nodarbinātību, jo cilvēki mēdz reģistrēties kā bezdarbnieki, un saņemot pabalstu, gūt ienākumus no neregistrētas darbības, kā arī daļa iedzīvotāju, kuri nav nodarbināti, neregistrējas bezdarbnieka statusā.¹⁹

16. ATTĒLS. AIZŅEMTĀS DARBVIETAS RĒZEKNES NOVADĀ VIDĒJI GADĀ²⁰

17. ATTĒLS. BEZDARBA LĪMEŅA IZMAIŅAS %²¹

¹⁸Nodarbinātības valsts aģentūra, www.nva.gov.lv, dati uz 30.04.2018.

¹⁹Nodarbinātības valsts aģentūra, www.nva.gov.lv, dati uz 30.04.2018.

²⁰Centrālās statistikas datu bāzes, www.data.csb.gov.lv

²¹Centrālās statistikas datu bāzes, www.data.csb.gov.lv un RAIM, Reģionālās attīstības indikatoru moduli, www.raim.gov.lv

4.3. IEDZĪVOTĀJU LABKLĀJĪBA UN IEŅĒMUMI

Strādājošo augstākā vidējā mēneša bruto alga Rēzeknes novadā 2017. gadā privātajā sektorā bija 615 EUR (privātā sektora komersanti ar nodarbināto skaitu ≥50), sabiedriskajā sektorā – 475 EUR, bet vispārējā valdības sektorā

472 EUR. Pēdējo gadu garumā visos sektoros Rēzeknes novadā vērojams pakāpenisks vidējās mēnešalgas pieaugums. Salīdzinot ar vidējo mēneša darba samaksu Latvijā, Rēzeknes novadā tā ir bijusi zemāka (1. tab.).

1. TABULA. STRĀDĀJOŠO MĒNEŠA VIDĒJĀ DARBA SAMAKSA BRUTO (EUR)²²

		Pavisam, bez privātā sektora komersantiem ar nodarbināto skaitu <50	Sabiedriskajā sektorā	Vispārējās valdības sektorā	Pašvaldību struktūrās	Privātā sektora komersanti ar nodarbināto skaitu ≥50
2011.g.	LATVIJA	506	495	458	401	520
	Rēzeknes novads	374	344	344	344	454
2012.g.	LATVIJA	525	515	469	403	538
	Rēzeknes novads	382	348	348	348	466
2013.g.	LATVIJA	554	542	499	426	567
	Rēzeknes novads	400	366	364	364	470
2014.g.	LATVIJA	599	585	541	460	616
	Rēzeknes novads	425	402	398	398	464
2015.g.	LATVIJA	640	620	578	491	662
	Rēzeknes novads	458	427	424	424	510
2016.g.	LATVIJA	668	640	605	512	700
	Rēzeknes novads	479	433	432	432	570
2017.g.	LATVIJA	715	682	649	548	752
	Rēzeknes novads	525	475	472	472	615

²²Centrālās statistikas pārvalde, www.csb.gov.lv

Darba ņēmēju skaits Rēzeknes novadā kopš 2011. gada ir bijis svārstīgs, bet pēdējos gados tomēr ar pieaugošu tendenci. 2017. gadā lielāko īpatsvaru no darba ņēmēju skaita ar darba ienākumiem veido darba ņēmēji, kuru bruto

darba ienākumi ir no 300,01 līdz 500,00 EUR (36,7%). Bruto darba ienākumus vidēji gadā virs 1500 EUR Rēzeknes novadā 2017. gadā saņēma 3,2% (2. tab.).

2. TABULA. DARBA ŅĒMĒJU SKAITA SADALĪJUMS % PĒC MĒNEŠA BRUTO DARBA IENĀKUMIEM VIDĒJI GADĀ

		2011. g.	2012.g.	2013.g.	2014.g.	2015.g.	2016.g.	2017.g.
Darba ņēmēju skaits ar darba ienākumiem		3 669	3 769	3 905	4 050	3 463	3 782	3 806
Īpatsvars no darba ņēmēju skaita ar darba ienākumiem, %	..līdz 70.00	4.7	4.8	4.4	3.6	3.4	2.8	2.6
	..70.01 - 150.00	10.2	10	8.8	5.5	5.3	4.7	3.9
	..150.01 - 300.00	33.8	30.8	28.8	16.4	13.9	12.7	10.9
	..300.01 - 500.00	27.4	28.9	29.5	36.5	39.9	37.8	36.9
	..500.01 - 700.00	10.6	11.5	12.1	17.1	15.9	17.1	17.4
	..700.01 - 1000.00	9.3	9.2	10.6	13.7	13.4	14.7	15.4
	..1000.01 - 1500.00	3.2	3.6	4.4	1.5	6.2	8.1	9.8
	..virs 1500.00	0.8	1.3	1.4	5.8	2	2.1	3.2
	..Ar minimālo darba algu vai mazāk	44.7	41.7	38.3	38.3	39.4	36.1	33.2
	..Ar minimālo darba algu	12.2	11.1	10	10.5	10.5	9.6	9.3

5. PUBLISKĀ PĀRVALDE

5.1. PAŠVALDĪBA

STRUKTŪRA UN FUNKCIJAS²³

Rēzeknes novada iedzīvotāju pārstāvību nodrošina Rēzeknes novada dome (turpmāk Dome), kas sastāv no 17 ievēlētiem deputātiem.

Lai Dome nodrošinātu savu darbību un izstrādātu domes lēmumprojektus, no pašvaldības deputātiem tiek ievēlētas šādas pastāvīgās komitejas:

- ✓ Finanšu komiteja astoņu locekļu sastāvā;
- ✓ Izglītības, kultūras un sporta jautājumu komiteja astoņu locekļu sastāvā;
- ✓ Sociālo un veselības aizsardzības jautājumu komiteja astoņu locekļu sastāvā;
- ✓ Tautsaimniecības attīstības jautājumu komiteja astoņu locekļu sastāvā;
- ✓ Teritoriālā komiteja astoņu locekļu sastāvā.

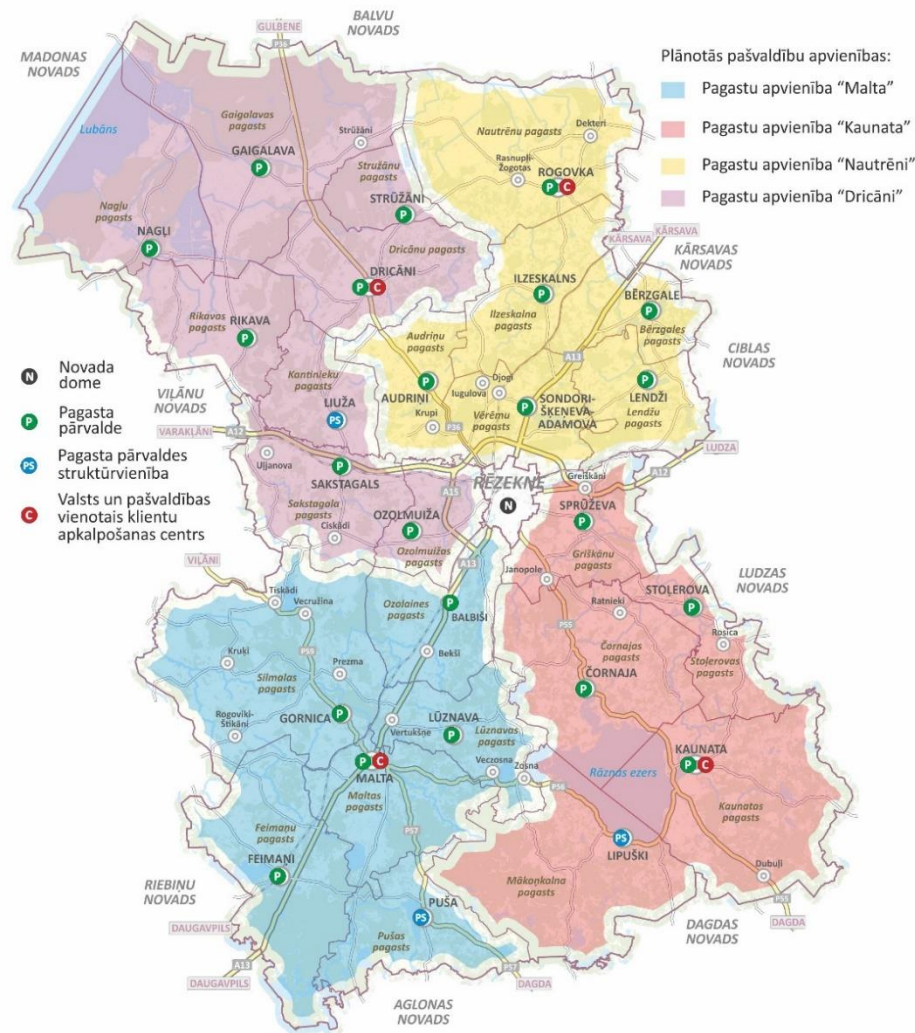
Domes pieņemto lēmumu izpildi nodrošina Pašvaldības administrācija, kas veic organizatorisko un tehnisko apkalpošanu. Tā sastāv no struktūrvienībām:

- ✓ Juridiskā un lietvedības nodaļa;
- ✓ Finanšu un grāmatvedības nodaļa;
- ✓ Attīstības plānošanas nodaļa;
- ✓ Informācijas tehnoloģiju nodaļa;
- ✓ Izglītības pārvalde;
- ✓ Kultūras nodaļa;
- ✓ Saimnieciskā nodrošinājuma nodaļa;
- ✓ Būvvalde;
- ✓ Dzimtsarakstu nodaļa;
- ✓ Zemes pārvaldības dienests;
- ✓ Sociālais dienests

Pašvaldība ir kapitāldaļu turētāja kapitālsabiedrībā – SIA “Strūžānu siltums”, SIA “Maltas dzīvokļu un komunālās saimniecības uzņēmums”, SIA “Austrumlatgales Atkritumu apsaimniekošanas sabiedrība”.

Pašvaldība ir dalībnieks biedrībā (nodibinājumos) – “Latvijas Pašvaldību savienība”, Eiropareģions “Ezeru zeme”, “Rēzeknes rajona kopienu partnerība”, nodibinājumā “Lauku ekonomikas attīstībai Rēzeknes novadā”.

Dome izveidojusi 46 iestādes, kuras sniedz dažādus pakalpojumus novada iedzīvotājiem. Rēzeknes novada pašvaldības administrācija atrodas Rēzeknes pilsētā. Rēzeknes novada pašvaldības sniegto pakalpojumu pieejamību pašvaldības teritoriālajās vienībās nodrošinās četras pašvaldības iestādes – Dricānu pagastu apvienība, Kaunatas pagastu apvienība, Nautrēnu pagastu apvienība un Maltas pagastu apvienība (18. att.).

18. ATTĒLS. RĒZEKNES NOVADA PAŠVALDĪBAS PĀRVALDES IESTĀDES (AUTORS: J. OZOLS)

²³Rēzeknes novada publiskais pārskats, 2017.g., saistošie noteikumi Nr.1 “Rēzeknes novada pašvaldības nolikums”, 20.07.2017.

KOMUNIKĀCIJA UN SADARBĪBA AR IEDZĪVOTĀJIEM

Par Rēzeknes novada domes, pašvaldības iestāžu darbu un aktualitātēm tiek veikti regulāri publicitātes un informēšanas pasākumi.

Sabiedrisko attiecību speciālists sagatavo un publisko informāciju sadarbībā ar pašvaldības darbiniekiem, struktūrvienībām un iestādēm. Sabiedrisko attiecību speciāliste un mājaslapas satura redaktore sagatavo fotomateriālus un rakstus publicēšanai gan novada mājaslapā, gan izsūtīšanai medijiem.

Iedzīvotāju informēšana par pašvaldības aktualitātēm notiek, izmantojot:

- ✓ Rēzeknes novada mājaslapu www.rezeknesnovads.lv;
- ✓ Rēzeknes novada bezmaksas informatīvo izdevumu “Rēzeknes novada ziņas”;
- ✓ Vietējo pagastu pārvalžu avīzes;²⁴
- ✓ Sociālos tīklus - <https://twitter.com/rezeknesnovads>,
- <http://www.draugiem.lv/rezeknesnovads>,
- <https://www.facebook.com/Rezeknesnovads>.

Ik nedēļu vietējiem, reģionālajiem un valsts nozīmes preses izdevumiem, radio un interneta portāliem tiek sagatavotas un nosūtītas jaunākās ziņas par Rēzeknes novadu.

2017. gadā tika publicēti astoņi Rēzeknes novada bezmaksas informatīvie izdevumi “Rēzeknes novada ziņas”. Novada mājas lapā regulāri tiek publicēti pagastu pārvalžu sagatavotie informatīvie izdevumi (E-avīzes), gada laikā publicēti 100 informatīvie izdevumi.²⁵

Lai iedzīvotāji noskaidrotu interesējošus jautājumus, saņemtu konsultācijas un risinātu problēmsituācijas, tiek nodrošināta iespēja tikt ar Domes darbiniekiem un deputātiem.

Sabiedrības informēšana un izglītošana notiek, organizējot informatīvus, izglītojošus pasākumus, seminārus un konkursus.

Novada iedzīvotāju viedoklis tiek izziņāts, organizējot aptaujas un sabiedrības pārstāvju diskusijas.

PAŠVALDĪBAS MĀRKETINGS

2017. gadā izstrādāti vairāki Rēzeknes novada tēla vizuālie un idejiskie identitātes komponenti:

- ✓ Novada identitātes grāmata (lietišķās grafikas elementu izstrāde);
- ✓ Moto – “Otras līdzīgas debešu puses nav visā pasaulē”;
- ✓ Logo.

Novadā norit darbs pie novada preču zīmes “Izololots Rēzeknes novadā” izstrādes.

E - PĀRVALDE

Lai optimizētu pašvaldības darbību un nodrošinātu iedzīvotājiem un uzņēmējiem ērtāku un kvalitatīvāku pašvaldības sniegto pakalpojumu saņemšanu, būtiski ir pašvaldības piedāvātos pakalpojumus elektronizēt.

Rēzeknes novada pašvaldība pilnveido un uzlabo savu e-pārvaldi.

Novada mājas lapā www.rezeknesnovads.lv pieejamie e-pakalpojumi:

- ✓ E-iesniegumi;
- ✓ informācija par pašvaldības sniegtajiem pakalpojumiem;
- ✓ iespēja sazināties ar pašvaldību;
- ✓ u. c.

Rēzeknes novada pašvaldības e - pakalpojumi pieejami arī vienotajā valsts un pašvaldību pakalpojumu portālā latvija.lv un e-pakalpojumu portālā ePakalpojumi.lv.

Novada mājaslapu no 2017. gada 1. janvāra līdz 31. decembrim apmeklēja 1 343 681 lietotājs.²⁶

Ātrākai un ērtākai saziņai ar Rēzeknes novada pašvaldību un pašvaldības dienestiem, iedzīvotājiem tiek piedāvāta iespēja izmantot mobilo aplikāciju MOBIO.LV, kas ir sadarbības platforma sakārtotas vides veicināšanai, lai nodrošinātu operatīvu pašvaldības un iedzīvotāju sadarbību vides sakārtošanā un uzlabošanā.

Latvijas pašvaldību e-indekss rādītājos par 2017. gadu lielo novadu grupā (novads ar iedzīvotāju skaitu virs 7 000) Rēzeknes novads ieņēma 6. vietu, atkāpjoties par vienu pozīciju (2016.g. 5. vieta).

²⁴2007. un 2008. gada avīzes tapušas Sabiedrības integrācijas fonda atbalstītā un Rēzeknes rajona padomes realizētā projekta “Vietējo plašsaziņas līdzekļu tīkla attīstība integrācijas veicināšanai”, pēdējos gados vietējās avīzes tiek izdotas ar dažādu regularitāti, jo to izdošana tiek segta no pagastu pārvalžu budžeta.

²⁵Rēzeknes novada publiskais pārskats, 2017.

²⁶Rēzeknes novada publiskais pārskats, 2017.

NOVĒRTĒJUMS

DARBA GRUPAS “PĀRVALDE UN SADARBĪBA” REZULTĀTI

“NOVADA IEKŠĒJĀ PĀRVALDĪBA, SADARBĪBA, SAZIŅA, ADMINISTRĀCIJA
→ PAGASTU PĀRVALDES”

KAS LABS?

- ✓ Seni personīgie kontakti
- ✓ Ilgstoša pieredze darbiniekiem
- ✓ Vienota novada struktūra pa nozarēm
- ✓ Kopīgi organizēti dažādi pasākumi, aktivitātes
- ✓ Vienota dokumentu vadības sistēma

KAS SLIKTS?

- ✓ Komunikācijas problēma, abpusēja
- ✓ Nedarbojas (vāji darbojas) konsultatīvās padomes (mākslīgs veidojums)
- ✓ Deputātu nekompetence un pieredzes trūkums pašvaldības darbā
- ✓ Maza iedzīvotāju aktivitāte novada mājas lapai (līdz ar to nav informēti)
- ✓ Netiek rīkoti pasākumi starp iestādēm viena pagasta ietvaros
- ✓ Nav sadarbības transporta organizācijā starp iestādēm, pārvaldēm
- ✓ Daudz pagastu, grūti koordinēt administrācijas līmenī

KAS JĀMAINA? (PROJEKTI, AKTIVITĀTES)

- ✓ E – vide kopīgu pasākumu plānošanai starp nozarēm, iestādēm (izveidot lokālo interneta tīklu)
- ✓ E – vide transporta braucienu organizēšanai novadā kopā
- ✓ Kopēji novada pasākumi nozaru speciālistiem, pieredzes apmaiņa
- ✓ Kolektīva saliedēšanas pasākumi (*tiek organizēti, bet dažkārt maza atsaucība, diskusijas*)
- ✓ Biežāk organizēt pagasta pārvalžu vadītāju sanāksmes
- ✓ Pārvalžu vadītājiem un darbiniekiem regulāra atsūtītās informācijas pārbaude e-pastos, atgriezeniskā saite
- ✓ Izstrādāt ieteikumus, vadlīnijas konkrētu, biežu standarta problēmu risināšanā
- ✓ Optimizācijas procesa turpināšana
- ✓ Neaizmirst par katra pagasta identitātes saglabāšanu
- ✓ Vienkāršot RVP mājas lapu

“NOVADA TĒLS, SABIEDRĪBAS INFORMĒŠANA, ATGRIEZENISKĀ SAITE,
VIETĒJAIS LAIKRAKSTS, MĀJAS LAPA”

KAS LABS?

- ✓ Novada mājaslapa, bezmaksas informatīvais izdevums, pagastu avīzes
- ✓ Iedzīvotāju kopsapulces vismaz vienu reizi gadā katrā pagastā
- ✓ IKP darbs, interešu grupas, aktīva sabiedrības iesaiste
- ✓ Amatiermāksla un līdz ar to novada tēla veidošana
- ✓ Ik gadu tiek veikta iedzīvotāju aptauja
- ✓ Ziņojuma dēļi katrā pagasta ciemā (jāatjauno)
- ✓ Jaunais novada logo
- ✓ Veiksmīga sadarbība ar reģionālajām TV un radio stacijām (ne visiem)

KAS SLIKTS?

- ✓ Grūti orientēties pašvaldības mājaslapā (grūti atrast pakalpojumu izmaksas), aktuālākās informācijas ievietošana un regulāra tās atjaunošana
- ✓ Zema iedzīvotāju aktivitāte
- ✓ Nepietiekoši informācijas kanāli informācijas saņemšanai
- ✓ Netiek ņemti vērā iedzīvotāju priekšlikumi
- ✓ Netiek popularizēts novada logo, cilvēki par to nezina

KAS JĀMAINA? (PROJEKTI, AKTIVITĀTES)

- ✓ Jāuzlabo novada mājaslapas kvalitāte, mājaslapā jāierīko aktīvo jautājumu logu – ar jautājumiem par aktuālajiem projektiem (atbalsta/neatbalsta), aktuālajiem pasākumiem vai konkrētu problēmu izmantošana ar lietotāja identifikāciju), jāuzlabo e-pakalpojumu un citu pakalpojumu atrašanu
- ✓ Jānodrošina novada avīzes piegāde viensētām
- ✓ VKAC darba laiku piemērot strādājošo ērtībām (vismaz reizi nedēļā ar pagarināto darba laiku)
- ✓ Novada logo izmantošana amatnieku, mājražotāju produkcijas noformējumā (ar konkrētiem kritērijiem)
- ✓ Atjaunot, sakārtot ziņojuma dēļus, novada robežzīmes
- ✓ Mārketinga plāna izstrāde
- ✓ Uzlabot sadarbību ar Latgales radio un TV, sadarbība ar skolām informācijas nodošanā (skolēns-vecāki-vecvecāki)
- ✓ Uzstādīt katram pagastam nosaukumu zīmes (regulāri apkopt)
- ✓ Izstrādāt logotipus pagastiem, kuriem to nav un to vēlas
- ✓ Darba laiks jāpielāgo strādājošajiem (saskaņojot ar valsts pārvaldes iestāžu darba laiku (P. 8.00 – 18.00, Pk. 8.00 – 16.00))
- ✓ E-pārvalde, lai cilvēkiem atvieglotu nepieciešamo dokumentu saņemšanu

5.2. PAŠVALDĪBAS BUDŽETS²⁷

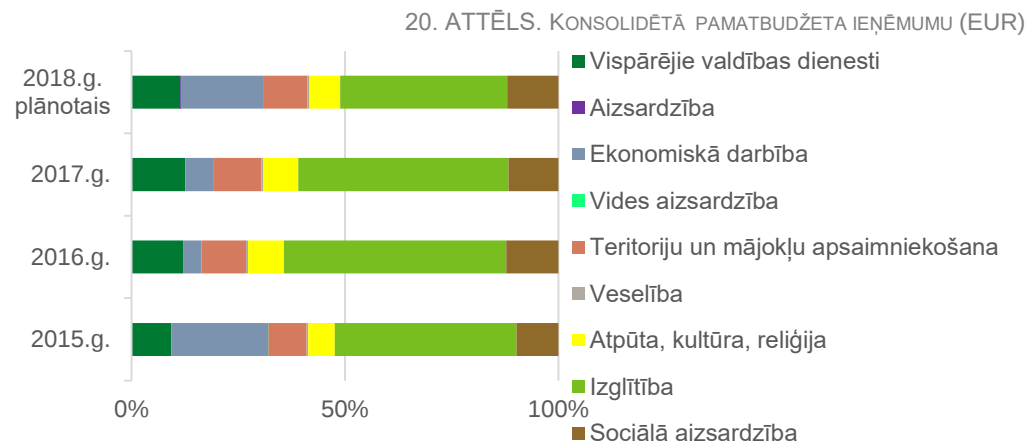
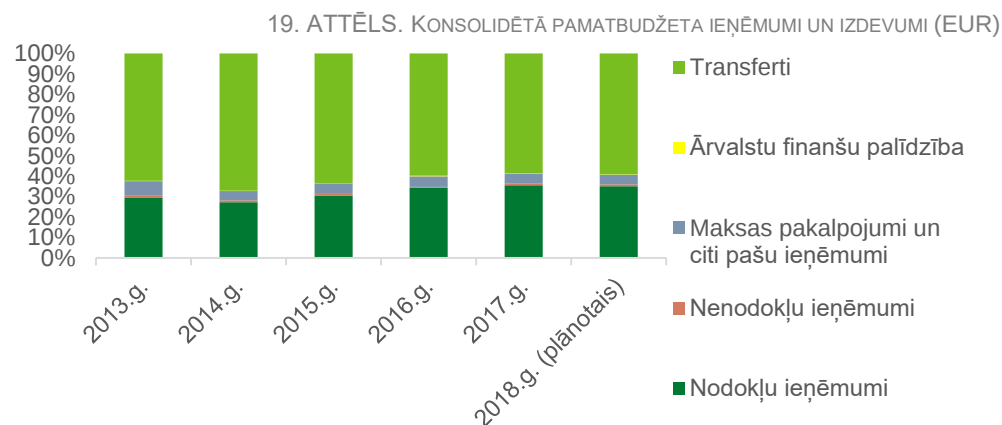
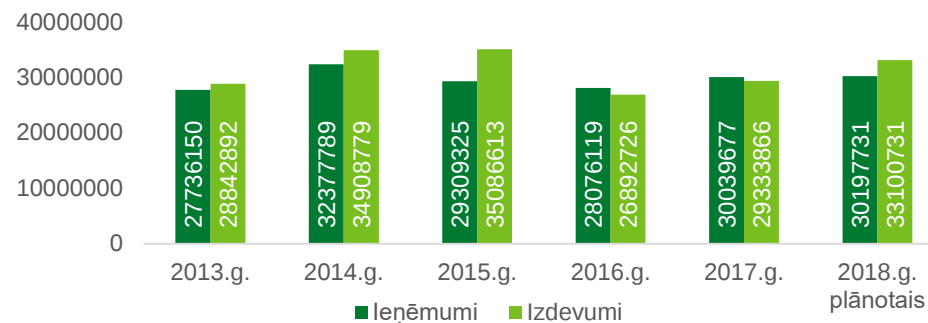
Pašvaldības darbības finansiālo ietvaru veido novada pašvaldības budžets, kas ir nozīmīgs līdzeklis pašvaldības politikas īstenošanai, izmantojot finanšu metodes. Budžetam ir jānodrošina pašvaldības administratīvās teritorijas ilgtspējīga attīstība, t. sk. sabalansēta saimnieciskā un ekonomiskā attīstība ar iedzīvotāju sociālajām vajadzībām.

PAMATBUDŽETS

Pēdējo piecu gadu laikā Rēzeknes novada konsolidētā pamatbudžeta ieņēmumi ir bijuši svārstīgi (19. att.), bet kopš 2016. gada vērojama tendence pamatbudžeta ieņēmumu pakāpeniskam pieaugumam. Izdevumi ir pieauguši un pārsnieguši ieņēmumus no 2013. līdz 2015. gadam, bet 2016. gadā tie tika ievērojami samazināti un nepārsniedza ieņēmumus, arī 2017. gadā izdevumi nepārsniedza ieņēmumus.

Pamatbudžeta ieņēmumu lielāko daļu veido nodokļu ieņēmumi un transferti (20. att.). 2017. gadā ieņēmumu gada plāns tika izpildīts par 100,52%, no ieņēmumiem transferti sastādīja 59%, nodokļu ieņēmumi 35%, maksas pakalpojumi u. c. pašu ieņēmumi 5%, nenodokļu ieņēmumi 0,8% un ārvalstu finanšu palīdzība 0,2%. 2018. gadā plānots, ka ieņēmumi, salīdzinot ar 2017. gadu, palielināsies par 1%, galvenokārt pieaugot transferta maksājumiem, maksas pakalpojumiem un citiem pašu ieņēmumiem.

Pamatbudžeta izdevumu plāns 2017. gadā tika izpildīts par 92,96% no plānotajiem izdevumiem. Pēc funkcionālajām kategorijām lielākie izdevumi vairāku gadu griezumā ir izglītībai (21. att.). 2017. gadā izdevumi izglītībai sastādīja 49%, vispārējiem valdības dienestiem 13%, sociālajai aizsardzībai 12%, teritoriju un mājokļu apsaimniekošanai 11%, atpūtai, kultūrai un reliģijai 8%, ekonomiskajai darbībai 7%, veselībai 0,4% un vides aizsardzībai 0,02%. 2018. gadā plānots, ka izdevumi, salīdzinot ar 2017. gadu, pieaugs par 13%, galvenokārt pieaugot izdevumiem ekonomiskajai darbībai (sastādīs 19%).

21. ATTĒLS. KONSOLIDĒTĀ PAMATBUDŽETA IZDEVUMI PĒC FUNKCIONĀLAJĀM KATEGORIJĀM (EUR)

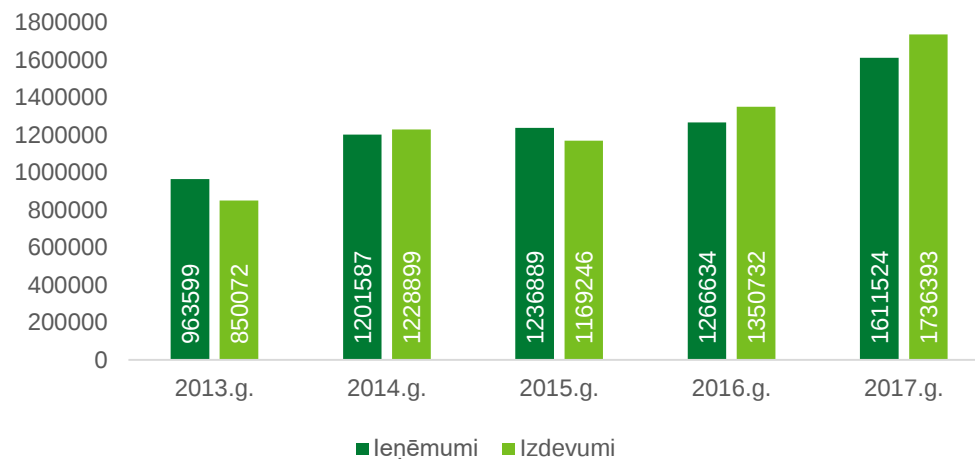
²⁷Rēzeknes novada publiskais pārskats, 2017.

SPECIĀLAIS BUDŽETS

Noteiktiem mērķiem plānotus ieņēmumu avotus iekļauj pašvaldības speciālajā budžetā, ieņēmumus no dabas resursu nodokļa, maksas pakalpojumiem, valsts budžeta mērķdotācijas pašvaldību autoceļu uzturēšanas finansēšanai u. c.

Pēdējo gadu laikā ieņēmumi speciālajā budžetā ik gadu pakāpeniski pieaug (22. att.). Lielāko daļu ieņēmumu veido valsts budžeta transferti autoceļu fonda līdzekļiem (2017. g. 64%).

Izdevumi 2016. un 2017. gadā ir pārsnieguši ieņēmumus. Finanses lielākoties tiek novirzītas autoceļu uzturēšanai (2017. g. 72%), vides aizsardzībai, teritoriju un mājokļu uzturēšanai, izglītībai.

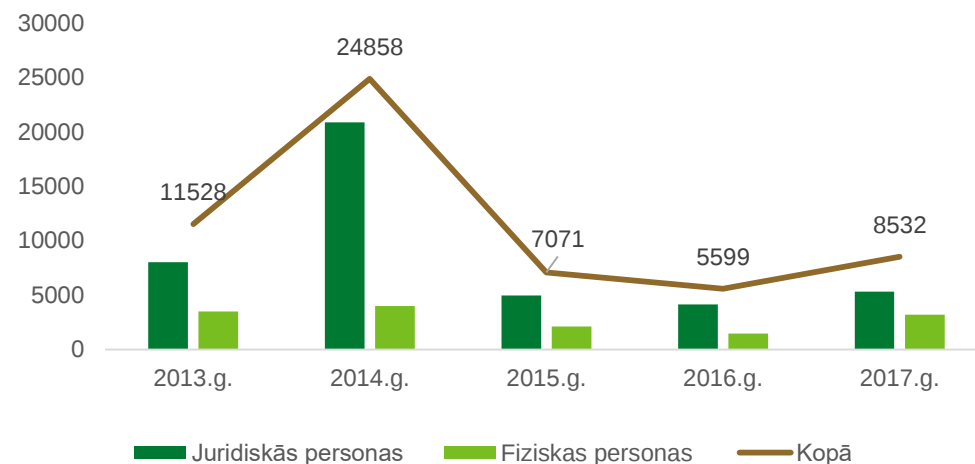
22. ATTĒLS. SPECIĀLĀ BUDŽETA IEŅĒMUMI UN IZDEVUMI (EUR)

ZIEDOJUMI UN DĀVINĀJUMI

Ziedojumu un dāvinājumu ieņēmumi pēdējos gados ir bijuši svārstīgi (23. att.). Pēdējo piecu gadu laikā vislielākie ziedojumi tika saņemti 2014. gadā – 24 858 EUR, bet mazākie 2016. gadā – 5 599 EUR. Lielāko daļu veido juridisko personu ziedojumi.

2017. gadā saņemti 8 532 EUR (juridiskas personas – 5 331 EUR, fiziskas personas – 3 201 EUR). Lielākie ziedojumi tika ziedoti Vērēmu pagasta pārvaldei un Tiskādu bērnu namam.

Ziedojumu un dāvinājumu ieņēmumi tiek izlietoti atbilstoši funkcionālajām kategorijām – sociālajai aizsardzībai, izglītībai, atpūtai, kultūrai un reliģijai, teritoriju un mājokļu apsaimniekošanai, vispārējiem valdības dienestiem u. c.

23. ATTĒLS. ZIEDOJUMI UN DĀVINĀJUMU IEŅĒMUMI (EUR)

5.3. PROJEKTI UN INVESTĪCIJAS

PROJEKTU KAPACITĀTE

Kopš Rēzeknes novada izveidošanas 2009. gadā, kopumā ir īstenoti/tiek īstenoti gandrīz 400 projekti, kuru kopējās izmaksas veido 44462609,13 EUR (t. sk. 21% pašvaldības līdzfinansējums).²⁸

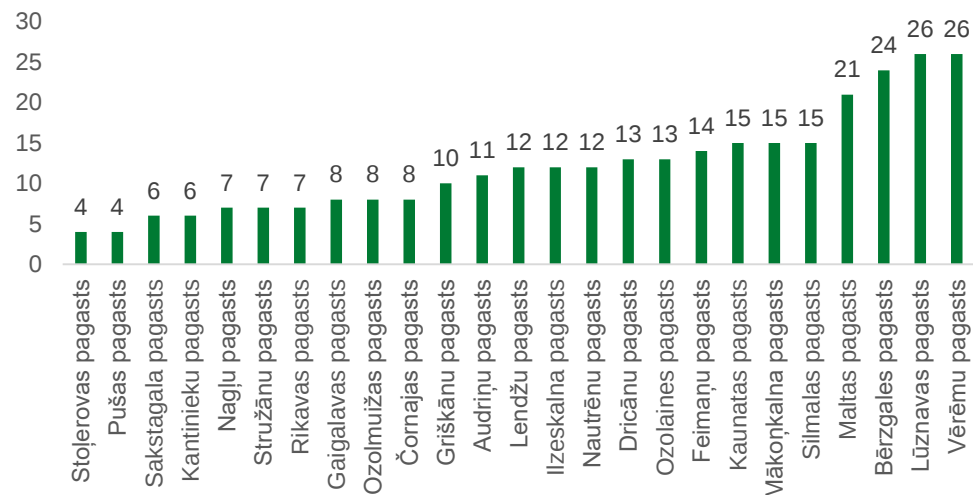
Projekti tiek īstenoti, saņemot finansējumu no Eiropas Savienības fondiem, Rēzeknes novada pašvaldības organizētajiem projektu konkursiem, pārrobežu programmām, valsts fondiem u. c.

Projekti tiek realizēti, lai sakārtotu un attīstītu tehnisko infrastruktūru novadā, atbalstītu sociālo jomu, saglabātu kultūrvēsturisko mantojumu, veicinātu vides aizsardzību u. c.

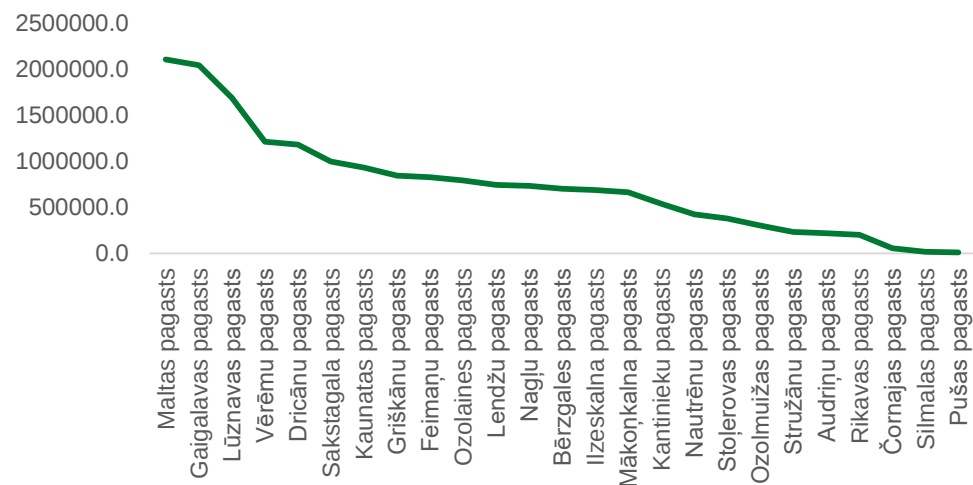
Rēzeknes novadā projektu realizāciju veic gan pagastu pārvaldes, gan novada pašvaldība. Pagastu pārvaldes kopumā īstenojušas vairāk nekā 300 projektus. Novada pagasti ir atšķirīgi gan iedzīvotāju skaita ziņā, gan pēc platības, gan ģeogrāfiskā novietojuma un tajos esošās infrastruktūras, līdz ar to atšķirīgs ir arī tajos īstenoto projektu skaits. Visvairāk projektu īstenots Bērzgales, Lūznavas, Maltas un Vērēmu pagastos, bet vismazāk – Kantinieku, Nagļu, Pušas un Stojerovas pagastos (24. att.).

Salīdzinot pagastus pēc kopējā īstenoto projektu finansējuma, kas ieguldīts, realizējot projektus (25. att.), vislielākie ieguldījumi finansiāli veikti Maltas, Gaigalavas, Lūznavas, Vērēmu un Dricānu pagastos. Tajos tika īstenoti finansiāli nozīmīgi projekti – Maltas vidusskolas rekonstrukcija, ūdenstūrisma attīstības centrs “Bāka” (Gaigalavas pag.), Lūznavas muižas rekonstrukcija, siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana Vērēmu pamatskolā un Dricānu vidusskolas sporta zāles celtniecība.

Rēzeknes novada pašvaldība īstenojusi vairāk nekā 80 projektus ar kopējo summu 25 942 801,74 EUR (t. sk. pašvaldības līdzfinansējums 658 858,26 EUR).

24. ATTĒLS. ĪSTENOTO PROJEKTU SKAITS RĒZEKNES NOVADA PAGASTU PĀRVALDĒS

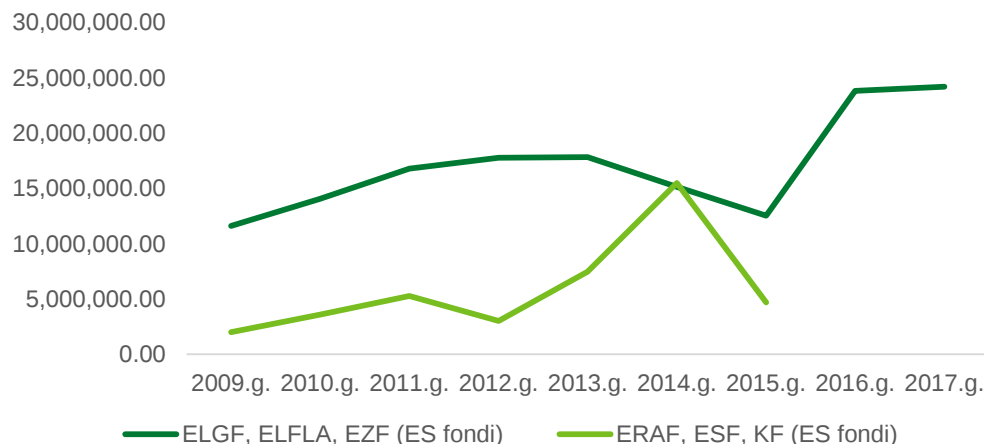
25. ATTĒLS. PROJEKTU KOPĒJAIS FINANSĒJUMS EUR RĒZEKNES NOVADA PAGASTU PĀRVALDĒS

²⁸Rēzeknes novada pašvaldības dati uz 10.2017.

Kopumā Rēzeknes novadā pēdējos gados piesaistīts ievērojams finansējums no Eiropas Savienības fondiem (26. att.).

Lielākie ieguldījumi novadā veikti, īstenojot projektus, piesaistot publisko finansējumu no Eiropas lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF), Eiropas Lauksaimniecības Fonda lauku attīstībai (ELFLA) un Eiropas Zivsaimniecības fonda (EZF), pēc pieejamajiem datiem vislielākie ieguldījumi laika posmā no 2009. līdz 2017. gadam veikti 2016. gadā (23 825 690,11 EUR) un 2017. gadā (24 207 969,68 EUR).

Piesaistot publisko finansējumu no Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF), Eiropas sociālā fonda (ESF) un Kohēzijas fonda (KF), vislielākie ieguldījumi laika posmā no 2009. līdz 2015. gadam veikti 2014. gadā – 15 490 672,82 EUR.

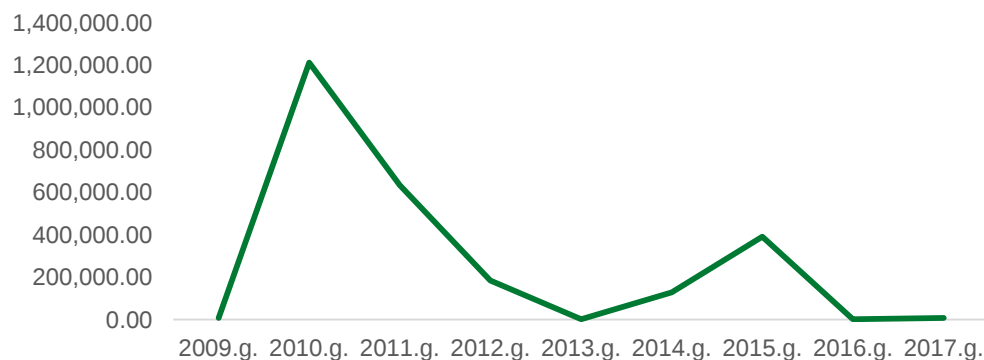

26. ATTĒLS. ES FONDU PROJEKTU FINANSĒJUMA SUMMA (EUR, LAD, FM) RĒZEKNES NOVADĀ³⁰

INVESTĪCIJAS

Ārvalstu tiešo investīciju ieguldījumu kopsumma Rēzeknes novadā pa gadiem ir bijusi svārstīga, lielākās ārvalstu investīcijas novadā ieguldītas 2010. gadā (27. att.).

Lielākās investīcijas novadā ieguldītas graudaugu, pākšaugu un eļļas augu sēklu audzēšanā, bīstamo atkritumu apstrādē un izvietošanā, sava vai nomāta nekustamā īpašuma izīrēšanā un pārvaldīšanā, metāla konstrukciju un to sastāvdaļu ražošanā. Lielākās ārvalstu investīcijas novadā nākušas no Vācijas, Krievijas un Zviedrijas.²⁹

27. ATTĒLS. ĀRVALSTU TIEŠO INVESTĪCIJU IEGULDĪJUMU KOPSUMMA (EUR, UR)³¹

²⁹Lursoft statistika, www.lursoft.lv

³⁰RAIM, Reģionālās attīstības indikatoru moduli, ww.raim.gov.lv, ERAF, ESF un KF ES fondu dati pieejami līdz 2015.gadam

³¹ RAIM, Reģionālās attīstības indikatoru moduli, ww.raim.gov.lv

5.4. KOPĪGO INTEREŠU TERITORIJAS, SADARBĪBA

Kopīgās interešu teritorijas jeb funkcionālās saites veidojas ārpus Rēzeknes novada administratīvās teritorijas. Galvenokārt kopīgās intereses veidojas, savstarpēji sadarbojoties dažādās jomās ar blakus esošajām pašvaldībām un ārvalstu pašvaldībām.

KOPĪGĀS INTEREŠU JOMAS AR KAIMIŅU PAŠVALDĪBĀM:

- ✓ Pašvaldību sadarbība;
- ✓ Pakalpojumi (veselības aprūpe, finanšu pakalpojumi, pārvaldes institūcijas un iestādes, sadzīves pakalpojumi, kultūras un izklaides pasākumi, sports);
- ✓ Uzņēmējdarbība, darba tirgus un darbaspēks;
- ✓ Dabas aizsardzība, dabas resursu apsaimniekošana, vides riski, rekreācija;
- ✓ Sabiedriskais transports;
- ✓ Satiksmes infrastruktūra, velo infrastruktūra;
- ✓ Inženiertehniskais nodrošinājums un apsaimniekošana;
- ✓ Atkritumu apsaimniekošana u. c.

KOPĪGĀS INTEREŠU JOMAS AR ĀRVALSTU PAŠVALDĪBĀM:³²

- ✓ Aust – Agderas apgabala pašvaldība (Norvēģija), Zgieržas rajona padome (Polija), Kupišķu rajona padome (Lietuva) – izglītības darbinieku, skolēnu un dažādu organizāciju pieredzes apmaiņa, pašvaldības delegāciju pieredzes apmaiņa;
- ✓ Postavas rajona padome (Baltkrievija) – organizāciju un mākslinieciskās pašdarbības kolektīvu pieredzes apmaiņa;
- ✓ Golbasi (Ankaras rajons) un Kahtas pašvaldības (Turcija), Biržai pašvaldība (Lietuva) – tūrisms un kultūra, ezeru apsaimniekošana, ekoloģiskā lauksaimniecība, izglītība, pašvaldības pakalpojumi, ES projekti un programmas;
- ✓ Edinecas pilsētas pašvaldība (Moldova) – ekonomika, administratīvā pārvalde, komunālā saimniecība, vides aizsardzības un enerģētika, izglītība, kultūra, sports, jaunatnes politika;
- ✓ Polockas rajona pašvaldība (Baltkrievija) un Daugavpils novada pašvaldība (trīspusējs līgums) – fiziskā kultūra, sports.

Starptautiskā sadarbība bez oficiāliem sadarbības līgumiem ir ar Bulgāriju, Grieķiju, Horvātiju, Krieviju, Itāliju, Spāniju, Slovēniju, Rumāniju, Ungāriju programmās: “Eiropa pilsoņiem”, “Jaunatne”, “Comenius”, “Grundtvig”, “Kultūra” u. c.³³

28. ATTĒLS. STARPTAUTISKĀ SADARBĪBA (AUTORS J. OZOLS)

³²Noslēgti oficiāli sadarbības līgumi.

³³Rēzeknes novada pašvaldība, www.rezeknesnovads.lv

NOVĒRTĒJUMS

DARBA GRUPA “PĀRVALDE UN SADARBĪBA”

“NOVADA ĀRĒJĀ SADARBĪBA”

KAS LABS?

- ✓ Sadarbība ar reģionu, ārvalstīm, valsts institūcijām
- ✓ Pieredzes apmaiņas braucieni
- ✓ Sadarbības projekti (ar pilsētu, pārrobežas)
- ✓ Sadarbība kultūras, sporta, izglītības jomā (ārvalstu līmeni, valsts, novada)
- ✓ Sadarbība ar novada nevalstiskajām organizācijām (LEADER u. c.)
- ✓ Strādā ārējo sakaru projektu speciālists (tulks)
- ✓ Ir LPS un VARAM atbalsts sadarbībai ar pārrobežu partneriem
- ✓ Tūrisma informācijas centrs, kas veicina sadarbības attīstības iespējas
- ✓ Sadarbība ar DAP projektu, tūrisma maršrutu, pasākumu organizēšanā
- ✓ Regulāras sanāksmes LPR
- ✓ Sadarbība ar reģionu, ārvalstīm, valsts institūcijām
- ✓ Pieredzes apmaiņas braucieni
- ✓ Sadarbības projekti (ar pilsētu, pārrobežas)
- ✓ Sadarbība kultūras, sporta, izglītības jomā (ārvalstu līmeni, valsts, novada)
- ✓ Sadarbība ar novada nevalstiskajām organizācijām (LEADER u. c.)
- ✓ Strādā ārējo sakaru projektu speciālists (tulks)
- ✓ Ir LPS un VARAM atbalsts sadarbībai ar pārrobežu partneriem
- ✓ Tūrisma informācijas centrs, kas veicina sadarbības attīstības iespējas

KAS SLIKTS?

- ✓ Vēlama labāka sadarbība ar Rēzeknes pilsētu
- ✓ Maz pārrobežas projektu
- ✓ Novada nozīmes centros (Nautrēni, Dricāni), Mākoņkalnā u. c. pagastu centros nav projektu koordinātoru
- ✓ Sliktas svešvalodu zināšanas
- ✓ Nepietiekams LPR atbalsts projektu idejām un to akceptēšanai
- ✓ Trūkst ekonomiski taustāma pienesuma pārrobežu sadarbības līgumos (lielākoties ir tikai kultūrapmaiņas pasākumi)
- ✓ Cilvēkiem trūkst motivācijas sadarboties (ar iestādēm)

KAS JĀMAINA? (PROJEKTI, AKTIVITĀTES)

- ✓ Vairāk sadarbības projektu ar taustāmiem rezultātiem ar pārrobežu partneriem
- ✓ Speciālistiem svešvalodu uzlabošana sarunvalodas līmenī
- ✓ Jāuzlabo sadarbība ar valsts institūcijām konkrētu problēmu risināšanā (t. sk. ūdeņu pārvaldībā, infrastruktūras attīstībā)
- ✓ Jāuzlabo sadarbība ar kaimiņu novadiem un pilsētu, LPR (paplašināt, īstenojot vairāk kopīgu projektu)
- ✓ Pieredzes apmaiņas braucienos iekļaut dažāda līmeņa darbiniekus (IKP, iedzīvotāju padomes u. c.)
- ✓ Popularizēt pagasta aktivitātes ārpus novada robežām
- ✓ Attīstīt kopīgu e-pārvaldību ar valsts iestādēm, lai atvieglotu cilvēkiem nepieciešamo dokumentu saņemšanu

Rēzeknes novada pašvaldība paraksta sadarbības līgumu ar Agdašas rajonu no Azerbaidžānas (Foto: Madara Bērtiņa)

6. SOCIĀLĀ INFRASTRUKTŪRA UN PAKALPOJUMI

6.1. IZGLĪTĪBA³⁴

Rēzeknes novadā vispārīzglītojošos izglītības pakalpojumus nodrošina izglītības iestādes un to struktūrvienības:

- ✓ vidusskolas,
- ✓ pamatskolas,
- ✓ 5 struktūrvienības,
- ✓ 17 pirmsskolas izglītības iestādes (PII),
- ✓ 10 PII grupas skolās,
- ✓ 3 internātskolas.

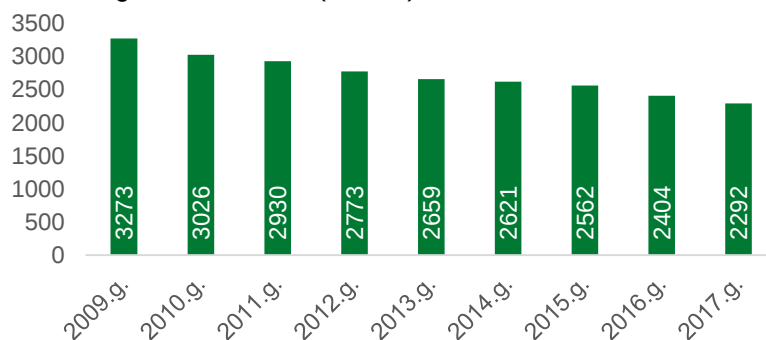
Novada teritorijā darbojas divas profesionālās ievirzes izglītības iestādes:

- ✓ Rēzeknes novada bērnu - jaunatnes sporta skola,
- ✓ Maltas mūzikas skola.

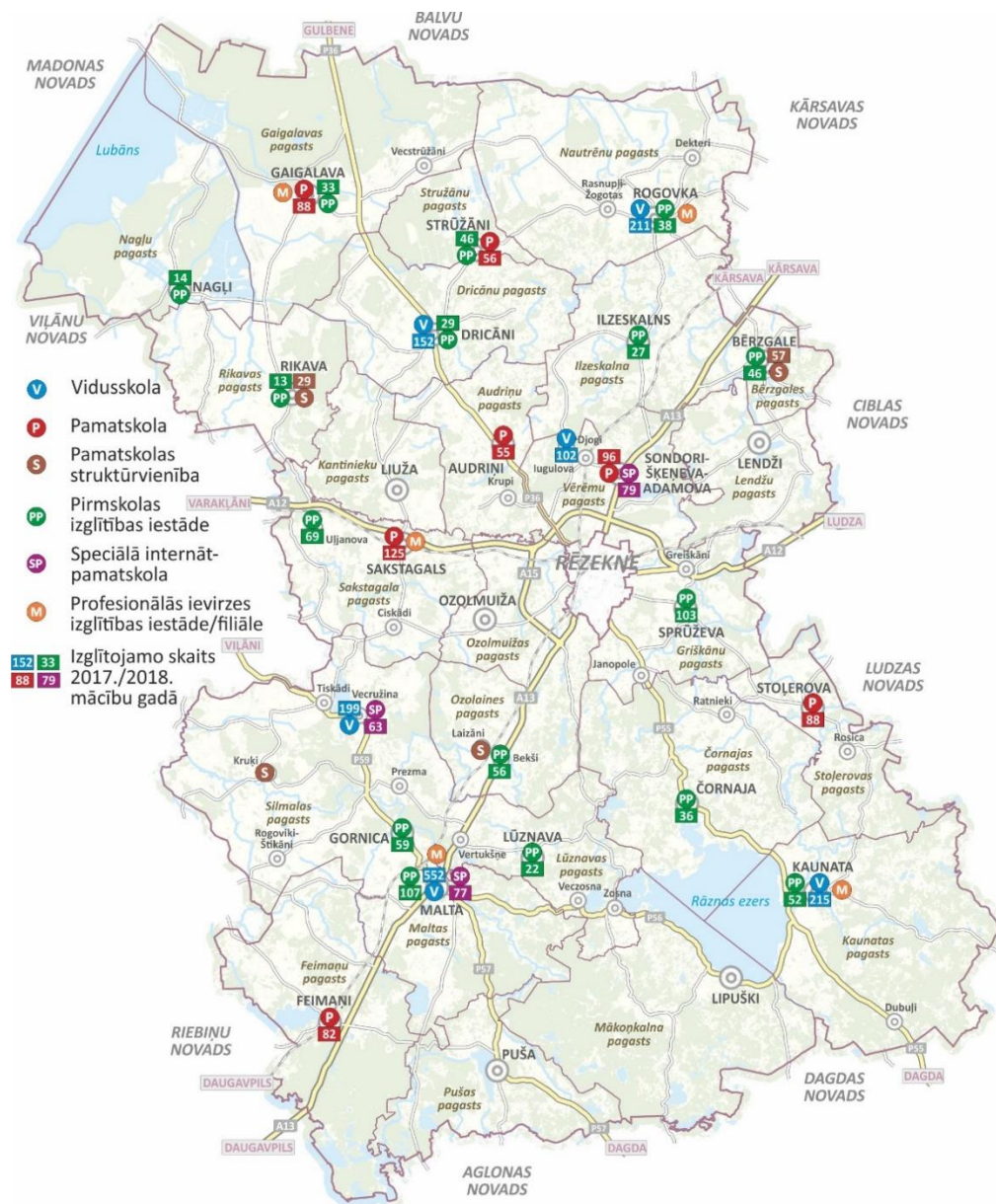
Atsevišķos pagastos darbojas kaimiņu pašvaldību profesionālās ievirzes skolu filiāles:

- ✓ Ludzas bērnu mākslas skolas filiāle Nautrēnos,
- ✓ Rēzeknes bērnu mākslas skolas filiāles – Sakstagalā, Gaigalavā un Kaunatā.

Skolēnu skaits Rēzeknes novadā līdzīgi kā lielākajā daļā Latvijas novadu ik gadu samazinās (29. att.).

29. ATTĒLS. SKOLĒNU SKAITS RĒZEKNES NOVADĀ

30. ATTĒLS. IZGLĪTĪBAS IESTĀDES RĒZEKNES NOVADĀ UN SKOLĒNU SKAITS (AUTORS J. OZOLS)

³⁴Rēzeknes novada pašvaldība, Rēzeknes novada publiskais pārskats 2017.

Rēzeknes novada izglītības iestādēs tiek realizēts plašs izglītības programmu klāsts:

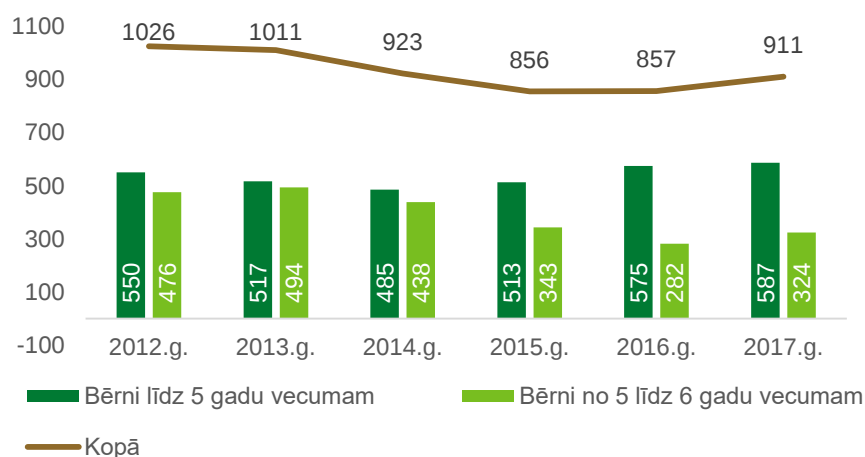
- ✓ 13 vispārējās izglītības programmas (nodrošināta 13 Rēzeknes novada vispārīzglītojošajās skolās);
- ✓ 12 speciālās izglītības programmas (15 novada skolās, t. sk. trijās speciālajās izglītības iestādēs);
- ✓ profesionālās izglītības programmas tiek īstenotas Maltas speciālajā internātpamatskolā (1. līmeņa profesionālās izglītības programmas izglītojamajiem ar garīgās attīstības traucējumiem).

Vidusskolu skolēniem tiek piedāvāta iespēja apgūt B kategorijas autovadītāju kursus, kurus apmaksā novada pašvaldība.

Rēzeknes novada vidusskolās – Maltā, Kaunatā, Dricānos un Nautrēnos – darbojas izglītības-uzņēmējdarbības kontaktpunkti.

Pašvaldībā **PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBA** tiek nodrošināta 17 pirmsskolas izglītības iestādēs un 7 vispārīzglītojošās skolās.

2017. gadā pirmsskolas izglītības programmas apguve tika nodrošināta 911 pirmsskolas vecuma bērniem. Kopš 2012. gada bija vērojama tendence pirmsskolas izglītojamo skaitam samazināties, bet 2016. un 2017. gadā tas sācis pieaugt (31. att.).

31. ATTĒLS. PIRMSSKOLAS IZGLĪTOJAMO SKAITS RĒZEKNES NOVADA PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBAS IESTĀDĒS

Rēzeknes novadā **INTEREŠU IZGLĪTĪBA** tiek īstenota:

- ✓ 16 izglītības iestādēs,
- ✓ bērnu un jauniešu centrā Maltā,
- ✓ 7 pagastu pārvaldēs (Lendžu, Griškānu, Ilzeskalna, Čornajas, Dricānu, Silmalas un Stružānu).

Interesu izglītības programmās piedalās bērni un jaunieši vecumā no 5 līdz 25 gadiem.

2017./2018. mācību gadā Rēzeknes novadā tika īstenotas 259 interešu izglītības programmas (skolās – 233, pagastos – 12 un Maltas bērnu un jauniešu centrā – 14).

SPECIĀLĀ IZGLĪTĪBA tiek īstenota 15 novada skolās, t. sk., 3 speciālajās izglītības iestādēs (Adamovas speciālā internātpamatskola, Tiskādu speciālā internātpamatskola, Maltas speciālā internātpamatskola), īstenojot 12 speciālās izglītības programmas. Maltas speciālajā internātpamatskolā tiek realizētas 1. līmeņa profesionālās izglītības programmas izglītojamajiem ar garīgās attīstības traucējumiem (pavāra palīgs, palīgšuvējs, galdnieka palīgs). Uz 2017. gada 1. septembri kopējais skolēnu skaits speciālajās izglītības iestādēs bija 271 (-10) skolēni.

MŪŽIZGLĪTĪBAS iespējas Rēzeknes novada iedzīvotājiem tiek nodrošinātas ES fondu programmu ietvaros un biedrību īstenotajos projektos. Daudzveidīgāks mūžizglītības piedāvājums novada iedzīvotājiem ir pieejams Rēzeknes pilsētā.

Rēzeknes novadā izveidots pašvaldības **IZGLĪTĪBAS PĀRVALDES IZGLĪTĪBAS ATBALSTA CENTRS**, kas sekmē izglītojamo spējām, veselības stāvoklim un attīstības līmenim atbilstošas izglītības ieguvī, kā arī koordinē speciālās izglītības atbalsta sistēmas darbību Rēzeknes novada pašvaldības izglītības iestādēs.

Novadā ir vairākas skolas, kurās ir neliels skolēnu skaits. Sešās skolās un četrās struktūrvienībās mācās mazāk kā 100 skolēni, līdz ar to skolās tiek praktizēta apvienoto klašu sistēma.

2018. gadā Draudzīgā aicinājuma fonda skolu reitingā, 20 labāko lauku vidusskolu kopvērtējumā iekļuva Kaunatas vidusskola, bet Āta Kronvalda fonda Latvijas mazo skolu reitingā, 12. vietā – Nautrēnu vidusskola, 30. vietā – Maltas vidusskola un 49. vietā – Dricānu vidusskola.

NOVĒRTĒJUMS

DARBA GRUPA “IZGLĪTĪBA UN SPORTS”

“PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBA”

KAS LABS?

- ✓ Labs tehniskais aprīkojums
- ✓ Ekoloģiski tīri PII
- ✓ Finansiāli pieejamāks
- ✓ Piedalās projektos
- ✓ Individuālā pieeja
- ✓ Vecāku – pedagogu savstarpējā sadarbība
- ✓ Nelielas grupiņas
- ✓ Laukos dabu iepazīst vairāk

KAS SLIKTS?

- ✓ Pārpildītas grupas piepilsētā
- ✓ Apvienotās grupas (no 1,5 līdz 7 g. v.)
- ✓ Netiek apmaksātas interešu izglītības programmas PII
- ✓ Nepietiekošs projektu finansējums
- ✓ Maz aktivitāšu dabā
- ✓ Netiek piedāvāta PII funkcija vasarā
- ✓ Skolēnu autobuss PII nav pielāgots, tas kursē atbilstoši skolas grafikam, bet ne PII
- ✓ Nav jaunu, kompetentu speciālistu pulciņu vadīšanai
- ✓ Dārga uzturēšana
- ✓ Novecojušas mācību metodes, komunikāciju metodes

KAS JĀMAINA? (PROJEKTI, AKTIVITĀTES)

- ✓ Dalītas grupas pa vecumiem (nepieciešamas telpas, pedagogi, tehniskais nodrošinājums)
- ✓ Dažādot un pilnveidot interešu izglītību
- ✓ Āra klašu ierīkošana
- ✓ Nometnes vasarā/pieskatīšanas grupas
- ✓ Rotaļu laukumu infrastruktūras (ar nojumēm) uzlabošana ar sanitāro mežglu, celiņu izveidi
- ✓ Telpu remonts PII un apkārtnes labiekārtošana
- ✓ Aktīvāka līdzdarbība projektu ieviešanā, aktivitātēs
- ✓ Ģimeņu apmācība, darbs ar vecākiem, māmiņu un tētu skola
- ✓ Izglītības iestādēs apstiprināt medmāsas amatu

“VISPĀRĒJĀ IZGLĪTĪBA”

KAS LABS?

- ✓ Plašs skolu tīkls, sakārtota infrastruktūra
- ✓ Mazas klases, individuāla pieeja
- ✓ Pietiekama materiāltehniskā bāze
- ✓ Plašs pasākumu klāsts (sporta, izglītības)
- ✓ Lauku vide, dabas izpēte
- ✓ Kvalitatīvs pedagogu resurss
- ✓ Ģimenes ar bērniem atgriežas no ārzemēm
- ✓ Uzņēmējdarbības orientācija
- ✓ Nodrošināta interešu izglītība, profesionālās ievirzes specializācija

KAS SLIKTS?

- ✓ Jāsakārto infrastruktūra atsevišķās izglītības iestādēs
- ✓ Bērnu skaita samazināšanās, jaunu pedagogu trūkums
- ✓ Nav optimizēts skolu tīkls
- ✓ Nesakārtota sporta infrastruktūra (stadioni – Nautrēni, Rogovka, Dricāni, Kaunata u. c.)
- ✓ Nav cilvēkresursu projektu ieviešanai, sliktas angļu valodas zināšanas
- ✓ Pieeja “nauda seko skolēnam”
- ✓ Atsevišķu speciālistu trūkums (fizika, matemātika, ķīmija)
- ✓ Apvienotajās klasēs samazinās kvalitāte
- ✓ Mazās klases neveicina sociālo iemaņu iegūšanu
- ✓ Trūkst ārvalstu pieredzes, apmaiņas braucienu iespēju
- ✓ Trūkst konkurētspējīga piedāvājuma

KAS JĀMAINA? (PROJEKTI, AKTIVITĀTES)

- ✓ Aktualizēt mūsdienīgāku programmu klāstu (metodiku jaunu pedagogu atbalstīšanai un piesaistīšanai)
- ✓ Profesionālu, attiecīgajā jomā strādājošu speciālistu piesaiste mācību procesam, atsevišķu stundu pasniegšana ar piemēriem
- ✓ Pārskatīt tehniskā personāla noslodzi un nepieciešamību
- ✓ Piesaistīt projektu vadītāju uz vairākām skolām
- ✓ Atbalstīt novada līmenī militārās apmācības ieviešanu skolās
- ✓ Optimizēt skolu tīklu + nodrošināt transportu
- ✓ Programmu veidošana bērniem, kas atgriežas no ārzemēm, paaugstinātu novada konkurenci
- ✓ Turpināt attīstīt orientāciju uz uzņēmējdarbību
- ✓ Attīstīt profesionālās ievirzes iespējas, veidot konkurētspējīgu specializāciju, (piem., 5 valodu apguvi, inženiertehnisko ievirzi u. c.)
- ✓ Piedalīties programmās un nodrošināt pedagogu un skolēnu starptautisko pieredzes apmaiņu

“INTEREŠU UN PROFESIONĀLĀS IEVIRZES IZGLĪTĪBA”

KAS LABS?

- ✓ Plašs piedāvājums
- ✓ Pieejams kvalitatīvs inventārs, tehniskie līdzekļi
- ✓ Mācību uzņēmumi skolēniem
- ✓ Laba sadarbība ar RTA
- ✓ Viss uz vietas skolā
- ✓ Nodrošināts transports
- ✓ Iespēja apmeklēt baseinu
- ✓ Iespēja iegūt autovadītāja tiesības
- ✓ Bez maksas pusdienas pamatskolā (launags)

KAS SLIKTS?

- ✓ Mākslīgi veidoti pulciņi, bet skolotājiem neatbilstošas zināšanas
- ✓ Grūti nokomplektēt grupas
- ✓ Ir atkarīgs no sabiedriskā un skolas transporta kustības
- ✓ Plaša novada teritorija, līdz ar to sadārdzinātas transporta izmaksas
- ✓ Salīdzinoši maz nometņu vasarā
- ✓ PII netiek nodrošināta interešu izglītība

KAS JĀMAINA? (PROJEKTI, AKTIVITĀTES)

- ✓ Aktivāka sadarbība ar NVO, mājražotājiem, amatniekiem, kas kā alternatīvu piedāvā veidot pagastu apvienotās grupas (jārisina transporta nodrošinājums (skolas autobusu kustības pielāgošana, pilnveidošana))
- ✓ Paplašināt tehniskās ievirzes apmācības, pulciņus
- ✓ Vietējo uzņēmumu līdzdalība, sadarbība, prakses iespējas
- ✓ Jauniešu centri kā norises vietas skolēnu pulciņiem
- ✓ Transporta jautājums jārisina pagastu un novada starpā (Dekšāres)
- ✓ Trūkst materiālās bāzes tehniskās ievirzes pulciņiem, jāpilnveido
- ✓ Rast iespēju attīstīt interešu nodarbības pirmsskolas vecuma bērniem
- ✓ Nodrošināt finansējumu PII interešu izglītības pulciņiem
- ✓ Interešu izglītības pulciņos iegūto prasmju demonstrēšana novada, pagastu mērogā

“MŪŽIZGLĪTĪBA”

KAS LABS?

- ✓ Ir pieejama informācija un apmācības/kursi
- ✓ Internets – kā resurss tālākizglītības veicināšanai
- ✓ Pagastos ir telpas un cita infrastruktūra mūžizglītības attīstīšanai
- ✓ Novadā ir cilvēkresursi mūžizglītības pasākumu īstenošanai

KAS SLIKTS?

- ✓ Trūkst kvalitātes pagastos uz vietas tālākizglītības kursus, apmācības nav pieejamas, apgrūtināta nokļūšana uz tiem
- ✓ Laukos cilvēku trūkums, kuri ir ieinteresēti kaut kādā tālākā izglītībā
- ✓ Trūkst līdera, organizatora
- ✓ Novada pētniecības materiālu nepietiekama sistematizācija, apkopojums
- ✓ Erasmus+ programmas iespēju popularizēšana novada iedzīvotājiem, piedalīšanās

KAS JĀMAINA? (PROJEKTI, AKTIVITĀTES)

- ✓ Jāpiedāvā pagastos uz vietas kursi/apmācības ne tikai atbilstoši izglītībai, bet arī vaļasprieku pilnveidošanai un dažādošanai
- ✓ Veidot vietējās nozīmes interešu grupas, kas dažādu paaudžu starpā dalītos ar savām prasmēm un zināšanām
- ✓ Izglītīt “Kas ir mūžizglītība?”
- ✓ Novada mērogā organizēti pasākumi – pirtnieku apmācība, dāļdārzniecība, gidi, amatniecība
- ✓ Koučinga apmācības arī ģimenēm, kuras atgriežas no ārzemēm
- ✓ Pieredzes apmaiņas braucienu organizēšana
- ✓ Infrastruktūras attīstība, pilnveidošana
- ✓ “Senioru akadēmija” – apmācības par moderno tehnoloģiju izmantošanu ikdienā u. c., veselīgu dzīves veidu, sociālās prasmes, pieredzes apmaiņa

6.2. JAUNATNES POLITIKA³⁵

Jaunatnes politika ir mērķtiecīga rīcību kopa, kuras ietvaros tiek sekmēta jauniešu kvalitatīva un daudzveidīga attīstība, kā arī integrēšanās sabiedriskajā dzīvē. Rēzeknes novada pašvaldība aktīvi iesaistās jaunatnes politikas īstenošanā novadā.

2016. gadā Rēzeknes novadā tika izstrādāta Rēzeknes novada Jaunatnes politikas attīstības stratēģija 2017. – 2021. gadam.

PAŠVALDĪBAS DARBA AR JAUNATNI UZSTĀDĪJUMI:

- ✓ pildot savas funkcijas, veic darbu ar jaunatni, ievērojot jaunatnes politikas pamatprincipus un valsts jaunatnes politikas attīstības plānošanas dokumentus;
- ✓ plāno darbu ar jaunatni, izstrādājot pašvaldības jaunatnes politikas attīstības plānošanas dokumentus;
- ✓ nodrošina institucionālu sistēmu darbam ar jaunatni.

Rēzeknes novadā pašvaldības noteiktā atbildīgā institūcija darbam ar jaunatni – **IZGLĪTĪBAS PĀRVALDE**. Atbildīgā persona darbam ar jaunatni – **JAUNATNES LIETU SPECIĀLISTS**. Ikdienā pagastos darbu ar jaunatni veic 20 jaunatnes koordinatori.

Novadā darbojas vairāki **JAUNIEŠU CENTRI**, 20 pagastos izveidotas vai veidojas jauniešiem piemērotas telpas brīvā laika pavadīšanai. Novada **SKOLU JAUNATNES PARLAMENTI** piedalās novada jauniešu pasākumu, aktivitāšu plānošanā un organizēšanā.

Rēzeknes novadā izveidotas 17 Rēzeknes novada jauniešu biedrības. Jaunieši Rēzeknes novadā aktīvi piedalās dažādos projektos ("Youth Actors in Decision Making", "L.A.B.S.", "Dzīvo veselīgi Rēzeknes novadā!" u. c.) un paši organizē pasākumus ("Jaunatnes diena", "Muns pogosts 2067", "EZERZEME" u. c.). Rēzeknes novada pašvaldība organizē vairākus jauniešu projektu konkursus:

- ✓ Jaunatnes iniciatīvu projektu konkurss;
- ✓ Jaunatnes nometņu un neformālo apmācību projektu konkurss;
- ✓ Jauniešu darba prakses vasaras periodā;
- ✓ Jaunatnes inventāra iegādes projektu konkurss;
- ✓ Konkurss "Jaunais uzņēmējs".

32. ATTĒLS. JAUNIEŠU CENTRI UN AKTĪVĀKĀS BIEDRĪBAS RĒZEKNES NOVADĀ (AUTORS J. OZOLS)

³⁵Rēzeknes novadā tika izstrādāta Rēzeknes novada Jaunatnes politikas attīstības stratēģija 2017.-2021. gadam. Rēzeknes novada publiskais pārskats 2017.

NOVĒRTĒJUMS

DARBA GRUPA “JAUNIEŠI”

“IZGLĪTĪBA” (PASĀKUMI, AKTIVITĀTES, TELPAS, MATERIĀLTEHNISKĀ BĀZE)”

KAS LABS?

- ✓ B kategorijas autovadītāja apliecības iegūšanas iespējas
- ✓ Pieejama materiāltehniskā bāze (Malta, Mākoņkalns, Kaunata, Rogovka)
- ✓ Iespējas piedalīties pieredzes apmaiņas braucienos, karjeras konsultanti, skolēnu uzņēmumi
- ✓ Plašs interešu izglītības klāsts
- ✓ Baseina pieejamība
- ✓ Talantīgu bērnu un kolektīvu atbalstīšana
- ✓ Bezmaksas ēdināšana pamatskolā
- ✓ Transporta iespējas

KAS SLIKTS?

- ✓ Garlaicīga, uz teritoriju balstīta formālā izglītība
- ✓ Mūsdienīgu, aizrautīgu, atraktīvu speciālistu trūkums
- ✓ Trūkst iestādes sadarbības ar jauniešu centriem
- ✓ Pārsātināta interešu izglītība skolā, bet ne KN/TN, JC
- ✓ Autobusu grafiks ierobežo interešu izglītības nodarbību apmeklēšanu
- ✓ Trūkst sasaistes ar uzņēmējiem

KAS JĀMAINA? (PROJEKTI, AKTIVITĀTES)

- ✓ Pedagogu “update”, piesaiste, koučings
- ✓ Praktisko iemaņu attīstīšana
- ✓ Praktisku-profesionāļu piesaiste
- ✓ Interešu izglītības pasākumus nedrīkst pasniegt tas pats skolotājs, kas māca stundas tajā pašā skolā (Ne vienmēr ieinteresēts, atkarīgs no personas)
- ✓ Atbalsts ne tikai maznodrošinātajām ģimenēm
- ✓ Veidot izglītības sasaisti ar uzņēmējiem
- ✓ Interešu izglītību iekļaut arī kultūras iestādēs

“KULTŪRA, SPORTS UN AKTĪVĀ ATPŪTA”

KAS LABS?

- ✓ Pasākumu dažādība
- ✓ Kolektīvu dažādība
- ✓ Pieejamība
- ✓ Bezmaksas
- ✓ “Bāka” (aktīvā atpūta)
- ✓ Kultūras pasākumi Lūznavas muižā (nodrošina transportu)
- ✓ Pieejams aktīvās atpūtas inventārs

KAS SLIKTS?

- ✓ Ziemas aktivitāšu trūkums
- ✓ Kvalitātes trūkums, nepiemērots mērķa grupai
- ✓ Pārklāšanās
- ✓ Novēcojusi sporta infrastruktūra
- ✓ Tikai viens aktīvās atpūtas centrs (top Mākoņkalnā)
- ✓ Informācijas trūkums, nepietiekama informācijas apmaiņa
- ✓ Maza iedzīvotāju aktivitāte izmantot pieejamo inventāru
- ✓ Maksas pakalpojumi
- ✓ Vāja sadarbība starp pagasta iestādēm, konkurē ar pasākumiem
- ✓ Vāja sadarbība, nodrošinot nepieciešamās telpas, jauniešu pasākumiem, āra sporta laukumi
- ✓ Nav specifisku profesiju (piemēram, DJ)

KAS JĀMAINA? (PROJEKTI, AKTIVITĀTES)

- ✓ Ļaut attīstīties tiem pagastiem, kuri vēlas (atbalstīt vairāk mazos pagastus)
- ✓ Piesaistīt speciālistus (utt.)
- ✓ Ļaut jauniešu centriem izmantot skolas, pagasta u. c. publisko infrastruktūru, telpas, papildināt, izveidot aktīvās atpūtas centrus
- ✓ Izveidot datu bāzi ar pieejamo inventāru, izstrādāt pieņemšanas/nodošanas aktus ar atbildību
- ✓ Izglītēt jauniešus kultūras un masu pasākumu organizēšanā
- ✓ Radīt iespēju veidot velo maršrutus, pārgājienu takas u. c. dabas aktivitātes
- ✓ Dabas takas, atrakcijas parka ierīkošana Ančupānos
- ✓ Aktualizēt novada mājaslapā informāciju par atpūtas iespējām novadā
- ✓ Kajaku apmācības, sacensību organizēšana
- ✓ Pilnveidot ziemas aktivitātes

“KARJERAS IESPĒJAS UN NODARBINĀTĪBA, PIEREDZES APMAIŅA”

KAS LABS?

- ✓ Projekts “Pielaiiko profesiju”
- ✓ Karjeras konsultanti skolā
- ✓ Brīvprātīgā darba iespējas
- ✓ Projekts NEET jauniešiem
- ✓ Jauniešu prakses iespējas
- ✓ NVA skolēnu darbs vasarā
- ✓ Erasmus + programma
- ✓ Iniciatīvu projektu sniegtās iespējas
- ✓ Izglītības – uzņēmējdarbības konsultanti
- ✓ Ēnu dienas

KAS SLIKTS?

- ✓ Zema jauniešu motivācija
- ✓ Birokrātija
- ✓ Nesamērotība starp jauniešu vēlmēm un varēšanu
- ✓ Pagasta pārvalžu neieinteresētību jauniešu nodarbinātības projektā
- ✓ Sadarbības trūkums skolēni-jaunieši-uzņēmēji
- ✓ Informācijas trūkums par uzņēmumiem, kuri gatavi ņemt darbā
- ✓ Par maz piedāvāto darbu jauniešiem (interesentu vairāk)
- ✓ Praktisko zināšanu pielietošanas trūkums

KAS JĀMAINA? (PROJEKTI, AKTIVITĀTES)

- ✓ Pašnodarbinātības veicināšana
- ✓ Turpināt esošos/iesāktos projektus jauniešu nodarbinātības/karjeras jomā
- ✓ Organizēt pieredzes apmaiņas braucienus un pasākumus
- ✓ Mācību uzņēmumi
- ✓ Ievirzes uzņēmējdarbībā pēc iespējas agrāk
- ✓ Veicināt sadarbību ar vietējiem uzņēmējiem
- ✓ NVA sadarbība ar pagastu, nevis pārsvarā ar NVO
- ✓ Iesaistīties Erasmus, Erasmus + projektos
- ✓ Turpināt attīstīt brīvprātīgo darbu (plusi – iemaņas, prasmes, pieredze)

“NEFORMĀLAS AKTIVITĀTES UN PASĀKUMI (TIKŠANĀS VIETAS, SADARBĪBA, U. TML.)”

KAS LABS?

- ✓ Iespēja iziet no komforta zonas
- ✓ Tikšanās neformālā gaisotnē
- ✓ Jaunu kontaktu dibināšana
- ✓ Zināšanas, pieredze
- ✓ Jauniešu grupas saliedēšanās
- ✓ Jauniešu iniciatīvas un nometņu organizēšana
- ✓ Jauniešu diena
- ✓ Jaunsardze

KAS SLIKTS?

- ✓ Nav atbalsta no pašvaldības (transports)
- ✓ Intereses trūkums no jauniešu puses
- ✓ Trūkst sporta infrastruktūras
- ✓ Iestāžu sadarbības un koordinācijas trūkums katrā pagastā
- ✓ Inventārs no projektiem netiek lietots
- ✓ Pagastu neieinteresētība telpu, infrastruktūras labiekārtošanā
- ✓ Par daudz pasākumu, kas pārkļājas
- ✓ Alkohola problēmas
- ✓ Zema medijpratība
- ✓ Transporta nodrošinājuma problēmas, šoferu trūkums

KAS JĀMAINA? (PROJEKTI, AKTIVITĀTES)

- ✓ Interesantas vides un vietas radīšana, uzlabošana
- ✓ Jāpielāgo darba laiks jauniešiem (jauniešu centros, piemēram, 14:00 – 22:00)
- ✓ Labiekārtot tikšanās un atpūtas vietas pagastos
- ✓ Koordinēt un apvienot pasākumus un finanses starp pagastiem
- ✓ Mazināt atkarību ietekmi (alkometra pielietošana)
- ✓ Pasākumi pie dabas (*guset*, *escape* pasākumi, vairāku dienu nometnes, izdzīvošanas aktivitātes)
- ✓ Vēsturiskās/tematiskās rekonstrukcijas
- ✓ Paaugstināt medijpratību un kritisko domāšanu
- ✓ Projekts, kurā iesaistīt (jaunieši un vecvecāki, vecie amati, tikšanās pēcpusdienas)
- ✓ Sarunas (neformālas) ar dažādu nozaru cilvēkiem

6.3. VESELĪBAS APRŪPE

Ārstniecības iestādes, kas sniedz veselības aprūpes pakalpojumus Rēzeknes novadā:

- ✓ trīs doktorāti;
- ✓ ģimenes ārstu prakses;
- ✓ 10 feldšeru – vecmāšu punkti;
- ✓ 3 feldšeru – akušieru punkti;
- ✓ 2 zobārsta prakses;
- ✓ Rehabilitācijas centrs “Rāzna”;
- ✓ aptiekas (33. att.).³⁶

Primāro veselības aprūpi novadā kopumā sniedz 20 ģimenes ārsti, no tiem deviņiem ārstiem pamatprakses vietas atrodas novadā. Kā 2. prakses vieta vai ārsta darbības pamateritorijas novadā atrodas 11 ģimenes ārstiem, kuriem pamatprakses atrodas Viļānu novadā vai Rēzeknes pilsētā.³⁷

2017. gadā pamatpraksēs Rēzeknes novadā strādāja deviņi ārsti, uz 10 000 iedzīvotājiem novadā bija 3,6 ārsti (3. tab.).

3. TABULA. ĀRSTU SADALĪJUMS³⁸

Gads	Ārstu skaits	uz 10 000 iedzīvotāju
2013. g.	11	4
2014. g.	11	4
2015. g.	10	3.7
2016. g.	9	3.5
2017. g.	9	3.6

Ambulatoro apmeklējumu skaits uz 1 iedzīvotāju Rēzeknes novadā 2017. gadā pie ģimenes ārstiem bija 1,7, bet pie ārsta palīgiem, vecmātēm un medicīnas māsām 1,07.³⁹

2017. gadā Rēzeknes novada pašvaldība uzsāka projektu “Dzīvo veselīgi Rēzeknes novadā!”, kura ietvaros līdz 2019. gada beigām tiks īstenotas dažādas veselības veicināšanas un slimību profilakses pasākumu aktivitātes.

33. ATTĒLS. VESELĪBAS PAKALPOJUMI RĒZEKNES NOVADĀ (AUTORS J. OZOLS)

³⁶ Ārstniecības iestāžu reģistrs, LV VM Veselības inspekcija, 14.01.2019.

³⁷ Nacionālais veselības dienests, ģimenes ārsti atbilstoši teritorijām, 04.01.2019.

^{38,37} Slimību profilakses un slimību centrs, statistikas dati (19.12.2018.). www.spkc.gov.lv. Dati par ārstiem, kuru pamatprakses atrodas Rēzeknes novadā.

DARBA GRUPA “VESELĪBAS APRŪPE, SOCIĀLIE PAKALPOJUMI”
“VESELĪBAS APRŪPE, PIEEJAMĪBA, VESELĪGS DZĪVESVEIDS”

- ✓ Projekts “Dzīvo veselīgi Rēzeknes novadā”
- ✓ Ģimenes ārstu prakses vietas
- ✓ Neatliekamā palīdzība Maltā (apkalpo pieguļošās teritorijas) un kopumā operatīvi strādā
- ✓ Ģimenes ārstu izbraukumi, mājas vizītes
- ✓ Sociālās rehabilitācijas centrs “Rāzna”
- ✓ Feldšeru punkti (aptuveni 50% no pagastiem)
- ✓ Rēzeknes, Viļānu, Preiļu tuvums un iespēja saņemt speciālistu pakalpojumus
- ✓ Aptieku pakalpojumi atsevišķos pagastos
- ✓ Tīra daba, ezeri, sportošanas iespējas un infrastruktūra (āra treniņi)
- ✓ Labiekārtotas peldvietas
- ✓ Pārrobežu projektu īstenošanas rezultāta gūtie rezultāti un iespējas (materiāli, inventārs, aktivitātes)

Lappuse | 33

6.4. SOCIĀLĀ PALĪDZĪBA UN PAKALPOJUMI

Sociālos pakalpojumus, to administrēšanu un sociālās palīdzības sniegšanu Rēzeknes novadā nodrošina Rēzeknes novada pašvaldības **SOCIĀLAIS DIENESTS** un atsevišķas iestādes (34. att.).

Rēzeknes novada pašvaldības Sociālajā dienestā strādā 34 sociālie darbinieki, 1 sociālās palīdzības organizators, psihologs, 16 aprūpētāji.

Sociālā dienesta darbiniekiem ir atbilstoša izglītība sociālās palīdzības sniegšanai vai sociālā darba veikšanai, un regulāri tiek veikta darbinieku kvalifikācijas celšana.

SOCIĀLĀ PALĪDZĪBA

Sociālā palīdzība 2017. gada sniegta 3 197 personām (1601 ģimenēm), pamatvajadzību nodrošināšanai trūcīgajiem iedzīvotājiem izlietoti 761 514 EUR.

Sociālā palīdzība novadā tiek sniegta trūcīgajām personām/ģimenēm, pilngadību sasniegušajiem bāreņiem vai bez vecāku gādības palikušajiem bērniem pēc ārpusģimenes aprūpes beigšanās, audžuģimenēm audzubērņa uzturam, apģērba un mīkstā inventāra iegādei, ģimenēm jaundzimušā aprūpei.

SOCIĀLIE PAKALPOJUMI⁴⁰:

- ✓ darbs ar riska ģimenēm;
- ✓ sociālās rehabilitācijas pakalpojumi;
- ✓ psiholoģiskās palīdzības pakalpojumi;
- ✓ atbalsta grupas vecākiem;
- ✓ psihosociālās konsultācijas;
- ✓ ģimenes asistenta pakalpojums;
- ✓ grupu terapija;
- ✓ individuālās konsultācijas pēc grupu nodarbībām;
- ✓ veikts kognitīvo spēju izvērtējums VPMK;
- ✓ ilgstošas sociālās aprūpes pakalpojumi;
- ✓ aprūpes mājās pakalpojums;
- ✓ asistenta pakalpojumi.

Sociālajā dienestā, strādājot ar klientiem un viņu vajadzībām, arvien rodas nepieciešamība pēc jauniem pakalpojumiem.

34. ATTĒLS. SOCIĀLĀ APRŪPE (AUTORS J. OZOLS)

⁴⁰Sociālos pakalpojumus sniedz gan Sociālā dienesta darbinieki, gan tiek izmantoti citu Sociālās aprūpes iestāžu pakalpojumi.

NOVĒRTĒJUMS

DARBA GRUPA “VESELĪBAS APRŪPE, SOCIĀLIE PAKALPOJUMI”

“SOCIĀLIE PAKALPOJUMI, PALĪDZĪBA, APRŪPE, PROCESS, KVALITĀTE”

KAS LABS?

- ✓ Informācija par sociālajiem pakalpojumiem ir pieejama katrā pagastā
- ✓ Novadā kopumā tiek nodrošināti pieprasītākie sociālie pakalpojumi arī sadarbībā ar citām pašvaldībām un NVO
- ✓ Katrā pagastā ir sociālais darbinieks/darbinieki
- ✓ Notiek aktīvs darbs ar ģimenēm ar bērniem
- ✓ Pieejamas sociālās aprūpes iestādes, kurās nav rindu (Pansionāti – Strūžāni, Malta, Pilcene)
- ✓ Viļānu slimnīcas pakalpojumi kopā ar veselības pakalpojumiem
- ✓ Sociālo darbinieku pastāvīga kvalifikācijas celšana un apmācības

KAS SLIKTS?

- ✓ Zema drošības sajūta sociālajiem darbiniekiem
- ✓ Nav atskurbtuves
- ✓ Kūtri uz sadarbību atsevišķi ģimenes ārsti
- ✓ Trešā daļa no ikgadējā budžeta veido sociālā palīdzība (pabalsti)
- ✓ Nepietiekošs finansējums sociālo pakalpojumu attīstībai
- ✓ Necīgs atalgojums (minimālā alga) aprūpētājiem, ģimenes asistentiem, kuri strādā ar smago mērķa grupu
- ✓ Aprūpētājiem jāveic lieli attālumus līdz klientam (20 km ik dienas). Aprūpes mājās pabalsts jāmaksā, jo aprūpi veic, piemēram, kaimiņš, bet nevar izkontrolēt pakalpojuma kvalitāti
- ✓ Trūkst darbaspēka aprūpētāju sfērā
- ✓ Apjomīgs klientu loks, daudzveidīgs, katram sociālajam darbiniekam, līdz ar to liela psiholoģiskā slodze

KAS JĀMAINA? (PROJEKTI, AKTIVITĀTES)

- ✓ Jāuzlabo sadarbība starp sociālajiem darbiniekiem un ģimenes ārstiem
- ✓ Novadā nepieciešamas četras mobilās sociālo pakalpojumu brigādes, jo lieli attālumus no klienta līdz klientam
- ✓ Grupu dzīvokļi jāattīsta personām ar garīga rakstura traucējumiem (pirmais projekts būs Strūžanos (12 dzīvokļi))
- ✓ DI projektā Pilcenē jāveido dienas aprūpes centrs personām ar īpašām vajadzībām
- ✓ Tiskādos jāattīsta krīžu centrs ģimenēm (novadā arī citviet, vismaz novada nozīmes centros)
- ✓ Nodrošināt regulārus relaksācijas, garīgās atslodzes pasākumus sociālajiem darbiniekiem
- ✓ Transporta izdevumu apmaksa sociālajiem darbiniekiem, ja pārvietojas ar savu transportu uz citu pagastu (piem., ģimenisti no savas pamatdarbavietas uz citu pagastu)
- ✓ Sociālo jautājumu komisijas izveidošana Sociālajā dienestā nestandarta jautājumu risināšanai
- ✓ Sociālo pakalpojumu attīstībai piesaistīt ES finansējumu (projektu rakstīšana)
- ✓ Pašvaldības policijas izveide

Biedrības “Promalija” projekts “Sociālās istabas izveide Kantinieku pagastā”

“INFRASTRUKTŪRA UN MATERIĀLTEHNISKĀ BĀZE”

KAS LABS?

- ✓ Laba sociālo darbinieku sadarbība ar pagastu pārvaldēm
- ✓ Katrā pagastā ir pieejams sociālais darbinieks
- ✓ Sociālā darba specializācijas sadalījums
- ✓ Sociālās aprūpes iestādes pieejamas un ir kvalitatīvas
- ✓ Pārtikas paku, higiēnas preču, lietotā apģērba pieejamība – regulāra palīdzība
- ✓ Laba sadarbība ar sarkano krustu

KAS SLIKTS?

- ✓ Slikts ceļu stāvoklis, īpaši uz viensētām
- ✓ Nav krīzes centra ģimenēm, vardarbībā cietušajiem
- ✓ Nav attīstīti pakalpojumi garīgo traucējumu klientiem
- ✓ Transporta trūkums, lai nokļūtu pie klientiem pa bezceļu
- ✓ Nepietiekošs finansējums transporta degvielai
- ✓ Mobilo brigāžu neesamība (ar iespēju nomazgāt, sakopt klientus)
- ✓ Sociālajam dienestam nav sava transporta
- ✓ Nereti pārtikas pakas degradē sabiedrību vai tiek nodrošinātas personām, kuras oficiāli skaitās nenodrošinātas, bet ir pietiekami pārtikušas

KAS JĀMAINA? (PROJEKTI, AKTIVITĀTES)

- ✓ Attīstīt un piesaistīt humāno palīdzību no ārzemēm (mēbeles, sadzīves tehnika u. c.)
- ✓ Nepieciešamas ģimenes asistentu apmācības
- ✓ Bezmaksas psihologa konsultācijas sociāliem darbiniekiem
- ✓ Krīzes centra un grupu mājas izveidošana (sadarbībā ar tuvākajām pašvaldībām) (iespēja varmāku izņemt no ģimenes, nevis ģimeni no ierastās vides)
- ✓ Krīzes centri vajadzīgi varmākām kā pārmācības iestāde korekcijas veikšanai, sadarbībā ar psihologiem, ārstiem
- ✓ Jāuzlabo materiāltehniskā bāze, īpaši transports nokļūšanai līdz klientiem
- ✓ Nodrošināt vismaz četras mobilās brigādes
- ✓ Transporta nodrošinājums Sociālajam dienestam (vai slēgt patapinājuma līgumus)
- ✓ Vientuļo un mazuļu personu ēdināšana vismaz divas reizes nedēļā (zupas virtuve)
- ✓ Sociālo dzīvokļu izveide pensionāriem (katrā pagastā, vairāki klienti līdz ar to ir vienuviet, ērtāka, lētāka aprūpe, tiktu atrisinātas piekļūšanas problēmas pa bezceļiem)
- ✓ Piesaistīt uzņēmējus, kas gatavi ierīkot privātos sociālās aprūpes centrus (piemēro nodokļu atlaides)

Veco ļaužu pansionāts Pilcenē

6.5. SPORTS UN AKTĪVĀ ATPŪTA

Rēzeknes novadā ir nodrošinātas gan profesionālās ievirzes, gan amatieru līmeņa sporta aktivitātes.

Bērnu – jaunatnes sporta skola ir izglītības iestāde, kas organizē un īsteno izglītības procesu, nodrošinot profesionālās ievirzes sporta un interešu izglītības mērķu sasniegšanu Rēzeknes novadā.

Profesionālās ievirzes sporta izglītības programmu īstenošana notiek dažādos sporta veidos – basketbolā, futbolā, vieglatlētikā, volejbolā, dambretē, galda tenisā, peldēšanā.

Bērnu – jaunatnes sporta skola deviņās izglītības iestādēs realizē profesionālās ievirzes izglītības programmas un septiņās izglītības iestādēs interešu izglītības programmas.

Novada sporta infrastruktūru veido esošo un bijušo izglītības iestāžu sporta zāles un stadioni, kā arī publiskie āra sporta aktivitāšu laukumi. Lielākoties izglītības iestāžu sporta infrastruktūra ārpus mācību laika pieejama arī pagastu iedzīvotājiem.

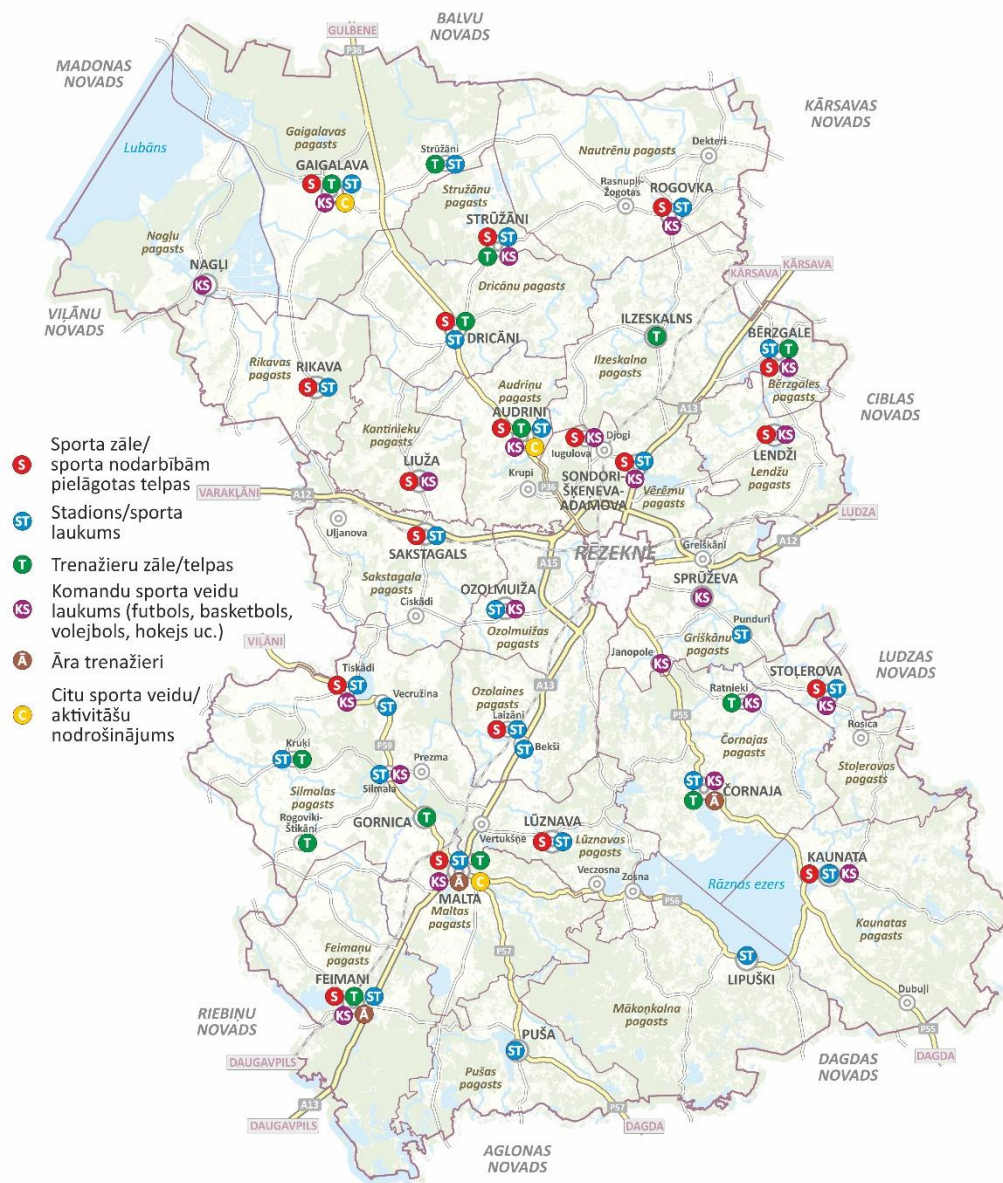
Sporta un aktīvās atpūtas infrastruktūra atsevišķos pagastos ir zemas kvalitātes, nepieciešams to sakārtot un attīstīt, nepieciešama sporta laukumu rekonstrukcija. Lai uzlabotu sporta aktivitāšu piedāvājumu novadā, nepieciešami treneri.

Sporta aktivitātes novadā veicina arī sporta klubi – biedrība “Malta šaha klubs”, sporta biedrība “SEDNA”, dambretes klubs “Malta”, futbola klubs “Saules puikas” u. c.

Novada mājaslapā pieejams Rēzeknes novada sporta pasākumu kalendārs visam gadam. 2018. gadā plānoti 52 vietējā, nacionālā un starptautiskā mēroga sporta pasākumi.

Aktīvās atpūtas piedāvājums novadā ir ļoti dažāds – makšķerēšana, izjādes, peintbols, aktivitātes uz ūdeņiem, burāšana u. c.

Rēzeknes novadā izveidots **ŪDENSTŪRISMA ATTĪSTĪBAS CENTRS “BĀKA”**, kurā radīta pievilcīga vide un apkārtnē pie Lubāna ezera. Centrā tiek piedāvāts spēlēt tenisu, volejbolu, braukt ar ūdensslēpēm, vēja dēli, motorlaivu, airu laivām un makšķerēt.

35. ATTĒLS. SPORTS UN AKTĪVĀ ATPŪTA (AUTORS J. OZOLS)

NOVĒRTĒJUMS

DARBA GRUPA “IZGLĪTĪBA UN SPORTS”

“SPORTS”

KAS LABS?

- ✓ Novada sporta svētki
- ✓ Maratoni – velo, skriešana
- ✓ Nūjošana, slēpošana, joga, veselības projekta aktivitātes, kas notiek uz vietas
- ✓ Plašs Sporta skolas piedāvājums
- ✓ Aktīvi iedzīvotāji, kuri pieprasa sporta piedāvājumu

KAS SLIKTS?

- ✓ Pārāk daudz dažāda līmeņa sacensību
- ✓ Pārklājas sporta un kultūras pasākumi
- ✓ Nav nodrošināti sporta pasākumi visos pagastos
- ✓ Mazos pagastos slikta stadionu kvalitāte
- ✓ Inventārs pēc projekta beigām nav pieejams
- ✓ Pārklājas pasākumu datumi, kas ietekmē apmeklētību
- ✓ Finansējuma trūkums talantīgiem bērniem
- ✓ Informācijas trūkums
- ✓ Nepietiekami izmantoti esošie resursi atsevišķos pagastos
- ✓ Neregulārs sporta nodarbību piedāvājums
- ✓ Nepietiekama reklāma, informācija
- ✓ Sporta treneru, speciālistu trūkums

KAS JĀMAINA? (PROJEKTI, AKTIVITĀTES)

- ✓ Finansējums sporta laukumu sakārtošanai
- ✓ Pasākumu plānošanas uzlabošana (jo aktīvie cilvēki ir vieni un tie paši) saskaņojot starp kultūru, sportu un izglītību
- ✓ Projektu finansējums sporta pasākumu inventāram
- ✓ Apmācības, semināri – sporta speciālistiem tautas sporta attīstīšanai
- ✓ Mērķtiecīgs atbalsts talantīgajiem sportistiem
- ✓ Jaunas sporta programmas Sporta skolā (hokejs u. c.)
- ✓ Biežāk organizēt ģimeņu sporta svētkus
- ✓ Organizēt bērniem (ārpus skolas) netradicionālus sporta pasākumus
- ✓ Uzlabot sporta infrastruktūru
- ✓ Veselīga dzīvesveida popularizēšana
- ✓ Sporta un citu pasākumu reklāmas sūtīšana uz mobilo telefonu, īsziņu veidā 1 reizi nedēļā
- ✓ Obligāta visu pasākumu publicēšana novada mājaslapā

“Inline” hokeja laukuma atklāšana Makašānos
(foto: Aleksandrs Lebedis)

6.6. KULTŪRA⁴¹

Kultūras iestādēs 2017. gadā darbojās 127 dažādu žanru tautas mākslas kolektīvi (1758 dalībnieki):

- ✓ 15 tautas deju kolektīvi,
- ✓ 29 vokālie ansambļi,
- ✓ 28 dramatiskie kolektīvi,
- ✓ 16 folkloras kopas,
- ✓ četri kori,
- ✓ divi pūtēju orķestri,
- ✓ keramiķu kopas u. c.

Kopš 2011. gada māksliniecisko kolektīvu skaits novadā ir audzis, tikai 2016. gadā tas saruka, samazinoties arī dalībnieku skaitam. Bet 2017. gadā, lai gan pievienojās tikai viens kolektīvs, tika novērots augstākais dalībnieku skaits novadā pēdējos gados (36. att.).

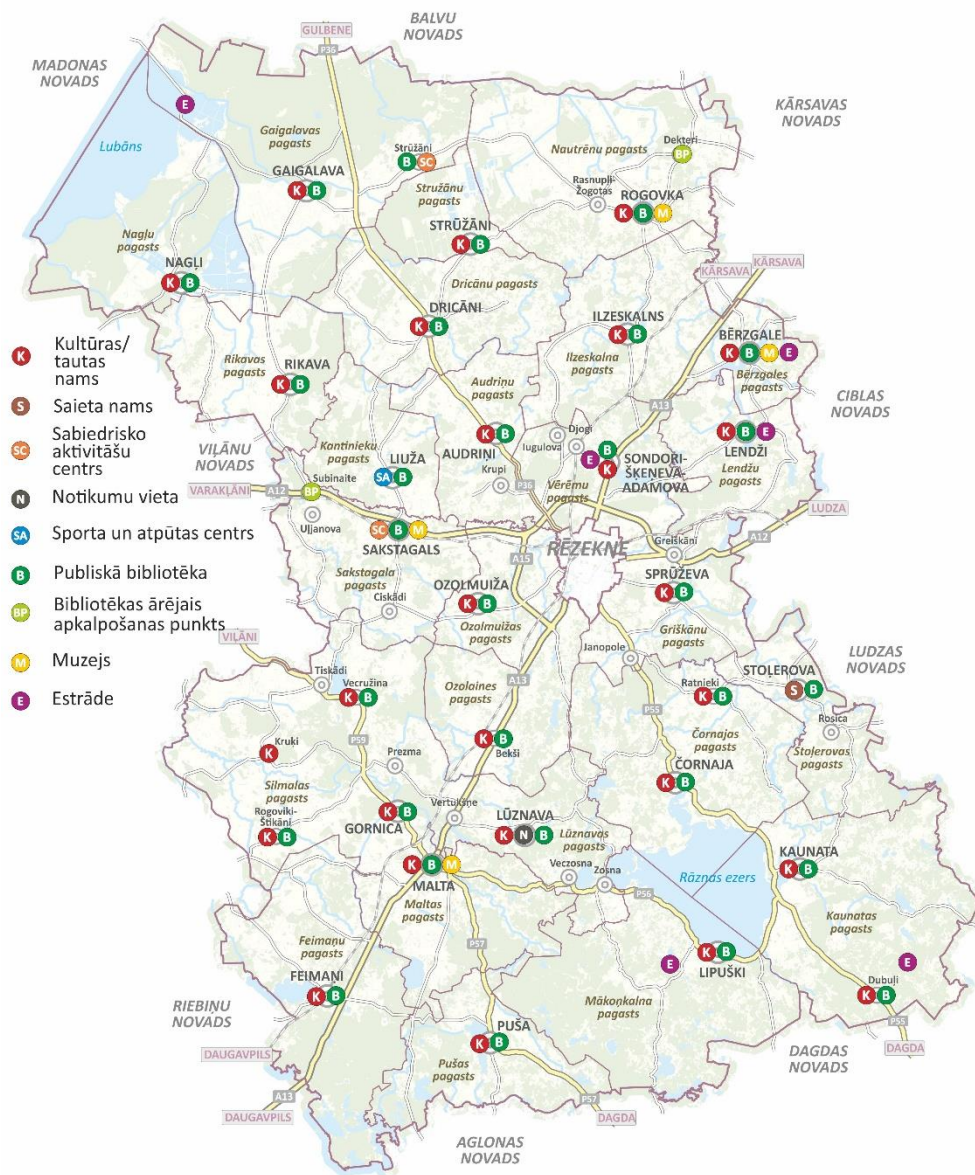

36. ATTĒLS. MĀKSLINIECISKO KOLEKTĪVU UN DALĪBNIKU SKAITS⁴²

Rēzeknes novada kultūras infrastruktūra (37. att.):

- ✓ 27 kultūras/tautas nami,
- ✓ saietu nams,
- ✓ 2 sabiedrisko aktivitāšu centri,
- ✓ Kantinieku sporta un atpūtas centrs,
- ✓ 5 estrādes,
- ✓ 3 muzeji (valsts akreditēti),
- ✓ 31 publiskā bibliotēka,
- ✓ 19 izglītības iestāžu bibliotēkas,
- ✓ divi bibliotēku ārējās apkalpošanas punkti.

Ik gadu novadā tiek organizēti dažādi kultūras pasākumi, populārākie un apmeklētākie no tiem ir “Latgales podnieku dienas”, “Rēzeknes novada diena”, “Grāmatu svētki” u. c.

37. ATTĒLS. KULTŪRAS INFRASTRUKTŪRA (AUTORS J. OZOLS)

⁴¹Rēzeknes novada publiskais pārskats 2017.

⁴²Rēzeknes novada pašvaldības dati

NOVĒRTĒJUMS

DARBA GRUPA “KULTŪRA”

“KULTŪRAS PASĀKUMI” (ORGANIZĒŠANA, KOORDINĒŠANA, KVALITĀTE, IESAISTE U. C.)

KAS LABS?

- ✓ Daudzveidība, plašs pasākumu klāsts
- ✓ Multinacionāli pasākumi
- ✓ Novada dienas svētki, podnieku dienas

KAS SLIKTS?

- ✓ Zema pasākumu apmeklētība sliktas kvalitātes dēļ
- ✓ Par daudz pasākumu, labāk organizēt mazāk, bet kvalitatīvākus
- ✓ Pasākumu pārklāšanās (vairākās vietās vienlaicīgi notiek pasākumi, ne tikai novada, bet pagasta ietvaros, piemēram, vairāki Ziemassvētku koncerti)
- ✓ Zems finansējums pasākumu organizēšanai, t. sk., trūkst finansējuma pasākumu vadītāju piesaistei
- ✓ Pagastos, kuros nav skolas, grūti iesaistīt bērnus un jauniešus līdzdarboties pasākumu veidošanā
- ✓ Maz labiekārtotu, sakoptu vietu āra pasākumu organizēšanai
- ✓ Finansējuma trūkums, štata trūkums kultūras namos, lai nodrošinātu pasākumu kvalitāti

KAS JĀMAINA? (PROJEKTI, AKTIVITĀTES)

- ✓ Podnieku dienas jāattīsta valstiskā mērogā
- ✓ Jāuzlabo sadarbība novadā ar pagasta iestādēm, rīkojot vienu, nevis četras Ziemassvētku pasākumus bērniem
- ✓ “Šķūņu party” aktivizēšana un rīkošana jauniešu vidū
- ✓ Kolektīvu apmaiņa, sadarbības veicināšana ar citiem pagastiem
- ✓ Apsardzes piesaiste nakts pasākumu laikā, t. sk. ceļu policijas dežūras
- ✓ Veidot apvienotus pasākumus, lai palielinātos apmeklētāju skaits
- ✓ Vairāk organizēt profesionālās mākslas pasākumus, ne tikai Lūznāvē (tam nepieciešams lielāks kultūras finansējums pagastu kultūras pasākumiem)
- ✓ Jāattīsta novada nozīmes kultūras nami un estrādes: Gaigalava, Bērzgale, Strūžāni, Feimaņi, Lendži, Vērēmi, Ozolaine, Dricāni, Audriņi, Mākoņkalns, Nautrēni
- ✓ Nepieciešamas vasaras estrādes – Maltā, Audriņos un Dricānos
- ✓ Jāizveido patstāvīgā keramikas izstāde muzejā “Kolnasātā”
- ✓ Jāuzlabo pasākumu koordinēšana starp jomām (kultūras, sporta), iestādēm, lai nav pasākumu pārklāšanās
- ✓ Sadarbības modeļa maiņa starp viena pagasta vairākām iestādēm (veidojot kopīgus pasākumus)
- ✓ Atbilstoši esošajai situācijai izvērtēt, kur var rīkot novada nozīmes pasākumus, vai esošā infrastruktūra ir atbilstoša

“ĒKAS, TELPAS, MATERIĀLTEHNISKĀ BĀZE”

KAS LABS?

- ✓ Labas telpas, atjaunots vairākums kultūras namu
- ✓ Telpas pieejamas cilvēkiem ar īpašām vajadzībām
- ✓ Kultūras namos saglabājušās vēsturiskās parketa grīdas
- ✓ Atsevišķos kultūras namos ir kvalitatīvs aprīkojums
- ✓ Labi apzaļumotas un labiekārtotas ēkām pieguļošās teritorijas
- ✓ Kultūras karte ar pieejamu informāciju
- ✓ Automatizēts bibliotēku darba process

KAS SLIKTS?

- ✓ Trūkst brīvdabas estrāžu, skatuvi, nav remontēts Nagļu kultūras nams
- ✓ Nautrēnu pagasta sporta halle – kultūras nams nav ziemā apsildāms
- ✓ Trūkst datortehnikas, iekārtu ikdienas darba nodrošināšanai (dators, krāsainais printeris u. c.)
- ✓ Trūkst aprīkojuma pasākumu rīkošanai, kā arī dīdžeju un apmaksas tiem
- ✓ Nav aprīkojuma mākslas izstāžu uzstādīšanai
- ✓ Nav dūmu detektoru (signalizācijas) Nagļu un Rikavas tautas namos
- ✓ Ozolaines tautas namā un Sakstagala kultūras namā novecojis vizuālais un tehniskais iekšējais un aktu zāles stāvoklis, trūkst mūsdienīga remonta
- ✓ Dricānu kultūras namā sliktas skatuves grīda
- ✓ Bibliotēkās lēns interneta ātrums
- ✓ Kondicionieru trūkums atsevišķos tautas namos

KAS JĀMAINA? (PROJEKTI, AKTIVITĀTES)

- ✓ Bērzgales tautas namā ierīkot pacēlāju apmeklētājiem ar īpašām vajadzībām
- ✓ Mainīt apkures sistēmu Nautrēnu sporta hallē
- ✓ Jaunu krēslu iegāde Bērzgales, Maltas, Rikavas, Ozolaines, Audriņu, u. c. kultūras namos
- ✓ Feimaņu tautas nama deju zāles apkures sistēmas uzlabošana vai energoefektīvu pasākumu ieviešana, tas aktuāli arī citos kultūras namos
- ✓ Krāsaino printeru iegāde kultūras namos vai risināt to trūkumu, sadarbojoties ar citām iestādēm
- ✓ Gaismas, skaņas aparatūra, projektori, aizkari, u. c. skatuves aprīkojuma atjaunošana, dūmu detektoru uzstādīšana visās ēkās
- ✓ Ierīkot aprīkojuma mākslas izstāžu rīkošanai
- ✓ Nagļu tautas nama atjaunošana un Dricānu tautas nama zāles un skatuves atjaunošana, jāpilnveido novada nozīmes pasākumu rīkošanas infrastruktūra – tautas nami, estrādes un aprīkojums
- ✓ Sadarbības veidošana (noformējuma jomā, podesti, ceļojošo izstāžu piedāvājuma attīstība)
- ✓ Ēku energoefektivitātes pasākumi
- ✓ Portāla “Kultūras karte” popularizēšana interneta lietotājiem
- ✓ Datortehnikas atjaunošana bibliotēkās
- ✓ Kultūras namu vadītājiem nepieciešamas mūsdienīgas datoru programmas un to lietošanas apmācība, kas noder afišu, plakātu un citu vizuālo materiālu veidošanai
- ✓ Pabeigt Maltas vēstures muzeja renovāciju

“AMATIERMĀKSLAS KOLEKTĪVI”

KAS LABS?

- ✓ Izpausmes un izaugsmes iespējas
- ✓ Liela kolektīvu dažādība
- ✓ Kultūras mantojuma saglabāšana
- ✓ Brīvā laika pavadīšana dažādām paaudzēm
- ✓ Bezmaksas pasākumu nodrošināšana
- ✓ Iedzīvotāju saliedēšanās, kopības sajūta
- ✓ Nodrošinājums ar tērpiem (izciliem tērpiem Latvijas mērogā)
- ✓ Atbalsts no pagasta pārvaldēm (transporta, finansējums u. c.)
- ✓ Pastāvīgi pagastu sadraudzības pasākumi, veiksmīga sadarbība kopīgu pasākumu organizēšana
- ✓ Kolektīvos, kuros darbojas vairāku pagastu dalībnieki, trūkst finansējuma transportam

KAS SLIKTS?

- ✓ Mazs, nepietiekams finansējums
- ✓ Vietām nepietiekama materiāltehniskā bāze
- ✓ Atsevišķos gadījumos transporta trūkums
- ✓ Trūkst cilvēku, kas grib iesaistīties, grūti motivēt bērnus
- ✓ Trūkst profesionālu vadītāju, citviet netiek atalgooti vai atalgojums ir ļoti mazs

KAS JĀMAINA? (PROJEKTI, AKTIVITĀTES)

- ✓ Jāveido pagastu apvienotie kolektīvi
- ✓ Jādiferencē vadītāju atalgojums pēc kvalifikācijas, vadītāju piesaiste, atbalsts, konkurētspējīgs atalgojums
- ✓ Palielināt finansējumu amatiermākslai
- ✓ Attīstīt sadarbību ar kaimiņvalstīm, īstenojot kopīgus projektus un organizējot pasākumus
- ✓ Amatiermākslas kolektīvu dalībnieku motivācija (piem., bezmaksas ekskursijas)
- ✓ Pieredzes apmaiņas braucieni, apmācības kultūras darbiniekiem
- ✓ Jāveido mazākumtautības apvienotie kolektīvi, kas veicinātu nacionālo ieražu pasākumu rīkošanu (darbojas atsevišķi kolektīvi pagastos)
- ✓ Jāveido apvienotie senioru kolektīvi, vajadzīgi vadītāji
- ✓ Jāveido novada nozīmes kolektīvi, lai pārstāvētu novadu
- ✓ Kultūras namu vadītājiem jāpalielina atalgojums, viņi veic ļoti plašu funkciju klāstu, dara daudz dažādās jomās. Liela slodze, mazs atalgojums.
- ✓ Atalgojuma palielināšana bibliotekāriem
- ✓ Finansējums jaunu amatiermākslas kolektīvu radīšanai un dažādu modernu alternatīvu, inovatīvu virzienu kolektīvu radīšana, piesaistot plašāku auditoriju (piem., iesaista tos, kuri neprot dziedāt, dejot)

Mākslas pikniks Lūznavas muižā

Rēzeknes novada diena 2017, ģimeņu godināšana un koncerts
(foto: Raimonds Kaļva)

6.7. DROŠĪBA

BĀRIŅTIESA ir Rēzeknes novada pašvaldības izveidota aizbildnības un aizgādības iestāde, kas savā darbībā pamatojas uz normatīvajiem aktiem un publisko tiesību principiem.

NOVADA BĀRIŅTIESAS:

- ✓ Maltas bāriņtiesa (darbības teritorija – Maltas, Pušas, Sīlmalas, Feimaņu un Lūznavas pagastu teritorijas);
- ✓ Kaunatas bāriņtiesa (darbības teritorija – Kaunatas, Mākoņkalna, Čornajas, Stoļerovas un Griškānu pagasts);
- ✓ Vērēmu bāriņtiesa (darbības teritorija – Vērēmu, Lendžu, Bērzgales, Nautrēnu un Ilzeskalna pagasts);
- ✓ Ozolaines bāriņtiesa (darbības teritorija – Ozolaines, Ozolmuižas, Sakstagala, Kantiņieku un Audriņu pagasts);
- ✓ Gaigalavas bāriņtiesa (darbības teritorija – Gaigalavas, Nagļu, Rikavas, Dricānu un Stružānu pagasts).

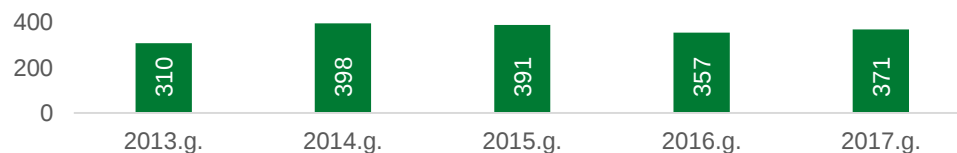
Rēzeknes novadam nav izveidota pašvaldības struktūrvienība – pašvaldības policija.

VALSTS POLICIJAI ir pienākums aizsargāt personu dzīvību, veselību, tiesības, īpašumu, sabiedrības un valsts intereses no noziedzīgiem un citiem prettiesiskiem apdraudējumiem.

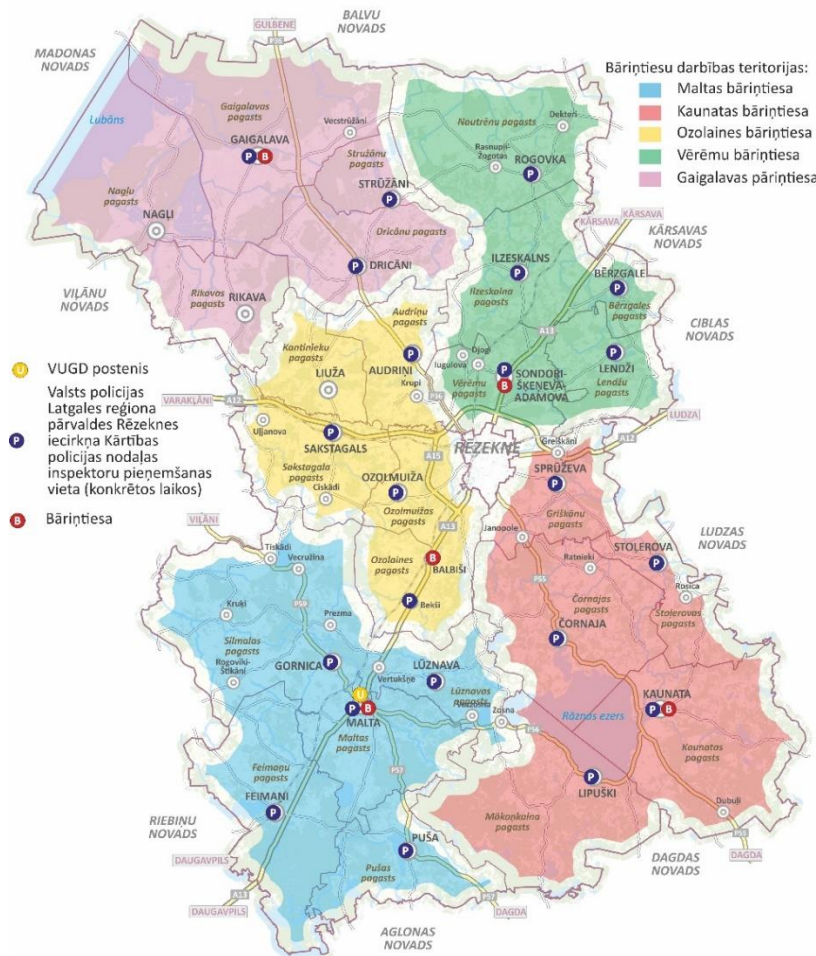
Valsts policijas darba prioritāšu īstenošanu un policijas pieejamību iedzīvotājiem nodrošināšana Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Rēzeknes iecirkņa Kārtības policijas nodaļa. Visos novada pagastos atsevišķas dienas nedēļā pieņem iecirkņa inspektori.

Pēdējos piecos gados reģistrēto noziedzīgo nodarījumu skaits Rēzeknes novadā ir bijis svārstīgs, bet kopš 2013. gada ar kopējo tendenci pieaugt (38. att.). 2017. gadā Rēzeknes novadā visvairāk notikuši ceļu satiksmes negadījumi bez cietušajiem, pazuduši cilvēki bez vēsts, veikta mantas tīša bojāšana vai iznīcināšana, vadīts transportlīdzeklis alkohola reibumā u. c.⁴³

VALSTS UGUNSDZĒSĪBAS UN GLĀBŠANAS DIENESTA (VUGD) pakalpojumi novada iedzīvotājiem pieejami Rēzeknes daļā Rēzeknes pilsētā un dienesta posteņos Maltā un Viļānos (Viļānu novadā). 2017. gadā novadā veikti 134 glābšanas darbi.⁴⁴

38. ATTĒLS. REĢISTRĒTO NOZIEDZĪGO NODARĪJUMU SKAITS RĒZEKNES NOVADĀ⁴⁵

39. ATTĒLS. BĀRIŅTIESAS, VALSTS POLICIJA UN VUGD RĒZEKNES NOVADĀ (AUTORS J. OZOLS)

⁴³Personu vai sabiedrības drošību apdraudējušo notikumu statistika, Valsts Reģionālās attīstības aģentūra, www.latvija.lv

⁴⁴Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta statistika, <http://vugd.gov.lv>

⁴⁵Centrālās statistikas pārvaldes dati, www.csb.gov.lv

NOVĒRTĒJUMS

DARBA GRUPA "TRANSPORTS, INŽENIERKOMUNIKĀCIJAS, DROŠĪBA, PUBLISKĀ ĀRTELPA"

"DROŠĪBA, T. SK. GĀJĒJU DROŠĪBA"

KAS LABS?

- ✓ Ciemi daļēji apgaismoti
- ✓ Apmācības par satiksmes drošību skolās izglītības programmas ietvaros
- ✓ Izvietotas ceļa zīmes un informatīvās zīmes
- ✓ Nosacīti maza satiksmes intensitāte
- ✓ Visos rīkotajos pasākumos ir apsardze
- ✓ Daudzviet ir videonovērošana

KAS SLIKTS?

- ✓ Nav apgaismoti "guļošie policisti"
- ✓ Trūkst gājēju un velo celiņu gar maģistrālajiem ceļiem un ielām
- ✓ Nepietiekama valsts policijas kapacitāte
- ✓ Grausti, nesakārtoti īpašumi un citas degradētās teritorijas apdraud bērnu un jauniešu drošību
- ✓ Klaiņojoši suņi u. c. dzīvnieki
- ✓ Iereibušie iedzīvotāji
- ✓ Varētu būt vairāk apgaismotu objektu
- ✓ Trūkst pašvaldības policijas
- ✓ Vajag apgaismot vismaz centrālo ielu

KAS JĀMAINA? (PROJEKTI, AKTIVITĀTES)

- ✓ Izveidot pašvaldības policiju
- ✓ Sadarbības veicināšana starp valsts policiju un iedzīvotājiem (nepieciešamas dežūras uz vietās)
- ✓ Ierīkot gājēju celiņus, apgaismojumu ciemos
- ✓ Graustu sakārtošana vai novākšana
- ✓ Klaiņojošu suņu organizēta izķeršana
- ✓ Īstenot praktiskās nodarbības bērniem, skolēniem, pieaugušajiem par ledū ielūšanu vai rīcībām slīkšanas gadījumā, kā arī ugunsdrošības apmācības utt.
- ✓ Nožogojuma ierīkošana Maltā gar maģistrālo ielu
- ✓ Ierīkot luksoforus pie gājēju pārejām īpaši bīstamās vietās (asos pagriezienos u. c.)
- ✓ Ciemu teritorijās uzstādīt ātruma mērītājus (smaidiņus)
- ✓ Izķert klaiņojošos iedzīvotājus un nogādāt atskurbtuvēs
- ✓ Luksofori vai "guļošie" policisti pie skolām (piemēram, Audriņu)

Valsts policijas sociālā kampaņa "Supervaronim nepazust!"
Maltas pirmsskolas izglītības iestādē "Dzīpariņš"

7. DABAS VĒRTĪBAS

LAUKSAIMNIECĪBA

Lauksaimniecībā izmantojamā zeme aizņem 45% (110 041 ha) no novada teritorijas, no tās lielāko daļu sastāda aramzeme – 52% (57 523 ha). Ganības Rēzeknes novadā aizņem 33% (36 276 ha), pļavas 14% (15 040 ha) un augļu dārzi aizņem tikai 1% (1 202 ha).⁴⁶

Lauksaimniecība ir viena no nozīmīgākajām nozarēm novadā, kurā darbojas salīdzinoši liels skaits aktīvo uzņēmumu.

2017. gadā jauktās lauksaimniecības nozarē (augkopība un lopkopība) novadā darbojās 56 uzņēmumi, graudaugu, pākšaugu un eļļas augu sēklu audzēšanā 22 uzņēmumi.⁴⁷

Pēc deklarētajām kultūraugu platībām, 2017. gadā, novadā dominēja ilggadīgie zālāji – 26 143,67 ha, ziemas kvieši – 7 948,64 ha, vasaras kvieši 6 709,14 ha un auzas 5 138,39 ha. Papuvē atstāti 4762,34 ha.⁴⁸

No lauksaimniecības dzīvniekiem novadā dominē liellopi 42%, pārējie dzīvnieki – aitas 14%, cūkas 4%, zirgi 2%, kazas 2% un citi dzīvnieki 36%. Kopumā novadā ir 1592 novietnes ar liellopiem, 239 ar aitām, 222 ar zirgiem, 153 ar kazām.⁴⁹

Rēzeknes novadā bioloģiskās lauksaimniecības nozarē darbojas 218 uzņēmēji, gan individuālie komersanti, gan zemnieku saimniecības, gan sabiedrības ar ierobežotu atbildību (SIA). Visvairāk bioloģisko saimniecību ir Nautrēnu pagastā (37), Stojerovas pagastā (25), Ilzeskalna pagastā (23) un Bērzgales pagastā (22). Saimniecībās tiek audzēti un ražoti dažādi produkti – medus, graudaugi, sakņaugi, piena produkti, gaļa, ogas, augļi u. c.⁵⁰

DERĪGIE IZRAKTEŅI⁵¹

Rēzeknes novada teritorijā atrodas ievērojams skaits derīgo izrakteņu atradņu – būvmateriālu izejvielu atradnes (saldūdens kaļķis, smiltis, smilts-grants, māls), kūdras, pazemes ūdeņu un sapropeļa atradnes. Derīgo izrakteņu atradnēm ir nozīmīga saimnieciskā nozīme.

Saskaņā ar Valsts ģeoloģijas dienesta datiem Rēzeknes novadā atrodas 199 kūdras atradnes, 87 būvmateriālu izejvielu atradnes, trīs pazemes ūdeņu atradnes un sešas sapropeļa atradnes.

Kūdras atradņu izejvielas lielākoties var tikt izmantotas mēslojumam, pakaišiem un enerģētikai. Kūdras atradnes Rēzeknes novadā pēc pieejamajiem datiem tiek izmantotas salīdzinoši maz.

Novadā no būvmateriālu izejvielu atradnēm atrodas 67 smilts, smilts - grants atradnes, kuru izejvielas var tikt izmantotas gan būvniecībai, gan silikātizstrādājumiem, gan ceļu būvei. No smilts, smilts – grants atradnēm izmantota tiek 21 atradne.

Dolomīta atradņu izejvielas tiek izmantotas šķembām, dolomīta miltiem un kaļķu ražošanai. No četrām atradnēm tiek izmantotas tikai divas atradnes. Lielākā atradne Pērtņieki (Rikavas pag., Sakstagala pag., Viļānu nov.) ir valsts nozīmes derīgo izrakteņu atradne, kurā uz 2018. gadu A krājumi bija 13 285,62 tūkst. m³, N krājumi – 30 416,00 tūkst. m³.

Saldūdens kaļķa atradnes novadā ir 11, to izejvielas var tikt izmantotas augsnes kaļķošanai un kā minerālu piedeva lopbarībai. Neviena no atradnēm netiek izmantota.

Māla atradnes novadā ir sešas, to izejvielas galvenokārt varētu tikt izmantotas ķieģeļiem un būvkeramikai, bet neviena no atradnēm netiek izmantota.

Visas trīs pazemes ūdeņu atradnes, kuras atrodas novadā, tiek izmantotas – dzeramā ūdens ražošanai (Ilzeskalna pagastā), Maltas ciema centralizētajai ūdensapgādei un Rēzeknes pilsētas centralizētajai ūdensapgādei (Griškānu pagasts).

Sapropeļa atradnes atrodas sešos novada ezeros – Maltas, Vēveru, Pilveļu, Vecānu, Pujatu un Mazezerā. Derīgā izrakteņa izmantošanas virziens varētu būt celtniecības materiālu ražošana, mēslojums, ārstnieciskās duņas un barības piedevas. Tiek izmantota tikai Pilveļu ezera iegula Sakstagala pagastā, kurā iegūtais sapropelis tiek izmantots augsnes uzlabošanai.

⁴⁶Valsts zemes dienests, www.vzd.gov.lv

⁴⁷Lursoft statistika, www.lursoft.lv.

⁴⁸Lauku atbalsta dienests, statistika, www.lad.gov.lv

⁴⁹Lauksaimniecības datu centrs, statistika, 01.01.2018., www.ldc.gov.lv

⁵⁰Lauksaimniecības datu centrs, statistika, www.ldc.gov.lv, 23.08.2018.

⁵¹VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", Derīgo izrakteņu atradņu reģistrs.

MEŽI

Pēc zemes sadalījuma, zemes lietošanas veidos, mežu teritorijas Rēzeknes novadā aizņem 35% jeb 87 624 ha.⁵² Latgales reģionā mežainums ir 39%, kas kopumā ir zemākais mežainums starp reģioniem un Latvijā (49%).

Meža zemēm bagātākie Rēzeknes novadā ir Stružānu, Mākonkalna, Feimaņu, Gaigalavas un Pušas pagasti, kuros meži aizņem pusi vai vairāk no pagasta teritorijas. Mazāk par ceturtdaļu no pagasta teritorijas meži aizņem Ozolmuižas, Nautrēnu, Sakstagala, Bērzgales un Audriņu pagastā (40. att.).

Valsts meži aizņem 30% no mežiem novadā un pārējie meži 70%. Lielākās valsts mežu teritorijas ir Gaigalavas, Nagļu, Mākonkalna un Feimaņu pagastā, bet valsts mežu nav Nautrēnu, Ozolaines un Ozolmuižas pagastā.

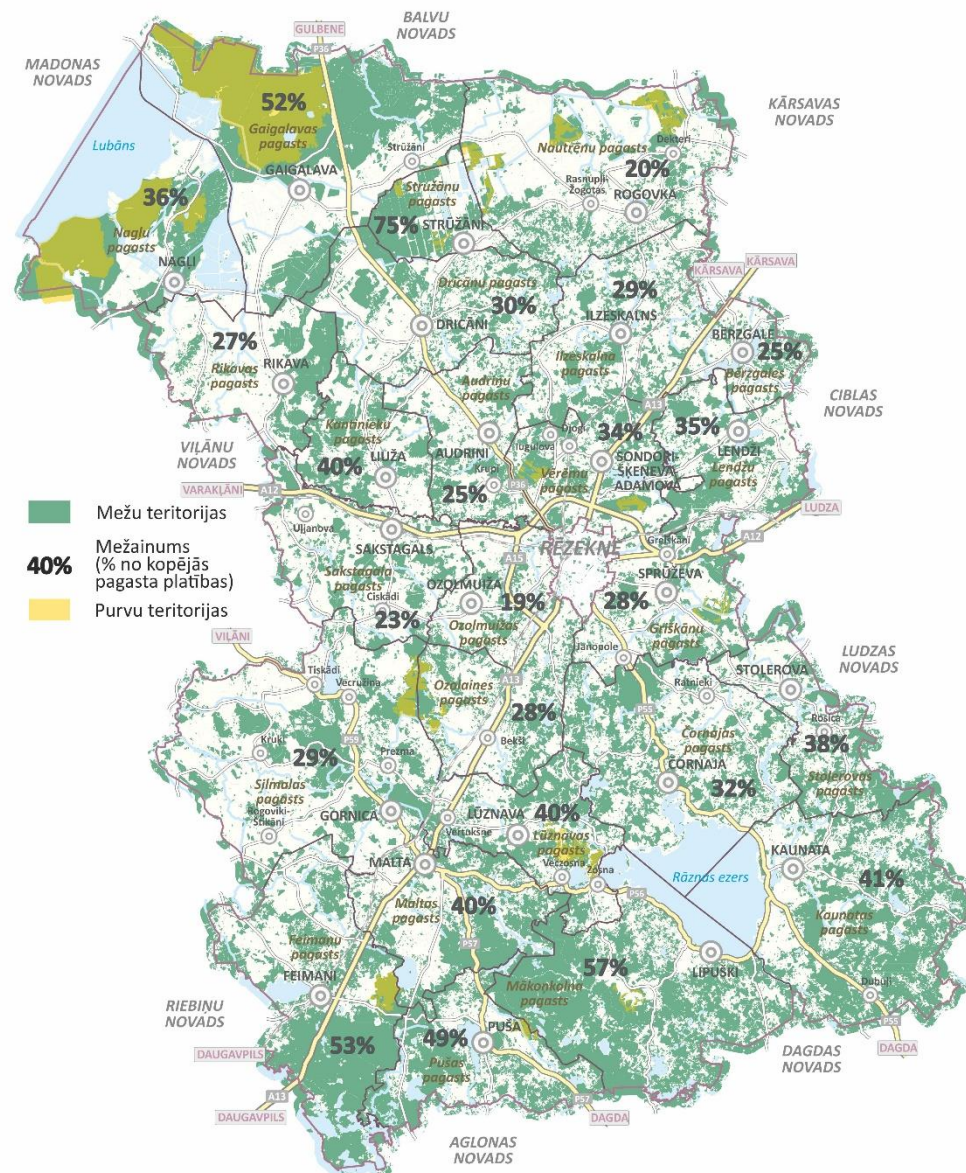
Pašvaldības meži aizņem 2% (1 472 ha) no novada mežiem, lielākās pašvaldības īpašumā esošās mežu teritorijas ir Maltas, Gaigalavas, Stoļerovas un Ozolaines pagastos. Privātie meži Rēzeknes novadā sastāda 68% (63 316 ha) no kopējās mežu teritorijas.

Valdošās koku sugas mežaudzēs ir bērzs (37%), priede (26%), egle (15%), apse (11%) un baltalksnis (8%).⁵³

Pēc aktīvo uzņēmumu skaita, sakārtojot pa nozarēm, Rēzeknes novadā 2017. gadā, vienas no nozarēm, kurās darbojās visvairāk uzņēmumu, bija mežsīrāde, koka taras ražošana, zāģēšana, ēvelēšana un impregnēšana, mežkopība un citas mežsaimniecības darbības.⁵⁴

PURVI

Purvu teritorijas aizņem 5% (11 467 ha) no novada kopējās teritorijas. Lielākie purvi ir Salas (3862 ha), Lubāna un Sūļagala (2899 ha), Zosnas (Veczosnas) (960 ha), Īdeņu (818 ha) un Teiurnīku (267 ha).

40. ATTĒLS. MEŽAINUMS % RĒZEKNES NOVADA PAGASTOS⁵⁵ (AUTORS J. OZOLS)⁵²Valsts zemes dienests, www.vzd.gov.lv⁵³Valsts zemes dienests, www.vzd.gov.lv⁵⁴Lursoft statistika, www.lursoft.lv.

⁵⁵Aprēķiniem izmantoti Valsts mežu dienesta dati, www.vmd.gov.lv

ŪDEŅI

Ūdeņi ir nozīmīgs Rēzeknes novada zivsaimniecības un rekreācijas resurss.

Zemes zem ūdeņiem Rēzeknes novadā aizņem 9% no novada teritorijas jeb 21 701 ha.⁵⁶ Virszemes ūdeņi novadā ietilpst Daugavas sateces baseinā. Novadā atrodas aptuveni 220 ezeri un ūdenskrātuves, 16 ūdenstilpes ir ar platību virs 100 ha un 54 ūdenstilpes ar platību no 10 ha līdz 100 ha.⁵⁷

Publiskie ezeri aizņem 18 361,30 ha novada teritorijas, kopumā novadā ir 16 publiskie ezeri. Lielākie ezeri ir Rāzna un Lubāns, kas ir arī lielākie ezeri valsts mērogā. Zvejas tiesības valstij pieder 15 novada ezeros. Publiskā upe visā tās garumā ir Rēzeknes upe.⁵⁸

Novadā atrodas vairāki prioritārie zivju ūdeņi:

- ✓ karpveidīgo zivju ūdeņi (Aiviekste, Malta, Rēzekne, Feimaņu ezers, Lubāna ezers, Rušona ezers);
- ✓ lašveidīgo zivju ūdeņi (Rāznas un Zosnas ezeri).⁵⁹

Rēzeknes novadā atrodas ievērojams skaits peldvietu, bet oficiālās ir divas, kurās tiek veikta regulāra ūdens kvalitātes kontrole:

- ✓ Lubānas ezera peldvieta (Gaigalavas pagasts);
- ✓ Rāznas ezera peldvieta (Lipuškos, Mākonkalna pagasts).

Ūdens paraugi tiek ņemti arī no neoficiālajām peldvietām novadā (Rāznas ezera, Ozolmuižas centra dīķa, Rēzeknes upes peldvietas u. c.).⁶⁰

Ņemot vērā to, ka novadā ir pieejami ievērojami ūdens resursi, nepieciešams arī turpmāk attīstīt pārdomātu zivsaimniecības, rekreācijas un bioloģiskās aizsardzības jomu attīstību saistībā ar ūdeņu resursu izmantošanu, pilnveidot piekļūšanu pie ūdenstilpēm, sakārtot un labiekārtot piekrastes teritorijas, saudzēt bioloģiski nozīmīgas ūdeņu teritorijas, u. c.

41. ATTĒLS. ŪDENSOBJEKTI TERITORIJAS RĒZEKNES NOVADĀ (AUTORS J. OZOLS)

⁵⁶Valsts zemes dienests, www.vzd.gov.lv

⁵⁷Rēzeknes novada attīstības programma 2012. – 2018. gadam, SIA "Baltkonsults"

⁵⁸Civillikuma 1 pielikums.

⁵⁹MK noteikumi Nr.118 Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti, 2002.gads.

⁶⁰LV VM Veselības inspekcija, www.vi.gov.lv

AIZSARGĀJAMĀS DABAS TERITORIJAS

ĪPAŠI AIZSARGĀJAMĀS DABAS TERITORIJAS⁶¹

RĀZNAS NACIONĀLAIS PARKS ir vairākos novados esošā *Natura 2000* teritorija, kas izveidota, lai saglabātu Latgales kultūrainavisko vidi un biotopus.

DABAS PARKS ADAMOVS EZERS ir *Natura 2000* teritorija Vērēmu pagastā, kas izveidota kā nozīmīga eitrofa ezera aizsardzības vieta, kurā barojas aizsargājamās sīkspārņu sugas.

DABAS LIEGUMI:

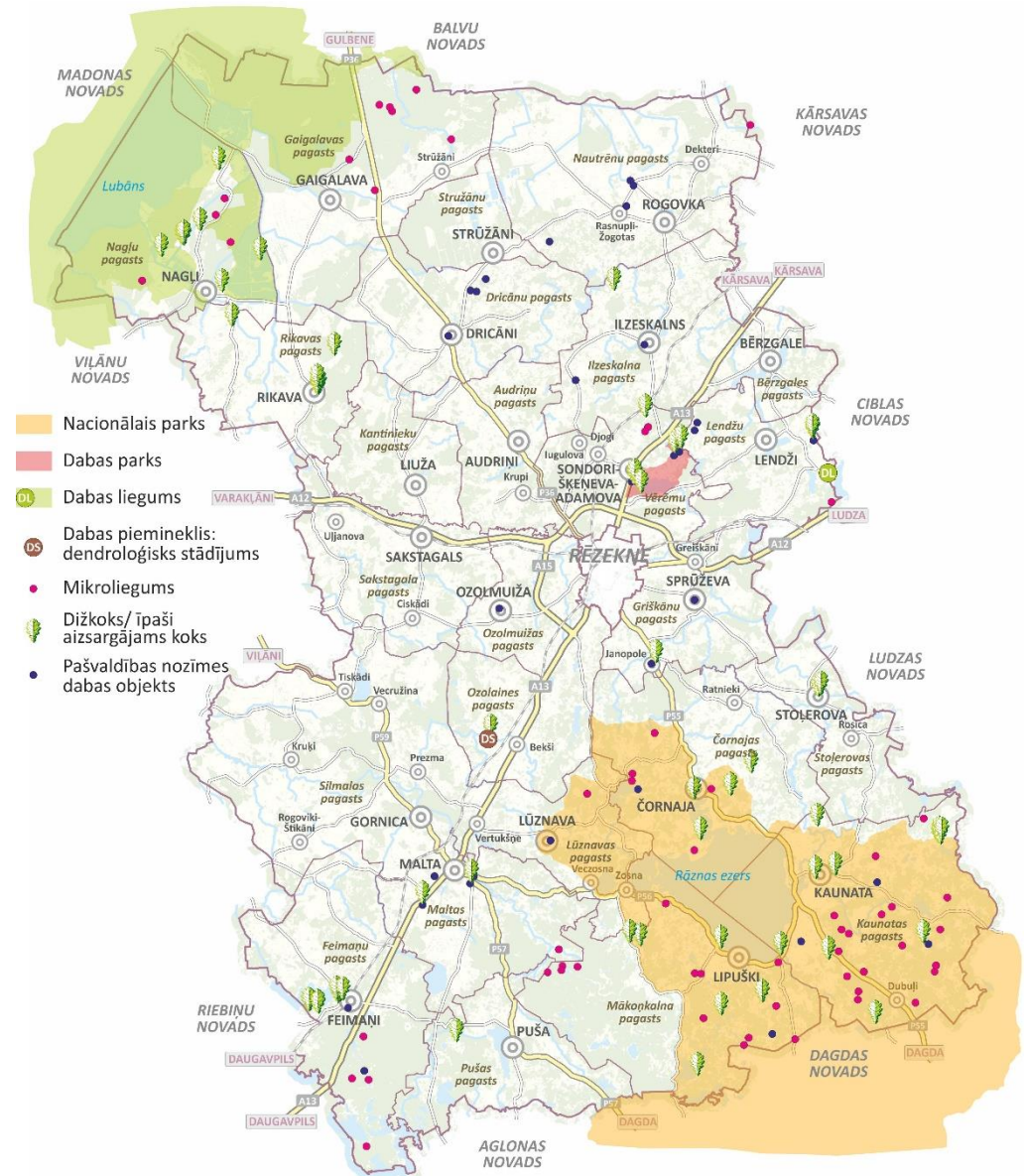
- ✓ Lubānas mitrājs ir vairākos novados esošā *Natura 2000* un RAMSAR teritorija, kas izveidota, lai saglabātu un aizsargātu Latvijas lielākā iekšzemes mitrāja kompleksu.
- ✓ Gaiļu kalns ir *Natura 2000* teritorija Lendžu pagastā, kura izveidota, lai aizsargātu vairākas lielas un īpašas Zviedrijas kadiķa audzes.

DABAS PIEMINEKLIS Laizānu parks ir izveidots 19. gadsimtā. Tā ir skaista pastaigu vieta Ozolaines pagastā ir īstenots projekts, kura ietvaros turpināta parka izpēte un parka aktīvās zonas (mācību organizēšanai) izveide un uzturēšana. Parka teritorija ir pieejama pētnieciskajai darbībai un praktiskām nodarbībām dabaszinību, vizuālās mākslas, ģeogrāfijas un matemātikas stundās.

Rēzeknes novadā kopumā apzināti 74 **DIŽKOKI**, no tiem visvairāk atrodas Kaunatas pagastā (19) un Nagļu pagastā (12).⁶²

Novadā izveidoti 56 **MIKROLIEGUMI**, kuri aizņem 5,907 km². Visvairāk to atrodas Kaunatas pagastā (18) un Mākoņkalna pagastā (13).

Rēzeknes novadā atrodas vairāki vietējās nozīmes dabas objekti – dižakmeņi, kulta akmeņi, dižkoki, vēsturiski veidojušies muižu parki, kalni un ezeri.

42. ATTĒLS. AIZSARGĀJAMĀS DABAS TERITORIJAS (AUTORS J. OZOLS)

⁶¹Dabas aizsardzības pārvalde, www.daba.gov.lv

⁶²Dabas datu pārvaldības sistēma "Ozols".

NOVĒRTĒJUMS

DARBA GRUPA “TRANSPORTS, INŽENIERKOMUNIKĀCIJAS, DROŠĪBA, PUBLISKĀ ĀRTELPA”

“VIDES AIZSARDZĪBA”

KAS LABS?

- ✓ Pieejami finanšu līdzekļi ļoti dažādām jomām
- ✓ Projekti
- ✓ Publiski pieejama informācija par vides aizsardzību, aktīvi šī informācija tiek sniegta augstskolās
- ✓ Pieejams vides fonda finansējums pagastu pārvaldēm
- ✓ Novads bagāts ar publiskajiem ezeriem
- ✓ Atkritumu šķirošana
- ✓ Lielās talkas aktivitātes

KAS SLIKTS?

- ✓ Izveidoti atkritumu šķirošanas punkti un tiek nodrošināta iespēja šķirot, bet ne visi izmanto tādu iespēju
- ✓ Nesakārtotas meliorācijas sistēmas
- ✓ Maz tiek pievērsta uzmanība kaitīgajiem izmešiem
- ✓ Daudzos normatīvajos aktos ir pārāk stingras un nesamērīgas prasības
- ✓ Publiskie ūdeņi vāji iesaistīti saimnieciskajā darbībā
- ✓ Aizsargājamās dabas teritorijas (pārāk strikti ierobežota saimnieciskā darbība)
- ✓ Nav ieviesta taras depozītu sistēma
- ✓ Iedzīvotāju informētība par atkritumu ietekmi uz vidi (baterijas, akumulatori)
- ✓ Daži ezeri aizaug (Puderozas, Vizulītis), nepieciešama tīrīšana
- ✓ Stihiskas izgāztuves (īpaši piepilsētas tuvumā)

KAS JĀMAINA? (PROJEKTI, AKTIVITĀTES)

- ✓ Atbildīgajām institūcijām un zemju īpašniekiem jāpievērš lielāka uzmanība meliorācijas sistēmām un tās jāsakārto
- ✓ Jāmēģina pēc iespējas vairāk izmantot atjaunojamās enerģijas resursus
- ✓ Izstrādājot normatīvos aktus, jāņem vērā cilvēku viedoklis, it īpaši vietējo iedzīvotāju, kurus skar šie akti
- ✓ Sabalansēt dabas aizsardzību ar saimniecisko darbību
- ✓ Nepieciešams izstrādāt publisko ūdeņu apsaimniekošanas plānu (katram ezeram savu, jo ir sava specifika)
- ✓ Atkritumu šķirošanu privātmājās jārisina ar dalīto konteineru piedāvāšanu (tagad tas nav iespējams)
- ✓ Jāievieš taras depozītu sistēma, lai iedzīvotājus motivētu šķirot atkritumus
- ✓ Lielās talkas aktivitātes organizēt divas reizes gadā
- ✓ Attīstīt pilsonisko atbildību un aktivitāti par dabas tīrību
- ✓ Pievērst uzmanību lielo atkritumu un būvgružu savākšanai
- ✓ Degradēto teritoriju rekultivācijas pasākumi, aktivizēt sadarbību starp būvvaldi un privātpašnieku
- ✓ Videonovērošanas, brīdinājuma zīmju ierīkošana pie stihiskajām izgāztuvēm

Liepu pamatskolas īstenotais projekts “Dabas pieminekļa “Laizānu parks” izpēti turpinājums un parka aktīvās zonas (mācību organizēšanai) izveide un uzturēšana”

8. KULTŪRVĒRTĪBAS

Rēzeknes novadā atrodas 185 valsts aizsargājamie kultūras pieminekļi (t. sk. 106 valsts nozīmes un 79 vietējās nozīmes). Galvenokārt sastopami arheoloģijas (110) un arhitektūras pieminekļi (73). Novadā atrodas arī viens vēstures piemineklis (Audriņu ciema iedzīvotāju piemiņas vieta) un viena vēsturiska notikuma vieta (Franča Trasuna dzīves vieta "Kolnasāta").

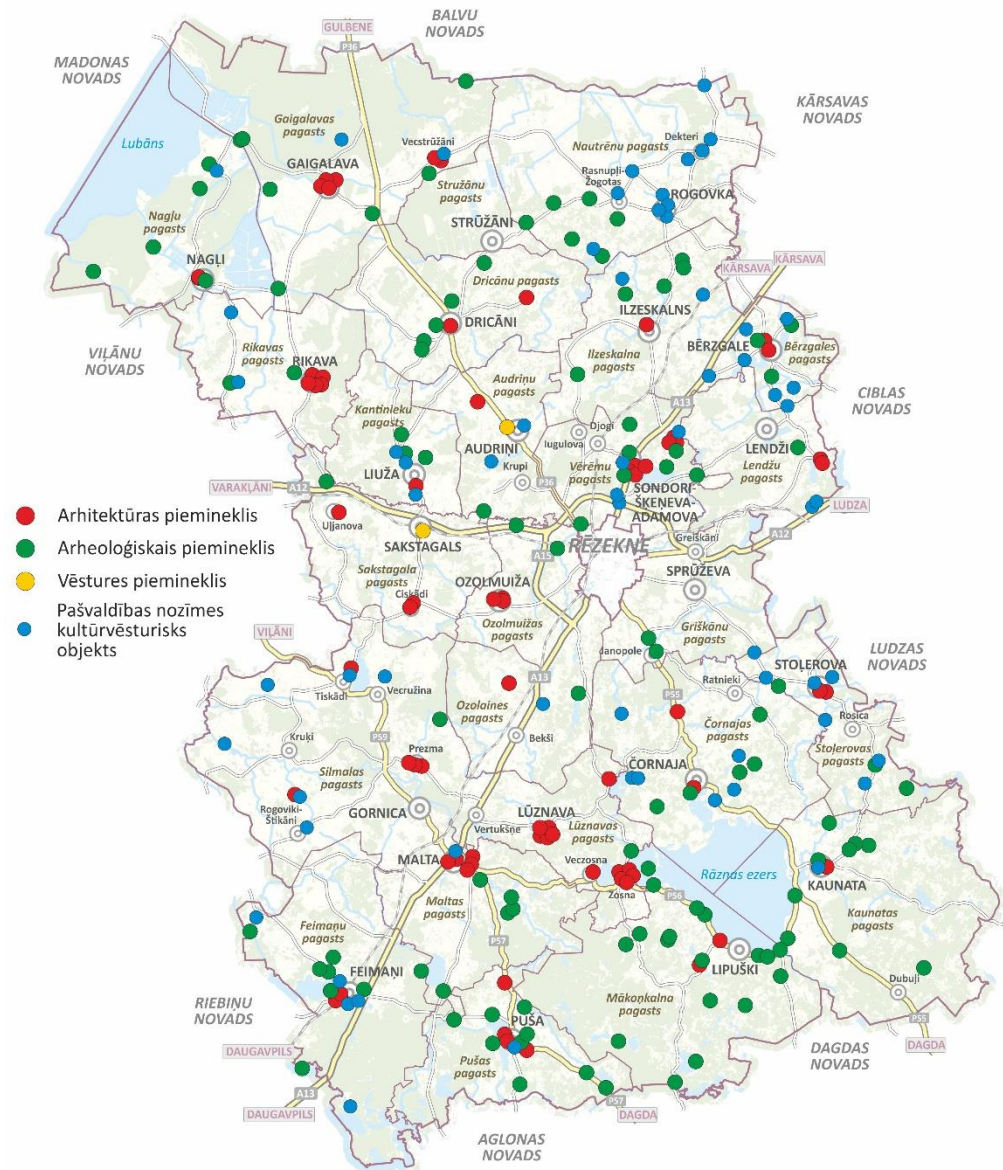
Visvairāk valsts kultūras pieminekļu atrodas Mākoņkalna (19), Pušas (15), Feimaņu (14) un Lūznavas pagastos (14), bet Stružānu pagastā nav neviena valsts pieminekļa.⁶³

2017. gadā Rēzeknes novada pašvaldības rīkotajā valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu projektu konkursā tika atbalstīti pieci projekti un piešķirts domes līdzfinansējums:

- ✓ Bikavas Vissvētās Sirds Romas katoļu baznīcas draudzes baznīcas centrālā altāra restaurācijai un ārējās fasādes atjaunošanas darbiem;
- ✓ Nautrēnu Vissvētākās Jaunavas Marijas Bezvainīgās ieņemšanas Romas katoļu baznīcas draudzes ērģeļu restaurācijai;
- ✓ Sarkanu Vissvētākās Jaunavas Marijas Bezvainīgās ieņemšanas Romas katoļu draudzes baznīcas iekštelpu atjaunošanas darbiem;
- ✓ Tiskādu vecticībnieku kopienas lūgšanu nama fasādes remontam;
- ✓ Feimaņu Svētā Jāņa Kristītāja Romas katoļu baznīcas durvju restaurācijai.

Rēzeknes novadā atrodas ievērojams skaits pašvaldības nozīmes kultūrvēsturisko objektu – baznīcas, muižas, pieminekļi, piemiņas vietas u. c.

Laika gaitā novadā veidojušās piemiņas vietas, akmeņi, zīmes, plāksnes, atsevišķas kapu vietas, kas saistītas ar nozīmīgiem vēstures notikumiem un ievērojamām personām. Latgales reģiona un Rēzeknes novada neatņemama sastāvdaļa ir krucifiksi.

43. ATTĒLS. KULTŪRVĒSTURISKAIS MANTOJUMS (AUTORS J. OZOLS)

⁶³Nacionālā kultūras mantojuma pārvalde, www.mantojums.lv

NOVĒRTĒJUMS

DARBA GRUPA "KULTŪRA"

"KULTŪRVĒSTURISKAIS MANTOJUMS, T. SK. MUZEJI"

KAS LABS?

- ✓ Trīs muzeji
- ✓ Liels baznīcu skaits, skaistas baznīcas, kas piesaista tūristus
- ✓ Krucifiksi – Latgalei raksturīgais sakrālais mantojums
- ✓ Maija dziedājumi pie krucifiksiem maijā – unikālais Latgalē
- ✓ Tiek sakārtoti kapi un senkapi
- ✓ Svecīšu vakari
- ✓ Latgaliešu valodas popularizēšana, pielietojuma veicināšana, lepošanās ar valodu
- ✓ Latgaliešu viesmīlība
- ✓ Kulinārais mantojums
- ✓ Novadpētniecības krājumi bibliotēkās
- ✓ Folkloras kopas un tautas deju kolektīvi, tautas tradīciju glabātāji, nesēji, popularizētāji
- ✓ Sadarbība ar skolām, izstrādātas muzejpedagoģiskās programmas, piedāvājums "skolas soma"
- ✓ Norādes uz kultūrvēsturiskiem objektiem, atpūtas vietām (Bērzgales pagastā)

KAS SLIKTS?

- ✓ Trūkst muzeju ar interesantu piedāvājumu
- ✓ Mazs finansējums (muzeja darbinieku apmācībai, projektu izstrādei)
- ✓ Apkures problēmas baznīcās
- ✓ Krucifiksu uzturēšana no privātiem līdzekļiem
- ✓ Trūkst maija dziedājumu, tradīciju, repertuāra izpēti, apkopojuma
- ✓ Trūkst kapu norāžu un nosaukumu
- ✓ Trūkums latgalisko vietvārdu pielietojumā un to izziņas
- ✓ Bibliotēkās un muzejos digitalizācijas iespēju trūkums (aprīkojuma trūkums)
- ✓ Tradīciju nodošana maija dziedājumos, baznīcās jaunajām paaudzēm
- ✓ Bibliotēku un muzeju darba pārklāšanās (pārklāšanās ar citiem pasākumiem)
- ✓ Kultūrvēstures objektu nepietiekama apsaimniekošana
- ✓ Nesakopti senkapi, kurus nevar identificēt dabā
- ✓ Baznīcas nav pieejamas (tikai sazvanot)

KAS JĀMAINA? (PROJEKTI, AKTIVITĀTES)

- ✓ Paaudžu pārmantojamības veicināšana (bērnu nometņu organizēšana par tradīcijām, valodu, atsevišķu mācību stundu ieviešana skolās, latgaliešu valodas mācībstundu (pulciņu) ieviešana skolās, nometnes, mācībstundas ar vecāko paaudzi (amatu pratējiem), interesantu muzeju programmu izstrāde)
- ✓ Muzeju darbinieku profesionālā izglītošana (valodas, projektu rakstīšana)
- ✓ Baznīcu remontdarbi, atjaunošanas pasākumi
- ✓ Norāžu uzstādīšana uz nozīmīgiem objektiem, vietām
- ✓ Muzeju piedāvājuma modernizēšana, izstāžu digitalizēšana, radošu aktivitāšu ieviešana visām paaudzēm
- ✓ Jāpopularizē muzeju piedāvājuma jaunumi
- ✓ Saglabāt un popularizēt mazākumtautības kultūrvēsturisko mantojumu
- ✓ Izcelt un popularizēt maija dziedājumus, konkrētā gadā organizēt akcijas visā novadā

Atjaunotā Lūznavas muiža

9. INFRASTRUKTŪRA

9.1. TRANSPORTA INFRASTRUKTŪRA

AUTOCEĻI

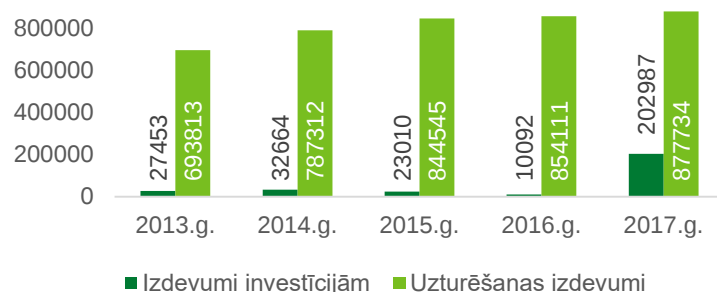
Rēzeknes novadu šķērso:

- ✓ trīs valsts galvenie autoceļi (A12, A13, A15);
- ✓ reģionālās nozīmes valsts autoceļi;
- ✓ valsts vietējie autoceļi;
- ✓ pašvaldības autoceļi un ielas;
- ✓ komersantu un privāto īpašnieku ceļi;
- ✓ 18 tilti⁶⁴.

Novadā 30% ir valsts autoceļi (773 km), 70% pašvaldības autoceļi (62%, 1562 km) un ielas (8%, 194 km).⁶⁵

2017. gadā lielāko daļu autoceļu un ielu klāj šķembu un grants segums (79%, 1986 km), bet asfaltbetona un citi bitumizētie segumi klāj 21% jeb 544 km. Pēdējos gados sācis pieaugt asfaltbetona un citu bitumizēto segumu kilometru skaits uz valsts autoceļiem un pašvaldības ielām. 2013. gadā uz valsts autoceļiem melnais segums bija 380,5 km, pašvaldības autoceļiem 17,3 km un pašvaldības ielām 52,3 km, bet 2017. gadā uz valsts autoceļiem 407 km, pašvaldības autoceļiem 17 km un pašvaldības ielām 120 km.⁶⁶

Pēdējo piecu gadu laikā pieaugušas pašvaldības investīcijas pašvaldības autoceļu un ielu apsaimniekošanā (44. att.).

44. ATTĒLS. PAŠVALDĪBU CEĻU UN IELU FINANSĒŠANAS LĪDZEKĻU IZMANTOŠANA RĒZEKNES NOVADĀ (EURO)

45. ATTĒLS. TRANSPORTA INFRASTRUKTŪRA (AUTORS J. OZOLS)

⁶⁴Reģionālās attīstības indikators moduli, ww.raim.gov.lv

⁶⁵Centrālās statistikas pārvalde, www.csb.gov.lv

⁶⁶Centrālās statistikas pārvalde, www.csb.gov.lv

DZELZCEĻŠ

Rēzeknes novada teritoriju šķērso četri publiskās lietošanas dzelzceļa sliežu iecirkņi:

- ✓ Rēzekne I – Kārsava – valsts robeža,
- ✓ Rēzekne II – Zilupe – valsts robeža,
- ✓ Krustpils – Rēzekne,
- ✓ Rēzekne I – Daugavpils.

Pasažieru pārvadājumi tiek nodrošināti tikai virzienā Rīga – Maskava (dzelzceļu sliežu iecirkņos Krustpils – Rēzekne, Rēzekne II – Zilupe – valsts robeža).

Dzelzceļa sliežu iecirkņi šķērso Vērēmu, Ilzeskalna, Bērzgales (pa robežu), Ozolaines, Sakstagala, Silmalas, Maltas, Lūznavas un Feimaņu pagastu teritorijās (46. att.).

46. ATTĒLS. DZELZCEĻA INFRASTRUKTŪRA (AUTORS J. OZOLS)

LIDOSTA

Neliela lidosta atrodas Rēzeknes novada Audriņu pagastā, kurā nenotiek pasažieru pārvadājumi. Lidlaukā tiek piedāvāti aktīvās atpūtas pakalpojumi. Teritorijā tiek rīkoti aviācijas šovu pasākumi. Lidlaukā 2003. gadā tika uzstādīts radiolokators.

Lidostu nākotnē plānots izveidot kā reģionālās nozīmes lidostu “Rēzekne”, veicot infrastruktūras uzlabošanu – ceļu, laukumu, skrejceļu izbūvi un rekonstrukcija, apgaismojuma nodrošināšana u. c.

VELOINFRASTRUKTŪRA

Rēzeknes novadā atrodas atsevišķi veloinfrastruktūras objekti:

- ✓ četros ciemos izbūvētas rampas, piesaistot Eiropas Savienības fondu finansējumu;
- ✓ viens ceļu satiksmes apmācību laukums “bērnu autoskola” pie pirmsskolas izglītības iestādes Sprūževas ciemā;
- ✓ atsevišķas velonovietnes izveidotas ciemos pie sabiedriskām/kultūras iestādēm vai tūrisma objektiem.

Riteņbraukšanas apmācībām novadā tiek izmantota esošā sporta infrastruktūra (stadioni, skolai pieguļošie asfaltētie laukumi u. tml.).

Lai gan veloinfrastruktūra Rēzeknes novadā nav pietiekoši attīstīta, novadā izveidoti vairāki velomaršruti:

- ✓ Adamovas ainavu loks (18,45 km),
- ✓ Vēstures stīga (38,02 km),
- ✓ Latgales virsotnē: Kaunata – Matuļi – Lielais Liepu kalns (25,23 km),
- ✓ Lubāna aplis (52,26 km),
- ✓ u. c.⁶⁷

SABIEDRISKAIS TRANSPORTS

Pasažieru pārvadājumus novadā veic AS “Pasažieru vilciens”, AS “Rēzeknes autobusu parks”, SIA “NORMA-A”, SIA “VTU Valmiera”, SIA “Jēkabpils autobusu parks”, SIA “Daugavpils autobusu parks” u. c. Vietējās nozīmes maršrutos pasažieru pārvadājumus Rēzeknes novadā veic uzņēmumi SIA “Dekom”, A/S “Rēzeknes autobusu parks” un 4 individuālie komersanti.

Kopumā novadā atrodas 600 pieturvietu. Atsevišķu pagastu ciemos autobuss kursē reti, līdz ar to iedzīvotājiem ir grūtāk saņemt vajadzīgos pakalpojumus. Mobilitātes trūkums ir viens no faktoriem, kas veicina dzīves vietas maiņu no tālākām lauku teritorijām uz pilsētu un piepilsētu pagastiem.

⁶⁷Biedrība “Latvijas Velo informācijas centrs”, <http://www.bicycle.lv>

NOVĒRTĒJUMS

DARBA GRUPA “TRANSPORTS, INŽENIERKOMUNIKĀCIJAS, DROŠĪBA, PUBLISKĀ ĀRTELPA”

“CEĻI, IELAS, VELOSATIKSME”

KAS LABS?

- ✓ Notiek ceļu atjaunošana par ES līdzekļiem
- ✓ Ceļu stāvoklis pakāpeniski uzlabojas
- ✓ Tiek izvērtēta ceļu infrastruktūra, nerentablie ceļi likvidēti, izbūvēti jauni
- ✓ Ceļi tiek uzlaboti atbilstoši uzņēmējdarbības vajadzībām
- ✓ Daļēji izvietotas norādes uz ielām ciemos
- ✓ LVM aktīvi atjauno sev piederošo ceļu infrastruktūru un ierīko atpūtas vietas
- ✓ Laba sadarbība ar LVC atbildīgajiem par ceļu uzturēšanu, atsaucīgi, ja pagasts ziņo par nepieciešamību valsts ceļu attīrīt no sniega vai nogreiderēt

KAS SLIKTS?

- ✓ Nav velosatiksmes, veloceliņu ar piepilsētu
- ✓ Mazs finansējums ceļu uzturēšanai
- ✓ Ceļi līdz kapiem sliktā stāvoklī (Vērēmi, Šķeņevas kapi)
- ✓ Ne visos ciemu centros ir ielas ar trotuāriem
- ✓ Liela daļa valsts un pašvaldības autoceļu ciemos ir ar grants segumu
- ✓ Slikta sadarbība starp LVC un pašvaldību
- ✓ Daļa ceļu ir uz privātīpašnieku zemes
- ✓ Daudzdzīvokļu māju pagalmi pārsvarā ir ļoti sliktā stāvoklī
- ✓ Trūkst ceļa zīmju uz pagasta ceļiem

KAS JĀMAINA? (PROJEKTI, AKTIVITĀTES)

- ✓ Izmantot iespējas piesaistīt ES u. c. fondu līdzekļus ceļiem
- ✓ Lielāku valsts finansējumu ceļu uzturēšanai novados (t. sk. valsts ceļiem)
- ✓ Jāizvērtē pašvaldības ceļu lietderību neapdzīvotās vietās
- ✓ Veloceliņu izveide ciemos un gar tūrisma objektiem
- ✓ Izskatīt iespēju pagastiem sadarboties ceļu uzturēšanā (kopīga tehnikas izmantošana, efektīva noslodze)
- ✓ Ierosināt veidot velonomas punktus (privātie)
- ✓ Atjaunot, iztīrīt sāngravas un ūdens kanalizācijas infrastruktūras gar ceļiem
- ✓ Ierīkot norādes visos ciemos
- ✓ Ierīkot, atjaunot stāvlaukumus pie sabiedriskām ēkām
- ✓ Uzlabot sadarbību ar LVC – kopīgi vienoties par projektiem, ceļu infrastruktūras atjaunošanas un uzlabošanas darbiem (pārrunāt, kuri ir prioritārie pašvaldībai)
- ✓ Jāuzlabo vai jānoasfaltē ciemu ielas
- ✓ Apstrādāt ar pretputekļu līdzekli ceļu posmus apdzīvoto teritoriju tuvumā (vēl labāk, ja uzliktu dubulto ceļa virsmu)
- ✓ Jāpārskata ceļa zīmju izvietojums uz ceļiem
- ✓ Ceļa posmos, kur ir daudz meža zvēru, gar ceļiem uzstādīt nožogojumus

“SABIEDRISKAIS TRANSPORTS”

KAS LABS?

- ✓ Jauni autobusi, pieejams internets (ne visur)
- ✓ Publiskā vidē pieejama informācija par kursēšanas grafiku, biļešu cenām u. c.
- ✓ Dzelzceļa pārvadājumus veic ar renovētiem vagoniem (pieejams internets)
- ✓ Maršrutu optimizācija tiek veikta saskaņojot
- ✓ Transporta līdzekļi tiek uzturēti iekšpusē labā, tīrā kārtībā
- ✓ Atsevišķām personu grupām atlaides, bezmaksas braucieni

KAS SLIKTS?

- ✓ Tiek uzturēti nerentabli maršruti
- ✓ Dažviet maršrutu pārklāšanās
- ✓ Pieturvietu izvietojums (attālums starp pieturām)
- ✓ Atbildīgie dienesti neuztur atbilstošā kārtībā pieturvietas, nav atkritumu urnu
- ✓ Trūkst drošības (videonovērošanas)
- ✓ Trūkst nojumes un soliņu autobusu pieturās
- ✓ Trūkst autobusu sarakstu pieturvietās
- ✓ Biļetes var iegādāties tikai skaidrā naudā
- ✓ Autobusi veci, ziemās auksti un nekomfortabli

KAS JĀMAINA? (PROJEKTI, AKTIVITĀTES)

- ✓ Atsevišķos maršrutos varētu kursēt autobuss ar mazāk vietām
- ✓ Alternatīvais braukšanas pārvadāšanas veids (“taksis” princips)
- ✓ Katrā autobusa pieturā nepieciešams satiksmes saraksts (ar visiem pieturā kursējošiem autobusiem, arī tālsatiksmes)
- ✓ Izvērtēt, vai iespējams un nepieciešams saskaņot autobusu reisu laikus ar vilcienu un tālsatiksmes autobusu reisiem, piemēram, lai no pēdējā vilciena, iesēžoties autobusā, var aizbraukt uz Tūmužiem
- ✓ Iesaistīt iedzīvotājus (aptaujas u. c.) maršrutu un to laika plānošanā, maršrutus un laiku plānot atbilstoši iedzīvotāju vajadzībām
- ✓ Papildus maršrutu izveidošana, lai nokļūtu uz novada mēroga pasākumiem (novada diena u. c.), kā arī vēlēšanas iecirkņiem
- ✓ Iespēja iegādāties braukšanas biļeti internetā/ ar viedtālruna aplikāciju

9.2. INŽENIERTEHNISKĀ INFRASTRUKTŪRA

ŪDENSAPGĀDE UN KANALIZĀCIJA

Centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumus 25 Rēzeknes novada pagastos nodrošina:

- ✓ PSIA “Maltas DZKSU” Lūznavas pagastā un Maltas ciemā,
- ✓ Sīmalas pagastā – pagasta padomes komunālās saimniecības pašvaldības iestāde, Vecružinas ciemā – pagasta pārvalde un Tiskādu sanatorijas internātpamatskola,
- ✓ pašvaldības uzņēmums “Strūžānu siltums” Strūžānu pagastā,
- ✓ 21 pagasta teritorijā – pagasta pārvalde.

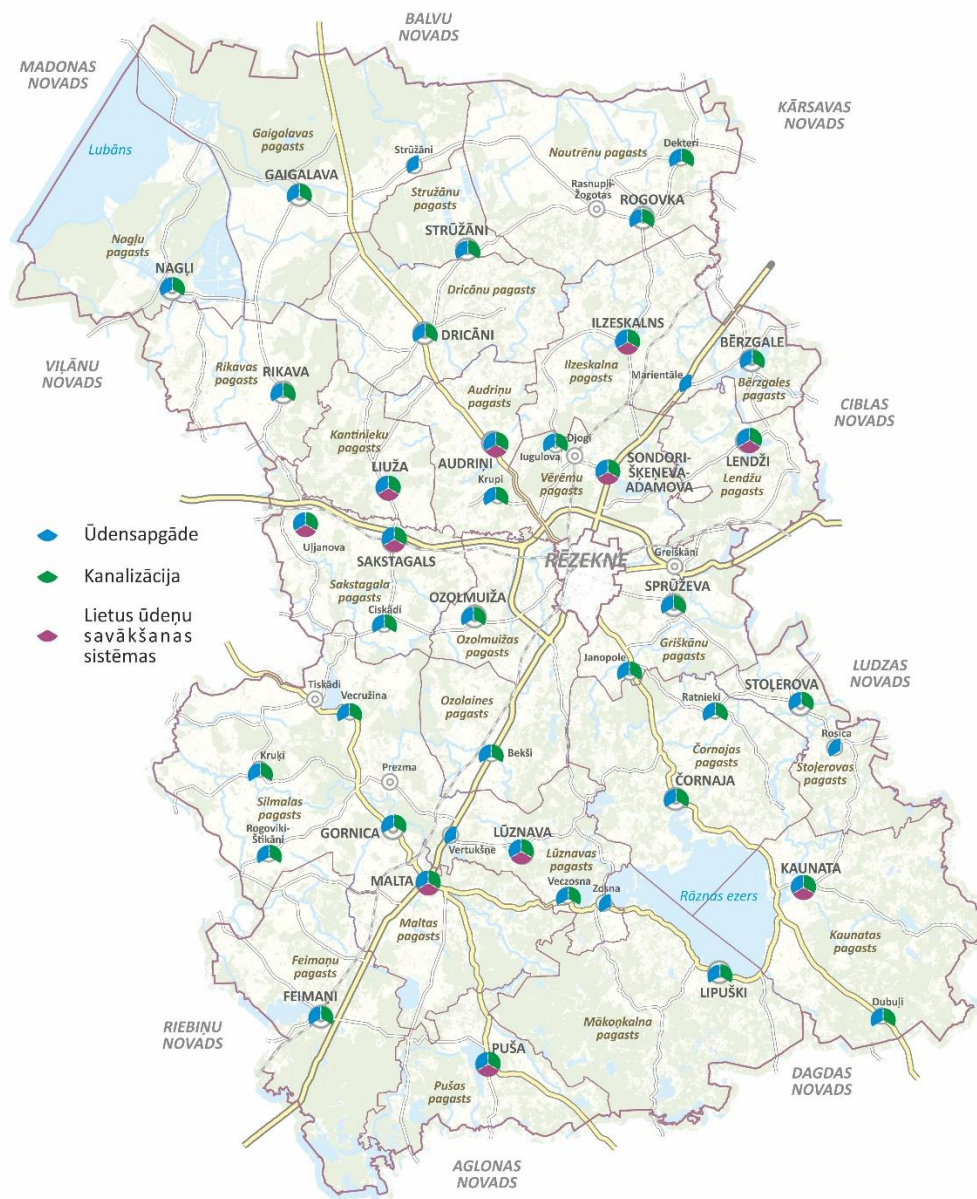
Centralizēto ūdensapgādes un notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas sistēmu pieejamība ciemu iedzīvotājiem Rēzeknes novadā ir atšķirīga. Atsevišķos ciemos ar centralizēto ūdensapgādi un kanalizāciju nodrošināti vairāk kā 90% ciema iedzīvotāji (Audriņi, Čornaja, Malta u. c.), bet citos ciemos tikai puse vai pat mazāk (Zosna, Iugulova, Sprūževa u. c.) (47. att.).

Pēdējos gados vairākos novada ciemos veikti ūdensapgādes un notekūdeņu centralizēto sistēmu attīstības pasākumi – Bērzgalē, Čornajā, Ratniekos, Feimaņos, Janapolē, Ilzeskalnā, Liužā, Lendžos, Lūznavā, Lipuškos, Nagļos, Uljanovā, Ciskādos, Gorņicā, Vecružinā, Kruķos, Štikānos, Stoļerovā un Igulovā.

Lai gan novadā ir veikti lieli ieguldījumi ciemu ūdenssaimniecību attīstībā, vēl arvien daudzviet tīkli ir novecojuši un jāveic to sakārtošana un attīstība, uzlabojot pakalpojumu kvalitāti un pieejamību iedzīvotājiem, sabiedriskajām iestādēm un uzņēmējiem.

Lietus ūdeņu kanalizācija ir izveidota tikai atsevišķos ciemos. Lielākajā daļā novada ciemu tā nav izveidota, bet dažos no tiem lietus ūdeņu savākšanas sistēmas ir novecojušas un nepieciešama to pārbūve un attīstīšana.

2017. gadā Rēzeknes novadā ūdens tika iegūts galvenokārt ražošanas vajadzībām – 18 086,6 tūkst. m³, bet komunālajām un sadzīves vajadzībām – 1 579,3 tūkst. m³. Vidē notekūdeņi tika novadīti 58 izplūdes vietās.

47. ATTĒLS. ŪDENSAPGĀDE, NOTEKŪDEŅU UN LIETUS ŪDEŅU CENTRALIZĒTĀS SISTĒMAS
(AUTORS J. OZOLS)

SILTUMAPGĀDE

Centralizētā siltumapgāde ir pieejama 11 pagastu ciemos, to galvenokārt nodrošina pašvaldības iestādēm un daļai ciematu iedzīvotāju. Centralizētā siltumapgāde procentuāli visvairāk pieejama iedzīvotājiem Strūžānu (95%), Lūznavas (90%), Čornajas (70%) un Feimaņu (60%) ciemos. Lendžos ar centralizēto siltumapgādi tiek nodrošinātas tikai sabiedriskās ēkas.

Ciemos, kuros iedzīvotājiem nav pieejama centralizētā siltumapgāde, tiek izmantoti individuālie apkures risinājumi.

2017. gadā kā galvenais kurināmais Rēzeknes novadā (siltuma vai elektroenerģijas ražošanai pēc tā iztērētā apjoma) bija dīzeļdegviela, malka, šķelda un koksne (4. tab.).

4. TABULA. KURINĀMAIS SILTUMA VAI ELEKTROENERĢIJAS RAŽOŠANAI
2017. g.⁶⁸

KURINĀMAIS	IEKĀRTU SKAITS	APJOMS
DĪZEĻDEGVIELA	5	1.240.288 (t)
MALKA	17	4056.363 (t)
ŠĶELDA	6	3377.132 (t)
KOKSNE	5	2222.26 (t)
KOKSNE (PĀRĒJAIS)	4	2197.053 (t)
CITS KURINĀMAIS	1	1700 (tūkst. m ³)
GRANULAS	7	272 (t)
OGLES	3	203.86 (t)
DABAS GĀZE	2	32.66 (t)
SAŠĶIDRINĀTĀ GĀZE	1	6 (t)

GĀZES APGĀDE

Rēzeknes novadā galvenokārt izmanto individuālo balongāzi (propāna gāzi).

Centralizēta gāzes apgāde ir pieejama Kaunatas (Kaunatas pag.), Vecružinas (Silmalas pag.), Strūžānu (Strūžānu pag.) un Sondoru – Šķeņevas (Vērēmu pag.) ciemos (gāze tiek piegādāta no gāzes tvertnēm).

48. ATTĒLS. CENTRALIZĒTĀ SILTUMAPGĀDE UN GĀZES APGĀDE (AUTORS J. OZOLS)

⁶⁸VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs". www.meteo.lv

ELEKTROAPGĀDE

Novada teritoriju šķērso 330 kV un 110 kV elektrolīnijas un sazarots 0,4 – 20 kV elektrotīkls.

Elektrotīklu apsaimniekošanu un elektroenerģijas piegādi nodrošina A/S “Sadales tīkls”.

Elektroenerģiju ražo 3 hidroelektrostacijas:

- ✓ Rikavas HES (0,09 MVA),
- ✓ Nagļu HES (0,320 MVA),
- ✓ Spruktu HES (0,365 MVA).

APGAISMOJUMS

Ielu apgaismojums novadā ir galvenokārt tikai pagastu centros, vietām tas ir novecojis un nepietiekošā apjomā.

Pašvaldības publisko teritoriju apgaismojuma infrastruktūru sakārtojot un attīstot, būtiski to ieviest energoefektīvi, uzlabojot apgaismojuma kvalitāti, samazinot elektrības patēriņu un izmaksas.

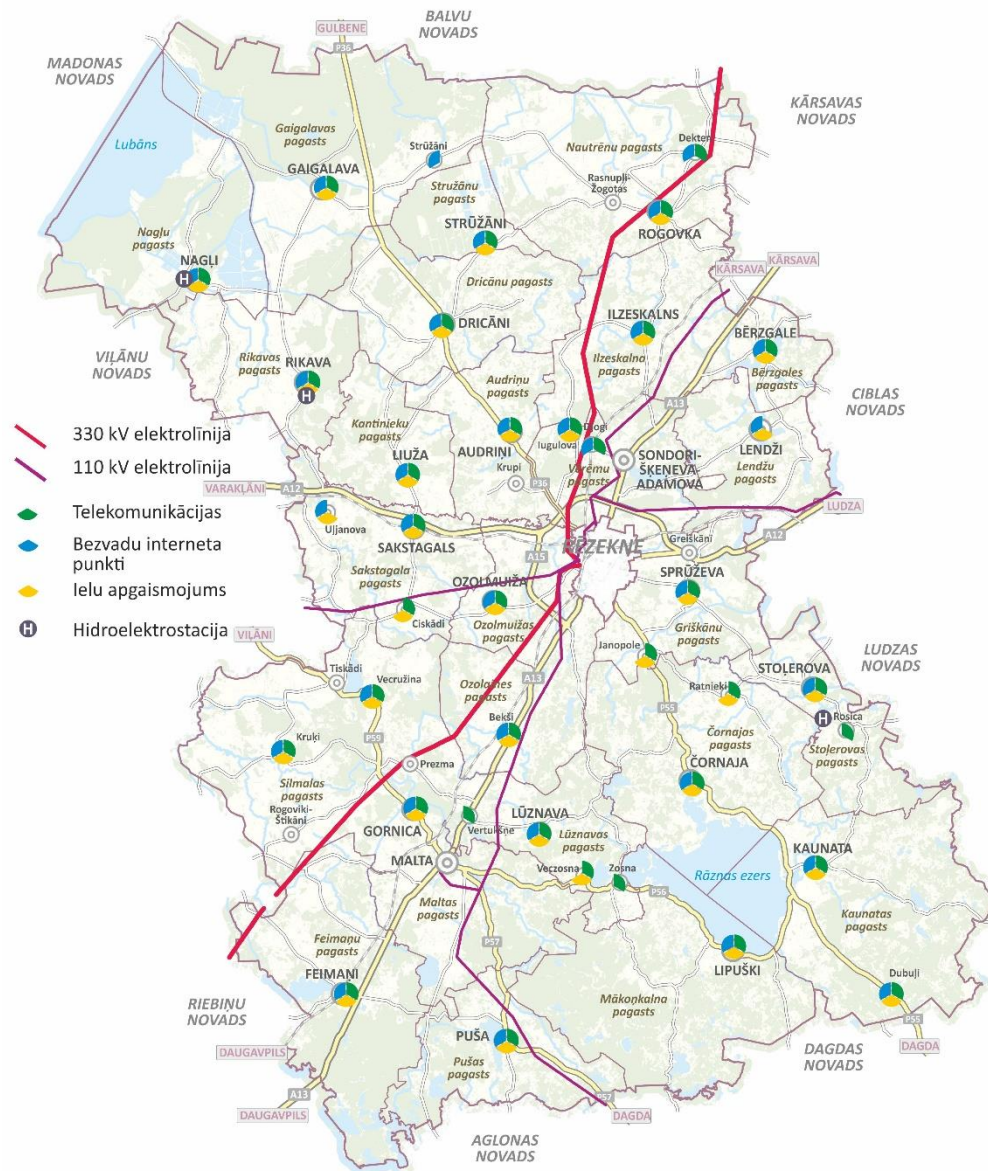
SAKARI

Telekomunikāciju infrastruktūra pieejama visos novada pagastu lielākajos ciemos.

Mobilos sakarus novadā nodrošina SIA “Latvijas moblais telefons”, SIA “Tele 2” un SIA “Bite Latvija”.

Sakaru kvalitāte novadā ir atkarīga no bāzes staciju izvietojuma, kā arī teritorijas reljefa, līdz ar to atsevišķās vietās var būt vāji sakari. Mobilo sakaru operatori nodrošina arī mobilā interneta pakalpojumus novada iedzīvotājiem.

Iedzīvotājiem pieejami bezvada interneta punkti novada lielākajos ciemos – pagastu pārvaldes ēkās, bibliotēkās, kultūras namos, jauniešu centros u. c. Kopumā novadā pieejami ap 60 bezvadu interneta punkti.

49. ATTĒLS. ELEKTROAPGĀDE, TELEKOMUNIKĀCIJAS, IELU APGAISMOJUMS (AUTORS J. OZOLS)

ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA

Atkritumu apsaimniekošanu novadā veic SIA “Austrumlatgales atkritumu apsaimniekošanas sabiedrība”.

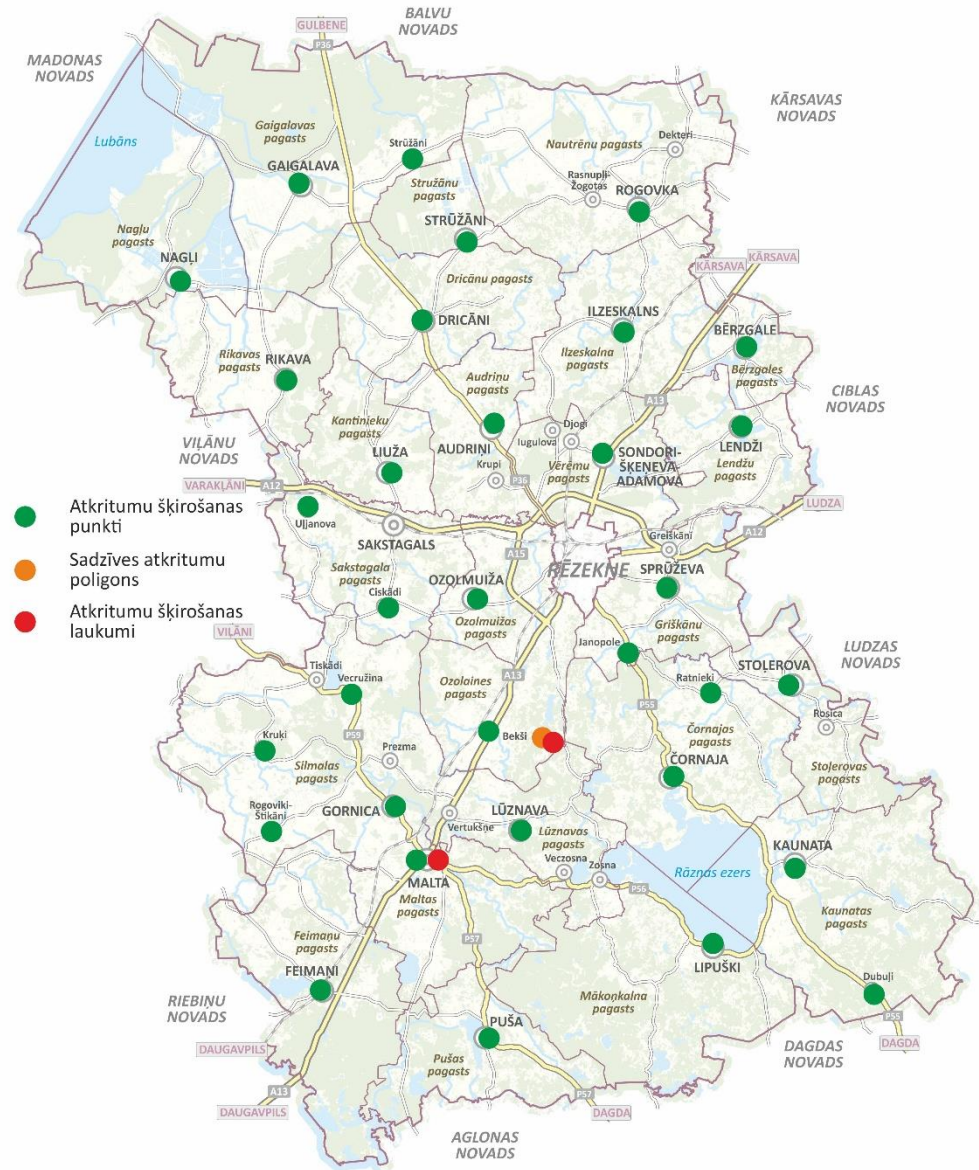
2017. gadā organizācija novadā savākusi 2555,11 t nešķirotu sadzīves atkritumu.⁶⁹

Novada 24 pagastos ir izveidoti sadzīves atkritumu dalītās savākšanas punkti (slēgta tipa šķirošanas konteineru novietne papīram, plastmasai, metālam un stiklam). Maltas pagastā ir 46 mobilie atkritumu šķirošanas punkti.

Šķirotu atkritumu pieņemšanas laukums atrodas sadzīves atkritumu poligona “Križevņiki” teritorijā (Ozolaines pagasts). Laukumā paredzēta šķirotu atkritumu, nolietoto automašīnu riepu, liela izmēra koka atkritumu (vecu mēbeļu), elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu un būvgružu nodošana.

Šķirotu atkritumu laukums atrodas arī Maltas ciemā, kurā iespējams nodot elektropreces, auto akumulatorus, stiklu, plastmasu, papīru, metālu, baterijas, riepas u. c.

Novadā tiek organizēti dažādi pasākumi, kas saistīti gan ar atkritumu vākšanu (talkas), gan šķirošanu (informatīvi un praktiski pasākumi), gan pārstrādi (atkritumu alternatīvās izmantošanas iespējas).

50. ATTĒLS. ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS INFRASTRUKTŪRA (AUTORS J. OZOLS)

⁶⁹VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", www.meteo.lv

KAPSĒTU APSAIMNIEKOŠANA

Kapsētu apsaimniekošanu novadā veic pagastu pārvaldes.

Novadā darbojas 254 kapsētas (t. sk. vieni privātie kapi), slēgtas trīs kapsētas (t. sk. viena dzīvnieku kapsēta) un apbedījumi nenotiek desmit kapsētās (t. sk. divās kapsētās apbedījumi netiek veikti vairāk nekā 10 gadus).

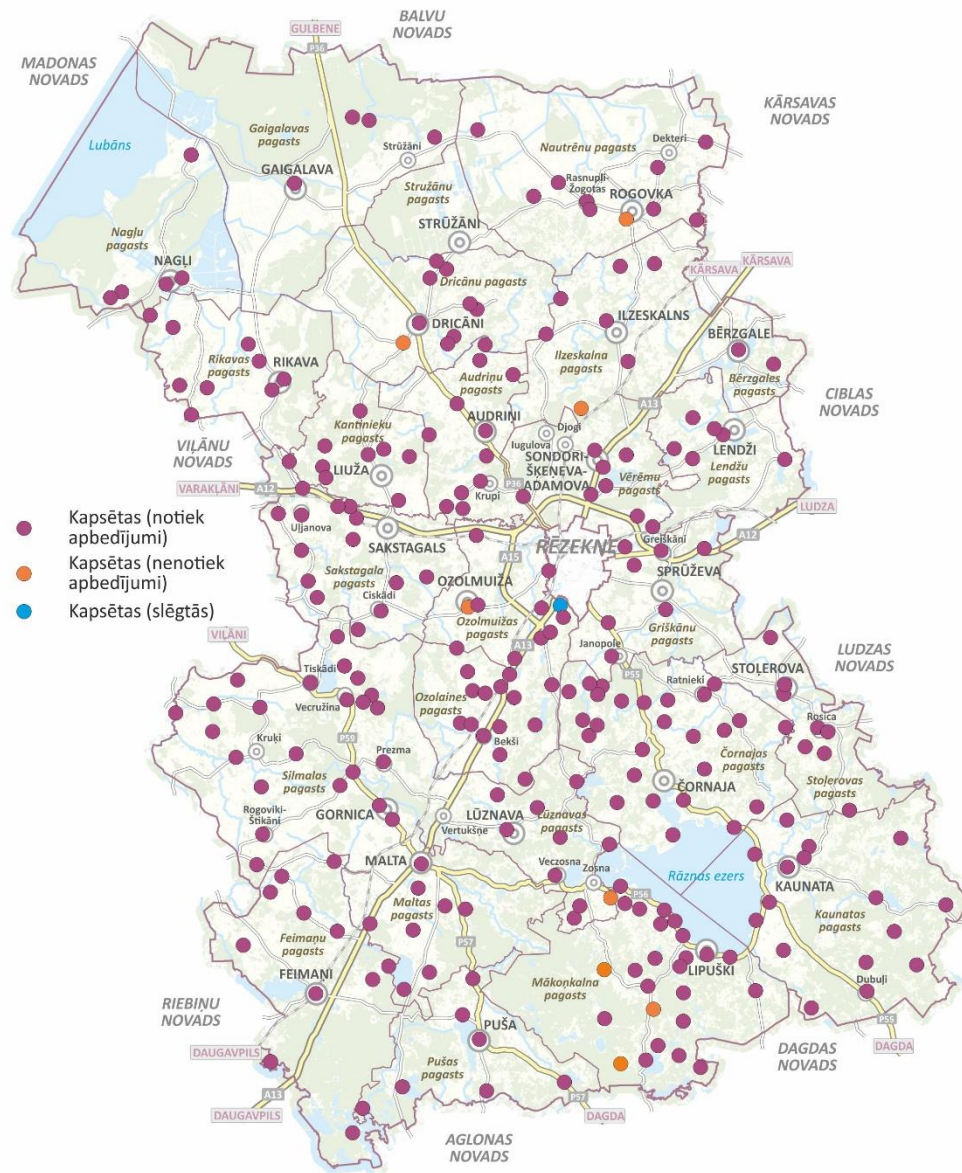
Tehniskā infrastruktūra kapsētās ir ļoti dažāda (5.tab.), daļā kapsētu nožogojums ir daļējs vai tā nav. Lielākai daļai kapsētu nav autostāvlaukumu, tiek izmantotas autoceļu malas vai piegulošās pļavas. Atkritumu konteineri izvietoti tikai 60 kapsētās, atsevišķās kapsētās konteineri tiek uzstādīti vasaras periodā. Labierīcības nav pieejamas 198 kapsētās, atsevišķās kapsētās tās tiek uzstādītas kapusvētkos. Ūdens ņemšanas vietas lielākajā daļā kapsētu nav izveidotas, daļā kapsētu ūdens tiek ņemts no tuvākajiem ūdensobjektiem. Kapličas atrodas 11 kapsētās. Daļā pagastu ir izvietotas norādes uz kapsētām.

5. TABULA. KAPSĒTU INFRASTRUKTŪRA⁷⁰

	IR	DAĻĒJS	NAV
NOŽOGOJUMS	148	11	105
AUTOSTĀVLĀUKUMS	81	1	181
ATKRITUMU KONTEINERI	60	-	203
LABIERĪCĪBAS	71	-	198
ŪDENS ŅEMŠANAS VIETA	64	-	199
NORĀDES UZ KAPSĒTU	146	-	113
KAPLIČA	11	-	251
INFORMĀCIJAS STENDS	60	-	-

Daļā Rēzeknes novada kapsētu nepieciešama bīstamo koku izžāģēšana, jāuzstāda/jāatjauno nožogojumi, atkritumu konteineri, norādes, informācijas stendi, jāierīko ūdens ņemšanas vietas, jāsakārto un jāizveido autostāvlaukumi un jāveic citi infrastruktūras uzlabošanas pasākumi.

Lai atvieglotu informācijas ieguvu par brīvajām apbedījuma vietām un saglabātu nākamajām paaudzēm informāciju par apbedījumiem mūsdienīgā formātā, būtu nepieciešams veikt kapsētu digitalizāciju.

51. ATTĒLS. RĒZEKNES NOVADA KAPSĒTAS (AUTORS J. OZOLS)

⁷⁰Rēzeknes novada pašvaldības informācija

DARBA GRUPA "TRANSPORTS, INŽENIERKOMUNIKĀCIJAS, DROŠĪBA, PUBLISKĀ ĀRTELPA"

KAS LABS?

- ✓ Labs ceļu tīkls
- ✓ UKT kvalitāte pēc ES projektu ieviešanas
- ✓ Labs interneta pārklājums, mobilie tīkli
- ✓ Elektrības vadi daudzviet tiek aizvietoti ar kabeļiem zem zemes

KAS SLIKTS?

- ✓ Ceļu kvalitāte nav laba visiem ceļiem
- ✓ Nav apgaismotas centrālās ielas
- ✓ Dažviet slikta dzeramā ūdens kvalitāte (augsts dzelzs saturs)
- ✓ Vietām centros pie daudzdzīvokļu mājām slikta piebraucamo ceļu kvalitāte
- ✓ Lauku ceļi netiek asfaltēti
- ✓ UKT pakalpojumu sadārdzinājums sakarā ar iedzīvotāju skaita samazinājumu
- ✓ AS "Rēzeknes satiksme" maršrutā Rēzekne – Tūmuži galapunktā nav apgaismojuma, kas ziemā ir īpaši nepieciešams
- ✓ Ir ciemi, kuros nav centralizētās ūdensapgādes vai kanalizācijas
- ✓ Nesakoptas valsts nozīmes meliorācijas sistēmas
- ✓ Pārvalde bieži nezina, kur atrodas komunikācijas

KAS JĀMAINA? (PROJEKTI, AKTIVITĀTES)

- ✓ Jāuzlabo ceļu kvalitāte – īpaši valsts ceļu
- ✓ Jāierīko apgaismojums centros
- ✓ Jāuzlabo dzeramā ūdens kvalitāte
- ✓ Jāuzlabo piebraucamie ceļi daudzdzīvokļu māju pagalmos
- ✓ Veloceliņu ierīkošana Rēzeknes piepilsētas pagastos (piemēram, līdz Adamovas ezeram, Gaiduļu ezeram, ap Rāznas ezeru)
- ✓ Nepieciešams standartizēt ūdens attīrīšanas stacijas apkopes, iespējams, veikt novada mēroga iepirkumu apkopei
- ✓ Autobusa maršruta galapunktā Tūmuži izvietot pieturā apgaismojumu (ieteicams līdz rudenim)
- ✓ Ūdens attīrīšanas iekārtu novērtēšana visos ciemos – vai nav jāveic uzlabojumi, remonts u. c.
- ✓ ES fondu līdzekļu piesaiste UKT ierīkošanai
- ✓ Pašvaldībai piederošo komunikāciju uzskaitē, grafiskā attēlošana, apzināšana
- ✓ Ātrgaitas ceļu izveide
- ✓ Viegli pieejama (elektroniski) visa informācija par objektā esošajām komunikācijām

9.3. MĀJOKĻI

Lai gan iedzīvotāju skaits novadā samazinās, dzīvojamais fonds Latgales reģionā pēdējos gados pieaug. 2013. gadā Latgalē kopējā dzīvojamā fonda platība bija 10 309 tūkst. m², kopējā platība uz vienu pastāvīgo iedzīvotāju 36 m², bet 2017. gadā kopējā dzīvojamā fonda platība bija 10 940 tūkst. m², kopējā platība uz vienu pastāvīgo iedzīvotāju bija jau 41 m².

Rēzeknes novadā individuālo dzīvojamo māju apbūves zeme kopumā aizņem 637,3 ha (0,25% no novada teritorijas), bet daudzdzīvokļu māju apbūves zeme 123,9 ha (0,05% no novada teritorijas).⁷¹

2016. gadā dzīvojamo māju būvniecībai Rēzeknes novadā tika izsniegtas 34 būvatļaujas, bet 2017. gadā – 47. 2016. gadā pieņemtas ekspluatācijā 19 dzīvojamās mājas, bet 2017. gadā – 17.⁷²

Pašvaldības rīcībā ir aptuveni 1000 dzīvokļi. No tiem sociālajām vajadzībām nepieciešami vien 200 dzīvokļi. Pašvaldība ir ieinteresēta, lai dzīvokļu īrnieki privatizētu dzīvokļus, jo ne vienmēr godprātīgi tiek veikti īres maksājumi un kārtībā uzturēta dzīvojamā platība, līdz ar to pašvaldībai ir jāiegulda lieli līdzekļi to uzturēšanā un sakārtošanā.

Daudzdzīvokļu namu apsaimniekošanu novadā veic PSIA “Maltas dzīvokļu komunālās saimniecības uzņēmums” (Lūznavas un Maltas pagasti), SIA “Strūžānu siltums” un pagastu pārvaldes. Atsevišķos gadījumos, kur daudzdzīvokļu nami ir pilnībā privatizēti, apsaimniekošanu veic paši daudzdzīvokļu māju iedzīvotāji.

Lai uzlabotu iedzīvotāju dzīves vidi novadā, nepieciešams uzlabot daudzdzīvokļu māju gan tehnisko, gan vizuālo stāvokli, tai skaitā veikt arī ēku energoefektivitātes pasākumus.

Rēzeknes novada pašvaldības veiktajā aptaujā vien 38% iedzīvotāju sniedza pozitīvu vērtējumu par daudzdzīvokļu māju apsaimniekošanu. Respondenti atzīmējuši, ka māju apsaimniekošanas pasākumi jāuzlabo Čornajas, Mākoņkalna, Nautrēnu, Rikavas, Stoļerovas, Strūžānu un Vērēmu pagastos.⁷³

9.4. PUBLISKĀ ĀRTELPA

Teritorijas pirmo priekšstatu un kopējo tēlu veido publiskā ārtelpa. Novadā to veido publiski pieejamās teritorijas, t. sk. dabas objekti (meži, parki, dārzi, krastmalas u. c.), tehniskā infrastruktūra (ielas, ceļi, stāvlaukumi, rotaļu/sporta laukumi u. c.) un citas teritorijas ar labiekārtojumu vai bez tā, kas pieejamas sabiedrībai.

Publiskās ārtelpas teritorijas izmantošanas veidi Rēzeknes novadā:

- ✓ zaļās zonas (meži, parki, skatu punkti, apstādījumi),
- ✓ atpūtas vietas pie ūdeņiem,
- ✓ labiekārtojuma elementi (bērnu rotaļu un sporta laukumi),
- ✓ kapsētas u. c.

Rēzeknes novadā ik gadu tiek īstenoti vairāki publiskās ārtelpas uzlabošanas pasākumi.

Pašvaldības veiktajā aptaujā lielākā daļa respondentu (84,8%) atzīmējuši, ka ir apmierināti ar vides sakoptību un zaļo zonu labiekārtojumu novadā. Kā viens no nozīmīgākajiem pašvaldības paveiktajiem darbiem pēdējos gados tika atzīta vides labiekārtošana.

Pašvaldības organizētajā iedzīvotāju aptaujā tika minēti vairāki pasākumi turpmākajai publiskās ārtelpas uzlabošanai novadā:

- ✓ brīvdabas estrāde (Audriņi),
- ✓ labiekārtot bērnu rotaļu un sporta laukumus (Audriņi, Rikava u. c.),
- ✓ teritorijas labiekārtošanas, apzaļumošanas un sakopšanas pasākumi (Dricāni, Ratnieku ciems (Čornaja), Griškāni, Lendži, Malta, Mākoņkalns, Ozolaine, Puša, Stoļerova, Strūžāni, Vērēmi u. c.)
- ✓ izveidot aktīvās atpūtas un izklaides objektus,
- ✓ veloseliņu ierīkošana apdzīvotās vietās u. c.

⁷¹Valsts zemes dienests, pēc nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupas uz 01.01.2018., www.vzd.gov.lv

⁷²Rēzeknes novada publiskais pārskats 2017.

⁷³Rēzeknes novada pašvaldības veiktā aptauja 2017.g.

NOVĒRTĒJUMS

DARBA GRUPA “TRANSPORTS, INŽENIERKOMUNIKĀCIJAS, DROŠĪBA, PUBLISKĀ ĀRTELPA”

“MĀJOKĻI, TO APSAIMNIEKOŠANA”

KAS LABS?

- ✓ Liela daļa dzīvokļu privatizēti (ap 1000 nav privatizēti)
- ✓ Salīdzinoši lētāka īpašumu apsaimniekošana
- ✓ Pateicoties pagastu pārvaldēm vietām vide ap daudzdzīvokļu mājām ir sakopta

KAS SLIKTS?

- ✓ Nav pabeigts privatizācijas process
- ✓ Privatizēto dzīvokļu īpašnieki izrāda mazu interesi par apsaimniekošanu
- ✓ Vecas komunikācijas
- ✓ Nesiltinātas daudzdzīvokļu mājas
- ✓ Privātās daudzdzīvokļu mājas iedzīvotāji vēlas, lai pagastu pārvaldes apsaimnieko kvalitatīvi un bez maksas
- ✓ Daudzdzīvokļu mājām ir slikts vizuālais un tehniskais stāvoklis

KAS JĀMAINA? (PROJEKTI, AKTIVITĀTES)

- ✓ Jāpātrina privatizācijas pabeigšanas process un jārosina iedzīvotājus iesaistīties apsaimniekošanā, tā veicinot izpratni par īpašuma maiņu
- ✓ Domāšana
- ✓ Pašiem mājokļu iedzīvotājiem aktīvāk jāiesaistās savas dzīves telpas uzturēšanā un uzlabošanā (konkursi, balvas skaistākajiem pagalmiem)
- ✓ Jāaktivizē darbs ar parādniekiem
- ✓ Nomas maksas paaugstināšana (motivācija privatizēt)
- ✓ Pašvaldības darbinieku kapacitātes paaugstināšana mājokļu apsaimniekošanā un darbā ar parādu piedziņu
- ✓ Pašvaldības mājokļu (dzīvojamā fonda) apsaimniekošanas un attīstības plāna izstrāde

“LABIEKĀRTOŠANA, PUBLISKĀ ĀRTELPA”

KAS LABS?

- ✓ Samērā neskarta daba (parki)
- ✓ Sakoptas kapsētas
- ✓ Katru gadu tiek labiekārtoti arvien jauni objekti, atpūtas vietas un zaļās zonas
- ✓ Daudz apstādījumu, zaļo zonu

KAS SLIKTS?

- ✓ Atkritumu apsaimniekošana kapsētās
- ✓ Trūkst rotaļu laukumu pie daudzdzīvokļu mājām
- ✓ Trūkst finansējuma
- ✓ Klaiņojoši dzīvnieki
- ✓ Trūkst publiski pieejamu (pagastu pārvalžu apsaimniekotu) vietu pie ūdenstilpēm (netrūkst, ja vispār ir pagasta zeme pie ūdens)

KAS JĀMAINA? (PROJEKTI, AKTIVITĀTES)

- ✓ Domāšana
- ✓ Investīciju programmas novadā
- ✓ Jāuzlabo cilvēku attieksme pret labiekārtotajām vietām, pašvaldībai iespēju robežās jāiegādājas estētiski un ainaviski vērtīgi īpašumi (pirmpirkuma tiesību izmantošana)
- ✓ Dalītā atkritumu šķirošana pie kapsētām (organiskie, neorganiskie)
- ✓ Jāturpina labiekārtošanas projekti no vides fonda
- ✓ Sakārtot apbedīšanas atļauju izsniegšanu (neļaut strādāt apbedīšanas pakalpojumu sniedzējiem bez attiecīgās apbedīšanas atļaujas)
- ✓ Izmantot pagasta pirmpirkuma tiesības, pie publiskiem ezeriem kontrolēt tauvas joslas izmantošanu
- ✓ Sadarbība ar valsts iestādēm kopīgu projektu īstenošanā un NVO

Aktīvās atpūtas laukuma izveide Rikavas daudzstāvu māju pagalmā

10. EKONOMISKĀ VIDE

Tirgus sektora ekonomiski aktīvo uzņēmumu skaits uz 1000 iedzīvotājiem Rēzeknes novadā pēdējos gados ir bijis samērā nemainīgs, 2013. gadā novadā bija 69 uzņēmumi uz 1000 iedzīvotājiem, bet 2016. gadā – 70.⁷⁴

Latvijā pēdējos gados jaunu reģistrēto uzņēmumu skaits samazinās un palielinās likvidēto uzņēmumu skaits.

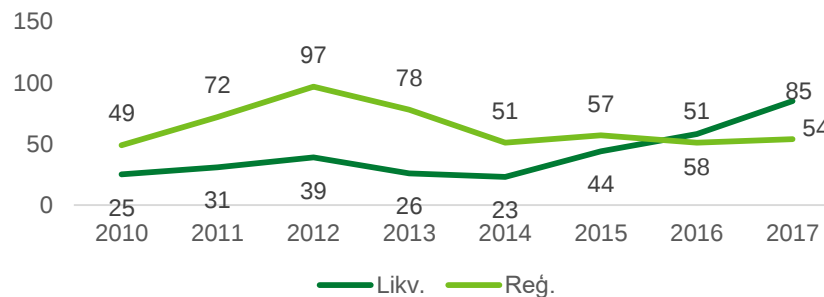
Pēdējo gadu laikā visvairāk Rēzeknes novadā jauni uzņēmumi tika reģistrēti no 2011. līdz 2013. gadam. 2014. gadā tika reģistrēts ievērojami mazāks skaits jaunu uzņēmumu, bet 2017. gadā reģistrēti 54 uzņēmumi.

Rēzeknes novadā kopš 2015. gada vērojama tendence pieaugt likvidēto uzņēmumu skaitam. Ja vēl 2014. gadā likvidēti 23 novadā reģistrēti uzņēmumi, tad jau 2015. gadā to skaits pieaudzis līdz 44, bet 2017. gadā likvidēti jau 85 uzņēmumi. Laika posmā no 2016. gada likvidēto uzņēmumu skaitam ir tendence pārsniegt jaunreģistrēto uzņēmumu skaitu, 2016. gadā likvidēti 58 uzņēmumi, bet jaunreģistrēto uzņēmumu skaits bija 51 (52. att.).

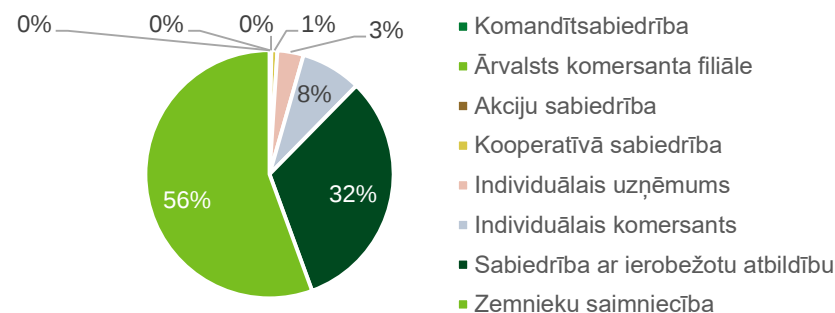
Kopumā novada teritorijā kopš 1995. gada reģistrēti 1435 uzņēmumi, bet likvidēti 1158 uzņēmumi.⁷⁵

Rēzeknes novadā reģistrēti 1668 uzņēmumi, no kuriem 56% ir zemnieku saimniecības, 32% sabiedrības ar ierobežotu atbildību un 8% individuālo komersantu (53. att.).

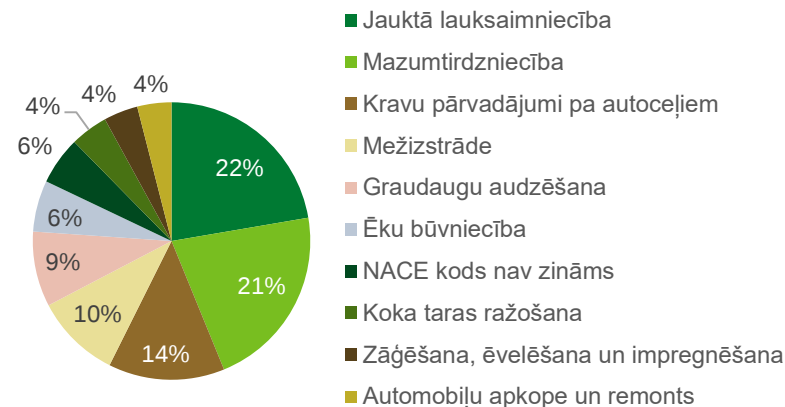
Nemot vērā augsto zemnieku saimniecību īpatsvaru Rēzeknes novadā starp reģistrētajiem uzņēmumiem, tad viena no populārākajām uzņēmējdarbības nozarēm novadā ir jauktā lauksaimniecība (lopkopība un augkopība) un graudaugu audzēšana. Pēc jauktās lauksaimniecības otrā populārāka nozare novadā ir mazumtirdzniecība specializētajos veikalos. TOP10 populārākās nozarēs novadā ir kravu pārvadājumi pa autoceļiem, mežizstrāde, ēku būvniecība, kokapstrāde un automobiļu apkope un remonts (54. att.).

52. ATTĒLS. UZŅĒMUMU REĢISTRĒŠANAS UN LIKVIDĒŠANAS DINAMIKA RĒZEKNES NOVADĀ⁷⁶

53. ATTĒLS. UZŅĒMUMU REĢISTRA SADALĪJUMS PA TO TIESISKAJĀM FORMĀM⁷⁷

54. ATTĒLS. UZŅĒMUMU REĢISTRA SADALĪJUMS PA TO TIESISKAJĀM FORMĀM⁷⁸

⁷⁴Centrālās statistikas pārvalde, www.csb.gov.lv

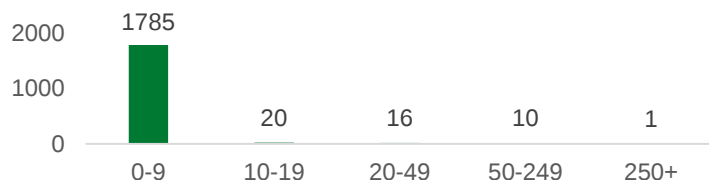
⁷⁵Lursoft statistikas dati uz 29.09.18.

⁷⁶Lursoft statistika dati.

⁷⁷Lursoft statistikas dati uz 29.09.18.

⁷⁸Lursoft statistikas dati uz 29.09.18.

Rēzeknes novadā dominē tirgus sektora ekonomiskās vienības, kurās nodarbināto skaits ir no 0 līdz 9 darbiniekiem, 2016. gadā novadā tādi bija 97% uzņēmumu, kas darbojās augkopības un lopkopības, mežsaimniecības, mežizstrādes un pakalpojumu sniegšanas nozarēs. Tikai desmit uzņēmumi nodarbināja no 50 līdz 249 darbiniekiem, un viens uzņēmums, kas darbojas apstrādes rūpniecībā, nodarbināja vairāk nekā 250 darbiniekus (55. att.).

55. ATTĒLS. TIRGUS SEKTORA EKONOMISKI AKTĪVI UZŅĒMUMI PĒC NODARBINĀTO SKAITA⁷⁹

2017. gadā TOP 10 Rēzeknes novadā pēc uzņēmumu apgrozījuma 1. vietā bija uzņēmums RSEZ SIA “VEREMS” (apgr. 32 804 033 EUR), 2. vietā RSEZ SIA “LEAX” (apgr. 18 918 834 EUR) un 3. vietā SIA “NB & BV Transport” (apgr. 4 281 062 EUR) (6. tab., 56. att.).

6. TABULA. NOVADA LIELĀKIE UZŅĒMUMU PĒC APGROZĪJUMA 2017. GADĀ⁸⁰

Nr.	Uzņēmums	Apgrozījums, EUR
1.	RSEZ SIA “VEREMS”	32,804,033.00
2.	RSEZ SIA “LEAX”	18,918,834.00
3.	SIA “NB & BV Transport”	4,281,062.00
4.	AS “Ludzas mežrūpniecības saimniecība”	4,219,684.00
5.	SIA “BAIBIŅA”	3,697,455.00
6.	ZS “VIRŠI AG”	3,390,434.00
7.	SIA “SPRŪŽEVA M”	3,331,067.00
8.	ZS “KRĀCES”	3,171,202.00
9.	SIA “SKAIDA PV”	3,067,522.00
10.	SIA “Latgales taras kompānija”	2,931,194.00

56. ATTĒLS. LIELĀKIE UZŅĒMUMIEM NOVADĀ PĒC APGROZĪJUMA (AUTORS J. OZOLS)

⁷⁹Centrālās statistikas pārvalde, www.csb.gov.lv

⁸⁰Lursoft statistikas dati uz 29.09.18.

2016. gadā Rēzeknes novada reģistrētajos uzņēmumos bija nodarbināts 2991 darbinieks.

Lielākie darba devēji:

- ✓ RSEZ SIA "VEREMS" – 333 darbinieki,
- ✓ RSEZ SIA "LEAX" Rēzekne – 152 darbinieki,
- ✓ SIA "BAIBIŅA" – 78 darbinieki,
- ✓ AS "Ludzas mežrūpniecības saimniecība" – 70 darbinieki,
- ✓ SIA "NB & BV Transport" – 65 darbinieki.⁸¹

Rēzeknes novada lielākie nodokļu maksātāji pēc 2016. gadā samaksātās kopējās nodokļu summas:

- ✓ RSEZ SIA "VEREMS" – 2,20 milj. EUR,
- ✓ SIA "ALAAS" – 0,58 milj. EUR,
- ✓ AS "Ludzas mežrūpniecības saimniecība" – 0,43 milj. EUR,
- ✓ SIA "SPRŪŽEVA M" – 0,36 milj. EUR,
- ✓ RSEZ SIA "LEAX Rēzekne" – 0,32 milj. EUR.⁸²

LAUKSAIMNIECĪBA, MEŽSAIMNIECĪBA UN ZIVSAIMNIECĪBA

Rēzeknes novadā raksturīgas lauksaimniecības tradicionālās nozares – zemkopība (graudu, rapša, lopbarības kultūru u. c. audzēšana) un lopkopība (piena un gaļas lopkopība). Attīstās arī citas nozares, kā biškopība, aītkopība, augļkopība un arī netradicionālās nozares.

Rēzeknes novadā pēc apsaimniekotajām zemju platībām lielākās saimniecības:

- ✓ SIA "Kruki" (Silmalas pag.),
- ✓ SIA "Daugavieši" (Silmalas pag.),
- ✓ SIA "Sprūževa M" (Griškānu pag.),
- ✓ zemnieku saimniecība "Salmaņi" (Rikavas pag.),
- ✓ SIA "Kopdarbs" (Stoļerovas pag.),
- ✓ piensaimnieku kooperatīvā sabiedrība "Kaunata" (Kaunatas pag.),
- ✓ SIA "Pūdnīki" (Feimaņu pag.).⁸³

Pēc gada apgrozījuma lielākās lauksaimniecības saimniecības novadā ir Sakstagala pagasta zemnieku saimniecība "VIRŠI AG" (augkopība un lopkopība) un SIA "SPRŪŽEVA M" (piena lopkopība).

Rēzeknes novadā bioloģiskās lauksaimniecības nozarē darbojas 218 uzņēmēji, gan individuālie komersanti, gan zemnieku saimniecības, gan SIA, tiek audzēti un ražoti dažādi produkti – medus, graudaugi, sakņaugi, piena produkti, gaļa, ogas, augļi u. c. Bioloģiskās saimniecības sniedz lielu ieguldījumu novada ekotūrisma un lauku tūrisma attīstībā.

Mežsaimniecībā un mežistrādē 2016. gadā novadā darbojās 109 uzņēmumi,⁸⁴ lielākie no tiem novadā ir AS "Ludzas mežrūpniecības saimniecība" un SIA "SKAIDA PV".

Zivsaimniecības jomā novadā 2016. gadā darbojās 13 uzņēmumi. Viens no lielākajiem ir zivsaimniecība "Nagli". Zivsaimniecībai ir 2000 ha liela platība, kurā ietilpst dīķi, dambji, zeme zem inkubācijas ceha un darbnīcām un Maltas upes ūdenskrātuve (tiek uzpildīti visi zivsaimniecības dīķi). Zivis novadā izstrādātajos karjeros audzē arī uzņēmumā SIA "Vlakon".

APSTRĀDES RŪPNIECĪBA

Apstrādes rūpniecības jomā Rēzeknes novadā 2016. gadā darbojās 72 uzņēmumi. Viens no lielākajiem apstrādes rūpniecības uzņēmumiem novadā ir kokapstrādes uzņēmums RSEZ SIA "VEREMS", kas nodarbojas ar finiera lokšņu un koka paneļu ražošanu. Otrs lielākais uzņēmums novadā ir RSEZ SIA "LEAX", kas ražo metāla konstrukcijas, to sastāvdaļas, detaļas un piederumus mehāniskajiem transportlīdzekļiem. Lielu uzņēmumu novadā ir SIA "BAIBIŅA", kas nodarbojas ar koka taras ražošanu, zāģēšanu, ēvelēšanu un impregnēšanu, SIA "Latgales taras kompānija" arī nodarbojas ar zāģēšanu, ēvelēšanu un impregnēšanu u. c.

TIRDZNIECĪBA UN PAKALPOJUMI

Lielākie novada uzņēmēji visvairāk nodarbojas ar kravu pārvadājumiem pa autoceļiem un dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecību, to pakalpojumi galvenokārt tiek piedāvāti klientiem ārpus novada.

Liels skaits no pakalpojumu sniedzējiem darbojas mazumtirdzniecības jomā, kas galvenokārt saistīts ar pārtikas preču tirdzniecību. Pagastos ir pieejams tikai pakalpojumu minimums – veikals, pasts, feldšeru – vecmāšu punkts, veterinārārsta pakalpojumi u. c. Lauku teritorijas, kur nedarbojas pārtikas veikali, apkalpo auto veikali. Plašākais pakalpojumu klāsts novada iedzīvotājiem ir pieejams Rēzeknes pilsētā.

Nozīmīgu ieguldījumu Rēzeknes novadā veic daļamata meistari (keramiķi, kokačīlnieki, metālkalēji, klūgu pinēji, audējas u. c.) un mājražotāji, kas ne tikai piedāvā produktus un sniedz pakalpojumus, bet rada novada estētisko baudījumu un popularizē dažādu amatu prasmes. Visplašāk pārstāvēta ir podniecība un mājražošana. Keramiķi ir apvienojušies divās lietišķās mākslas studijās – Tautas lietišķās mākslas studija "Rēzeknes apriņķa pūdnīki" un keramiķu kopa – Tradicionālās zīnību tureituoju bīdreiba "Pūdnīku skūla".

⁸¹Lursoft informācija Rēzeknes novada pašvaldībai

⁸²Lursoft informācija Rēzeknes novada pašvaldībai

⁸³Nodarbinātības valsts aģentūras dati, saimniecības, kuru platība ir virs 500 ha.

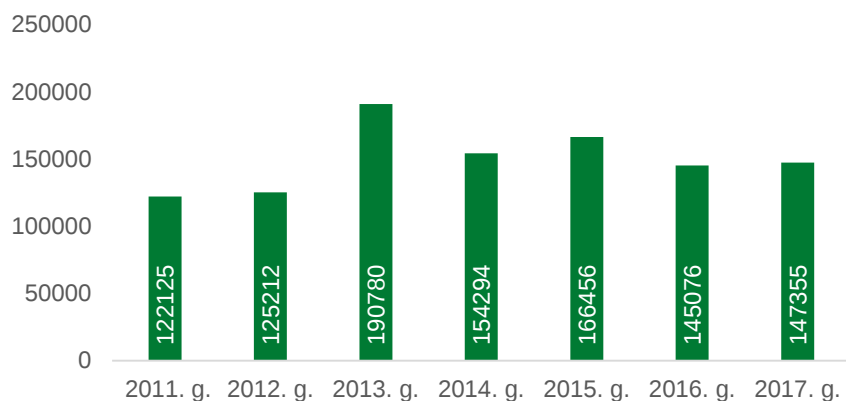
⁸⁴Centrālās statistikas pārvalde, www.csb.gov.lv

TŪRISMS⁸⁵

Rēzeknes novada atrašanās vieta, kultūrvēsturiskās, dabas un tradicionālās vērtības veido pievilcīgu tūrisma vidi un daudzveidīgu tūrisma piedāvājumu.

Rēzeknes novadā darbojas viens Tūrisma informācijas centrs (TIC) Lūznavas pagastā un vairāki tūrisma informācijas punkti.

TIC apkalpoto tūristu skaits sezonā pēdējos gados ir bijis mainīgs, vislielākais skaits bija 2014. gadā, kad vidēji dienā tika apkalpoti 36 tūristi, bet 2017. gadā – 21. Tūristu skaitu ietekmē dažādi faktori un viens no tiem ir klimatiskie apstākļi, 2017. gadā bija ļoti lietaina vasara, kas ietekmēja arī tūristu aktivitāti. Kopumā 2017. gadā novadu apmeklēja 147 355 tūristi (57. att.).

57. ATTĒLS. TŪRISTU SKAITS RĒZEKNES NOVADĀ

Rēzeknes novada tūrisma informācijas speciālisti regulāri piedalās dažādās tūrisma izstādēs, popularizējot Rēzeknes novada tūrisma objektus un pakalpojumu sniedzējus.

Tūrisma mītnu skaits Rēzeknes novadā pēdējos gados samazinās, 2011. gadā novadā bija 62 mītnes, bet 2017. gadā – 51.

Ik gadu Rēzeknes novadā tiek ieviesti jauni tūrisma maršruti, lielākoties divi maršruti gadā, bet 2016. gadā tika izveidoti četri.

2011. gadā tūrisma mītnu norāžu un skatu laukumu īpatsvars novadā bija 65%, bet 2017. gadā – 75%.

2017. gadā darbojās divi velonomas punkti (7. tab.).

Uzlabojot novada tūrisma infrastruktūru, tiek veicināta arī tūrisma piedāvājuma pieejamība.

7. TABULA. TŪRISMA STATISTIKA RĒZEKNES NOVADĀ⁸⁶

Gads	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.
TIC skaits	1	1	1	1	1	1	1
Tūrisma mītnu skaits	62	67	61	57	55	51	51
Vidēji dienā TIC apkalpoto tūristu skaits sezonā	21	27	29	36	30	27	21
Tūrisma mītnu norāžu, skatu laukumu īpatsvars	65%	65%	65%	70%	70%	75%	75%
Atvērto velonomas punktu skaits	0	1	1	2	2	2	2
Jaunu tūrisma maršrutu skaits	2	2	2	2	2	4	2

⁸⁵Rēzeknes novada pašvaldības informācija

⁸⁶Rēzeknes novada pašvaldības informācija

Tūrisma objekti un aktivitātes Rēzeknes novadā (58., 59., 60. att.):

- ✓ dabas objekti,
- ✓ baznīcas,
- ✓ senie arodi,
- ✓ mājražotāji,
- ✓ muzeji un privātkolekcijas,
- ✓ tūrisma maršruti,
- ✓ atpūtas vietas,
- ✓ tūrisma mītnes u. c.

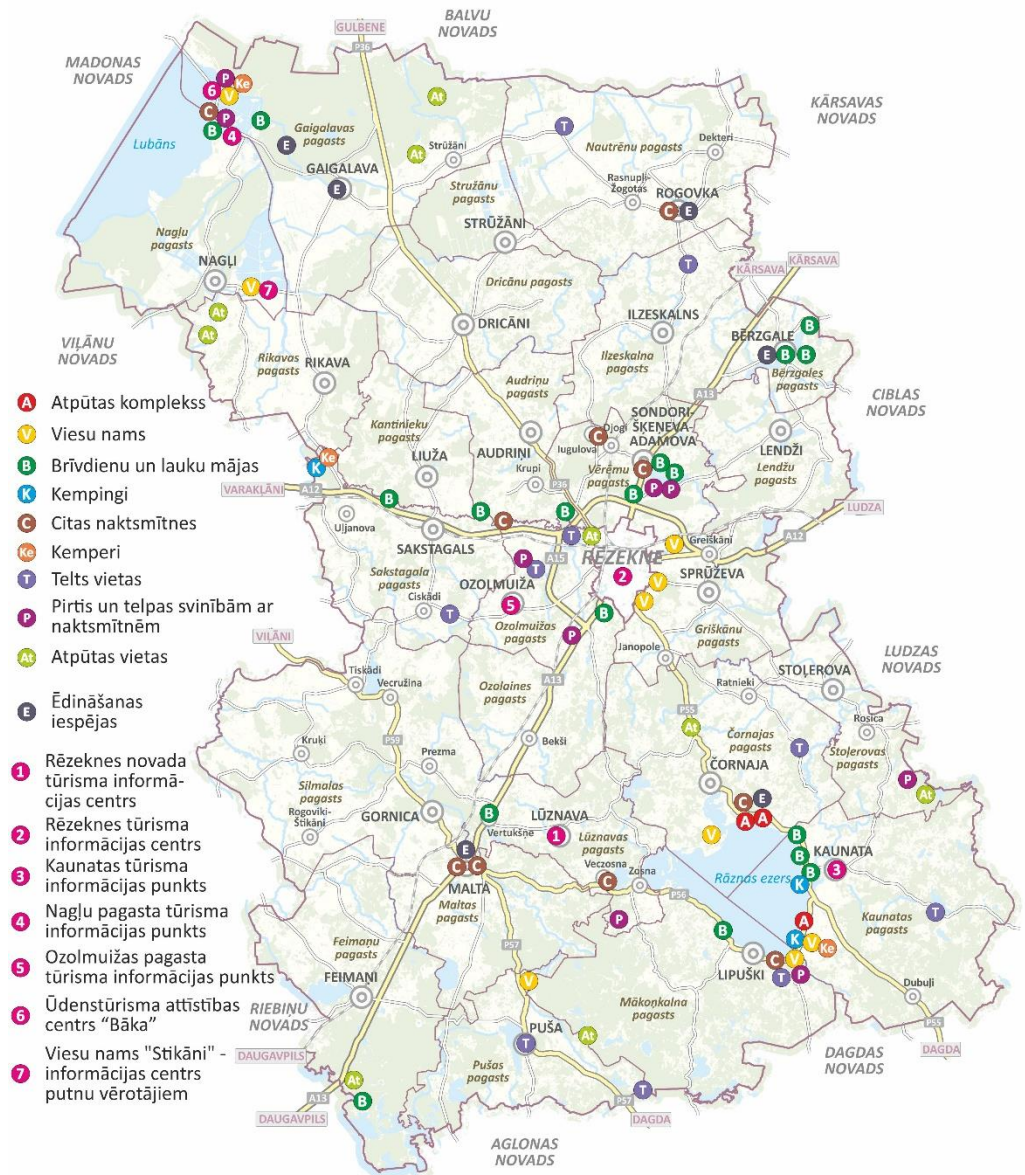
Rēzeknes novada **TŪRISMA INFORMĀCIJAS CENTRS** atrodas Lūznava muižas telpās, kur tiek piedāvātas gan ekskursijas pa muižu, gan informācija par apskates objektiem un atpūtas iespējām Rēzeknes novadā un Latgalē.

Īstenojot Lūznava muižas ēkas rekonstrukciju, simtgadīgā jūgendstila ēka ir saglabājusi kultūrvēsturiskā mantojuma vērtību un sniedz plašu pakalpojumu klāstu vietējiem iedzīvotājiem un viesiem, attīstoties kā reģiona kultūras un dabas tūrisma, lietišķo darījumu un citu aktivitāšu piesaistes objekts.

ŪDENSTŪRISMA ATTĪSTĪBAS CENTRS “BĀKA” atrodas pie viena no Latvijas lielākajiem ezeriem, Lubāna ezera krastā, dabas lieguma “Lubāna mitrājs” teritorijā. Lubāns un tam piegulošā teritorija ir unikāls dabas komplekss īpaši aizsargājamo sugu populāciju un biotopu saglabāšanai, ūdensputnu atpūtas, barošanās un ligzdošanas vieta. Centra teritorijā izveidots bērnu rotaļu laukums, brīvdabas estrāde un atpūtas vieta. Netālu no tā izveidota pludmale ar atpūtas vietu. Centra teritorijā tiek nodrošināta aktīva atpūta (volejbols, teniss, ūdensslēpes, airu laivas, vēja dēļi u. c.) un tiek rīkoti dažādi pasākumi – putnu vērošana, velobraucieni, pārgājieni u. c.

RĀZNAS NACIONĀLAIS PARKS ir teritorija, kurā ir sastopamas Latgalei raksturīgās iezīmes un vērtības. Tajā atrodas vairāki ezeri, t. sk. lielākais Latvijas ezers – Rāzna, pauguri (Lielais Liepu kalns, Mākoņkalns), kultūrvēsturiskais mantojums (dievnami, muižas, amatniecība, muzeji u. c.) un nozīmīgas dabas vērtības (ainavas, aizsargājamās sugas u. c.). Parka teritorijā izveidoti vairāki velomaršruti, un Rāznas ezera piekrastē pakalpojumus piedāvā viesu mājas.

Lauku tūrismā novadā iesaistās vietējie **MĀJRAŽOTĀJI** un **AMATU** pratēji. Tūristiem tiek atvērtas saimniecības, notiek degustācijas, meistarklases un tiek sniegta iespēja klientam pašam redzēt, kā top produkti, īpaši izceļot Latgales viesmīlību. Nozīmīgu lomu ieņem arī Latgales kulinārais mantojums, piedāvājot viesiem tradicionālos Latgales ēdienus no vietējās izcelsmes produktiem.

58. ATTĒLS. TŪRISMA INFRASTRUKTŪRA RĒZEKNES NOVADĀ (AUTORS J. OZOLS)

59. ATTĒLS. KULTŪRVĒSTURISKIE TŪRISMA APSKATES OBJEKTI (AUTORS: J. OZOLS)

60. ATTĒLS. TŪRISMA APSKATES OBJEKTI (AUTORS: J. OZOLS)

NOVĒRTĒJUMS

DARBA GRUPA “UZŅĒMĒJDARBĪBA UN TŪRISMS”

“BIZNESA VIDĪ ATBALSTOŠA INFRASTRUKTŪRA”

KAS LABS?

- ✓ Labs ģeogrāfiskais novietojums
- ✓ ES atbalsts infrastruktūras projektiem
- ✓ LVM infrastruktūras attīstība, sadarbība ar pašvaldību
- ✓ LEARN, LEADER atbalsts, iespējas (pie sadarbības)
- ✓ Elektroapgādes tīklu attīstība
- ✓ Labs mobilo sakaru pārklājums
- ✓ Jauniešu uzņēmējdarbības projekti
- ✓ Izglītības – uzņēmējdarbības kontaktpunkti
- ✓ Skolēnu mācību uzņēmumi
- ✓ Novada pašvaldība atsaucīga jaunažiem uzņēmējiem
- ✓ RSEZ un LSEZ

KAS SLIKTS?

- ✓ Nav vienotas datu bāzes par ēkām
- ✓ Birokrātija pašvaldības sniegtajos pakalpojumos
- ✓ Ceļu infrastruktūra, stāvoklis
- ✓ OIK ietekme
- ✓ Maz atpūtas vietu pie galvenajiem ceļiem
- ✓ Servisa objektu trūkums pie galvenajiem ceļiem
- ✓ “Guļošo policistu” trūkums apdzīvotās vietās
- ✓ Iztrūkst inventāra nomas iespējas (portāla izveide, datu bāzes u. c.)
- ✓ Lielas izmaksas elektroapgādes tīklu ierīkošanai
- ✓ Elektriības pieslēguma monopols
- ✓ No IUK mazs ieguvums uzņēmējiem
- ✓ Trūkst gāzes, ūdensvada u. c. pieslēgumu
- ✓ Trūkst ražošanas ēku

KAS JĀMAINA? (PROJEKTI, AKTIVITĀTES)

- ✓ Vairāk līdzekļu, projektu īstenošana ceļu uzlabošanai
- ✓ Projekti tūrisma infrastruktūras uzlabošanai – servisa objektu ierīkošanai
- ✓ 5 % atlaide tarifiem Latgales SEZ un Rēzeknes SEZ teritorijā
- ✓ Vienotas tūrisma, uzņēmumu informācijas sistēmas izveidošana un regulāra uzturēšana/ aktualizēšana (QR kods)
- ✓ Sekmēt prakses vietu veidošanos pie uzņēmējiem, mācību ekskursijas
- ✓ Pamestas pašvaldības infrastruktūras (objektu, ēku) racionāla izmantošana uzņēmējdarbības mērķiem (piemēram, bijušo skolu ēkas – Daugaviešu un Zarečnaja)
- ✓ Ideju ģenerēšanas darbnīcas, sadarbības veidošana, pieaicinot uzņēmējus pa nozarēm
- ✓ Jārisina elektroapgādes u. c. inženierkomunikāciju pieejamības jautājums
- ✓ Organizēt viedokļu apmaiņu starp uzņēmējiem
- ✓ Nepieciešams viens darbinieks pagastā, kas strādā ar uzņēmējiem
- ✓ Valsts ceļu uzlabošana, jo tie ir stratēģiski svarīgāki
- ✓ Degradēto teritoriju revitalizācija
- ✓ Pašvaldības pakalpojumu vienkāršošana pakalpojumu saņēmējiem
- ✓ Veidot objektus, kas piesaista cilvēkus, tas dod iespēju attīstīties vietējiem uzņēmējiem
- ✓ Darbaspēka apmācība konkrētām vajadzībām
- ✓ Aktuālās apmācības strādājošajiem (pārkvalifikācija)

Autoceļu pārbūves darbi Vērēmu pagastā “Industriālo teritoriju tīklojuma izveide uzņēmējdarbības veicināšanai Rēzeknes pilsētas, Rēzeknes un Viļānu novados” projekta ietvaros (foto: Brigita Arbidāne)

“LAUKSAIMNIECĪBA UN MEŽSAIMNIECĪBA”

KAS LABS?

- ✓ Ekoloģiski tīra produkcija (relatīvi)
- ✓ Sakopta vide un lauki
- ✓ Veiksmīga mežsaimniecība
- ✓ Lauksaimnieki piedalās projektos un modernizē saimniecības
- ✓ Tiešā pirkšana “Lobs lobam”
- ✓ Projekti
- ✓ Finansējums lauksaimniecībai (LAD, Partnerība, pašvaldība, LEARN pasākumi, LLKC u. c.)

KAS SLIKTS?

- ✓ Trūkst lauksaimniecības tehnikas/ārpakalpojumu mazajiem zemniekiem
- ✓ Trūkst lauksaimniecības zemes (visa lielajiem un ārzemju firmām)
- ✓ Nesakoptas ceļu malas pie mežiem un laukiem
- ✓ Laukos trūkst kvalificēta darba spēka
- ✓ Netiek finansiāli novērtēts cilvēku kapitāls
- ✓ Lielu attālumu ietekmē izmaksas un pakalpojumu pieejamību
- ✓ Nav sakārtotas īpašuma tiesības laukos
- ✓ Slikts apmācību līmenis tehnikumos
- ✓ Uzņēmumi nelabprāt uzņem tūristus, ekskursantu grupas, nedalās ar pieredzi
- ✓ Projektu nosacījumi bieži vien nav atbilstoši uzņēmuma “jaudai”
- ✓ Neadekvātas prasības ES direktīvu ieviešanai (LV pārcenšas)
- ✓ Palīdzības trūkums cīņā ar latvāņiem, nav valsts mēroga programmas

KAS JĀMAINA? (PROJEKTI, AKTIVITĀTES)

- ✓ Veidot sadarbības tīklus, kooperatīvus (veidot neformālās organizācijas), piem., kopīga iepakošana
- ✓ Jābūt gataviem jauniem izaicinājumiem, kas nāk no starptautiskās vides
- ✓ Jāveicina sadarbība zemes uzlabošanas jomā (kopēja dalība meliorācijas projektos)
- ✓ Izdevīgāki nosacījumi projektu vērtēšanā atbilstoši katram reģionam
- ✓ Atbalsts zemniekiem, kuri apsaimnieko mazāk auglīgās zemes (piem., degvielas kompensēšana)
- ✓ Pagasta (pašvaldības) atbalsts kursu, sertifikātu iegūšanā (rīkot apmācības uz vietas)
- ✓ Sekmēt pievienotās vērtības produktu ražošanu mazajās/vidējās saimniecībās + sadarbība ar RTA un citām profesionālajām iestādēm
- ✓ Izglītēt bērnus un jauniešus vides ilgtspējīgai saglabāšanai (pārgājieni mežā, atkritumu tēma, izdzīvošanas skola u. c.)
- ✓ Izvērtēt kompensāciju piešķiršanu, ne tikai graudkopjiem
- ✓ Motivēt jauniešus nodarboties ar lauksaimniecību
- ✓ Modernizēt ražošanu

Meliorācijas sistēmas pārbūves projekts Silmalā

KAS LABS?

- ✓ Tiek izmantoti vietējie izejmateriāli
- ✓ Pastāv tirgi
- ✓ Ekoloģiska produkcija
- ✓ LEARN + LOBS LOBAM + partnerība
- ✓ Tiek saglabātas tradīcijas un modernizēšana
- ✓ Atsaucīgi, var sarunāt individuāli
- ✓ Starptautiska līmeņa amatnieki
- ✓ Lūznavas muiža kā izstāžu zāle
- ✓ Pašvaldība organizē produkcijas noieta vietas
- ✓ Pieredzes apmaiņas braucieni
- ✓ Uzņēmēju diena
- ✓ Pieejamas cenas
- ✓ Produkcijas dažādība
- ✓ Uzsākta sadarbība ar SIA "Latgales upes līči" tirdzniecības vietas attīstīšanai Subinaitē pie autoceļa Rēzekne - Rīga

KAS SLIKTS?

- ✓ Nav radoša pieeja darbam
- ✓ Nav izglītoti par eksporta iespējām
- ✓ Trūkst kooperācijas
- ✓ Trūkst zināšanu par iepakojumu/iesaiņošanu
- ✓ Trūkst prasmes pārdot, jo nav radoši
- ✓ Ģeogrāfiski neizdevīga vieta, tālu no Rīgas
- ✓ Neaktīvi apmeklē kursus, seminārus u. c.
- ✓ Bailes uzsākt darbību
- ✓ Trūkst personiskās atbildības no amatnieku un mājražotāju puses (apsola un neierodas tirdziņa laikā)
- ✓ Nevar nodrošināt produkcijas apjomu visā tirdziņa laikā
- ✓ Trūkst publiski pieejamas datu bāzes par mājražotājiem un amatniekiem
- ✓ Noveco amatnieku paaudze
- ✓ Nav atvērto saimniecību
- ✓ Liela birokrātijā (piemēram, zīmju uzstādīšana)
- ✓ Pašiem uzņēmējiem trūkst mājaslapu ar piedāvājumu

KAS JĀMAINA? (PROJEKTI, AKTIVITĀTES)

- ✓ Nepieciešami semināri, pieredzes apmaiņas braucieni, kursi
- ✓ Jāuzlabo infrastruktūra
- ✓ Nodokļu atvieglojumi
- ✓ Jāizglīto par tirdzniecību internetā
- ✓ Lūznavas muižas brīvā niša – mājražotāju/amatnieku produkcijas tirgotājiem
- ✓ Sekmēt, motivēt sadarbības uzņēmumu veidot pašiem mājražotājiem
- ✓ Jānodod prasmes jauniešiem mājražotājiem, kamēr dzīvi vecie, paaudžu tikšanās, vietu organizēšana
- ✓ Tūrisma objektos jābūt amatnieku + mājražotāju kontaktiem un otrādi
- ✓ Jāveido sadarbība ar angliki runājošo jaunatni, angļu valodas skolotājiem
- ✓ Runāt ar valsts iestādēm par birokrātijas samazināšanu (SIA "Valsts ceļi" u. c.)
- ✓ Ieviest kvalitātes zīmi – Rēzeknes novada logo un tās izmantošanas kritērijus un nosacījumus
- ✓ Turpināt tirdziņu "Lobs lobam"
- ✓ Atjaunot norādes uz objektiem, uzņēmumiem
- ✓ Izglītēt mājražotājus, amatniekus preču zīmes/tēla veidošanā
- ✓ Sekmēt jaunu tehnoloģiju ieviešanu pārtikas ražošanā
- ✓ Vietējās identitātes un latgaliskā aktualizēšanu sava produkta tēla veidošanā
- ✓ Piestrādāt pie preču iepakojuma

Rēzeknes novada dienas

“TŪRISMS”

KAS LABS?

- ✓ Ģeogrāfiskais novietojums
- ✓ Daudz resursu/objektu, darbojas TIC
- ✓ Jaunu objektu attīstība, kas veicina arī cita veida uzņēmējdarbības attīstību tuvumā
- ✓ Piedalīšanās dažāda mēroga izstādēs
- ✓ Aktīvās atpūtas centrs “Bāka”
- ✓ Tūrisma galamērķis “Lubānas ezera noslēpumi”
- ✓ Novada pašvaldības atbalsts (tūrisma kartes, bukleti)
- ✓ Starptautisku sadarbība (Lubāns, Rāzna, LTA)
- ✓ Latgaliešu viesmīlība
- ✓ Lauku vide, unikāla daba, amatniecība
- ✓ Kulinārais mantojums
- ✓ Latgaliešu valoda
- ✓ “Bāka”, Lūznavas muiža, Trasuna muzejs u. c.
- ✓ Masu pasākumi (Dabas koncertzāle)

KAS SLIKTS?

- ✓ Resursu/objektu kvalitāte klibo
- ✓ Aktīvās atpūtas centram “Bāka” slikta popularizēšana, jāpaplašina piedāvājums
- ✓ Jāattīsta kulinārais mantojums
- ✓ Trūkst piedāvājuma latgaliešu valodā, konkrētu darbību valodas popularizēšanai, valodas pielietošana uz produktiem
- ✓ Nav aktīvā tūrisma piedāvājuma (statiskais tūrisms)
- ✓ Trūkst vienotas un aktuālas, mūsdienīgas, t. sk. digitālās informācijas sistēmas
- ✓ Neapmierinoša ceļu kvalitāte
- ✓ Trūkst izstrādātu maršrutu (velo, pārgājienu, amatnieku apmeklējumi u. c.)
- ✓ Trūkst norāžu (*ne visur ir atļauts izvietot*)
- ✓ Trūkst kvalitatīvu naktsmītņu, maksāspējīgu klientu
- ✓ Trūkst velo nomas punktu, ūdens u. c. aktīvās atpūtas inventāra
- ✓ Svešvalodu zināšanu trūkums
- ✓ Trūkst uzmanību piesaistoša (“pompoza”) piedāvājuma Krievijas tūristiem
- ✓ Ezeru potenciāls netiek izmantots
- ✓ Tūrisma mītnes neizmanto vietējo amatnieku un lauksaimnieku produkciju
- ✓ Kultūrvēstures pieminekļu kvalitāte pasliktinās
- ✓ Trūkst piedāvājuma, kur darbojas tūrists praktiski (ar rokām)
- ✓ Nerunā/runā maz ar tūristiem latgaliešu valodā
- ✓ Uzņēmēji nestāsta par kaimiņiem
- ✓ Trūkst aktivitāšu bērniem
- ✓ Trūkst kulinārā piedāvājuma, ēdināšanas iespēju

KAS JĀMAINA? (PROJEKTI, AKTIVITĀTES)

- ✓ Izveidot tūrisma informācijas sistēmu (telefona aplikācija, digitālie kioski)
- ✓ Uzlabot ceļu kvalitāti
- ✓ Izstrādāt maršrūtus (velo, pārgājienu, amatnieku darbnīcu apmeklējumi)
- ✓ Izvietot vairāk objektu norāžu, izstrādāt norāžu koncepciju, kurā ietverta vietējā identitāte, kultūra, valodas (latgaliešu, vecticībnieku u. c.)
- ✓ Kopējās sadarbības veidošana starp tūrisma pakalpojumu sniedzējiem
- ✓ Uzlabot tūrisma pakalpojumu sniedzēju valodu zināšanas
- ✓ Vairāk īstenot nelielus projektus
- ✓ Nepieciešama tūrisma mājaslapas “UPDATE”, Latgales līmenī, audio-video rullītis tūrismam
- ✓ Jāuzlabo valsts ceļi, galvenie ceļi tūrismam ap Rāznu, Lubānu
- ✓ Jāattīsta latgalisko 100 vārdu apguves skoliņa
- ✓ Rāznas Nacionālo parku attīstīt kā galamērķi (piem., Tērvete, Līgatnes takas), veidojot aktīvās atpūtas piedāvājumu
- ✓ Geokečings u. c. modernas tendences
- ✓ Attīstīt Ančupānu Mežaparku kā Tērvetes parku – Boņuka tēma
- ✓ Veidot piedāvājumu bērniem un ģimenēm ar bērniem
- ✓ Veidot kompleksus piedāvājumus, ko var nopirkt ar 1 klikšķi
- ✓ Attīstīt servisa objektus (stāvvietas, tualetes u. c.)
- ✓ Izstrādāt tūrisma stratēģiju, mārketinga plānu

Ūdens tūrisma attīstības centrs “Bāka”

UZŅĒMĒJDARBĪBAS VEICINĀŠANAS DARBĪBAS RĒZEKNES NOVADĀ

RĒZEKNES SPECIĀLĀ EKONOMISKĀ ZONA (RSEZ) izveidota 1997. gadā Rēzeknes novada (Vērēmu, Griškānu, Ozolaines pagasti) un Rēzeknes pilsētas teritorijā. Izveides mērķis ir veicināt tirdzniecību, attīstīt rūpniecību un satiksmi, kā arī preču eksportu un importu caur Latviju, piesaistot ieguldījumus ražošanas un infrastruktūras attīstībai un jaunu darba vietu radīšanai. Teritorijas kopplatība ir 1155 ha. Darbības virzieni ir RSEZ likumā noteikto funkciju izpilde, reģionālā atbalsta administrēšana, investīciju piesaiste RSEZ teritorijā, informācijas apkopošana un izstrāde, atbalsts RSEZ komercsabiedrībām.⁸⁷

Rēzeknes SEZ pārvalde ir Rēzeknes novada un Rēzeknes pilsētas domes pārraudzībā esoša pašvaldību kopīgā iestāde.

Uzņēmumi, kas ir noslēguši līgumu ar Rēzeknes RSEZ pārvaldi, var saņemt tiešo nodokļu atvieglojumus līdz pat 55% apmērā no ieguldījumu projekta summas, līdz pat 100% nekustamā īpašuma nodokļa atlaidi un 80% uzņēmuma ienākuma nodokļa atlaidi, kā arī netiešo nodokļu atvieglojumus.

No RSEZ teritorijas 64% jeb 737,26 ha atrodas Rēzeknes novada Vērēmu, Griškānu un Ozolaines pagastos. 2017. gadā Rēzeknes SEZ Rēzeknes novada teritorijā darbojas trīs komercsabiedrības – RSEZ SIA “Verems”, RSEZ SIA “LEAX Rēzekne”, RSEZ SIA “IRBIS Technologies”.⁸⁸

NODIBINĀJUMS “LEARN” – LAUKU EKONOMIKAS ATTĪSTĪBAI RĒZEKNES NOVADĀ⁸⁹

Rēzeknes novada pašvaldība un visas novada pagastu pārvaldes 2014. gada izveidoja nodibinājumu “LEARN”. Tās mērķis ir sekmēt saimniecisko darbību un rūpēties par bezdarba samazināšanu Rēzeknes novada teritorijā, atbalstīt mikrouzņēmumus un pašnodarbinātās personas, kuras uzsāk un attīsta uzņēmējdarbību Rēzeknes novada teritorijā.

Izveidots finanšu fonds, kurš paredz dažāda veida informatīvu, izglītojošu un uz sadarbību vērstu pasākumu nodrošināšanu. Finanšu fonda līdzekļi tiek novirzīti LEARN projektu konkursu rīkošanai ar mērķi finansiāli atbalstīt projektus jaunu mikrouzņēmumu veidošanai un attīstībai, kuru kopējais saimnieciskās darbības rezultāts vērsts uz Rēzeknes novada ekonomikas daudzveidības sekmēšanu.

Lai veicinātu mājražošanu un mājražotāju produkcijas noietu, “LEARN” sadarbībā ar Rēzeknes novada pašvaldību ik mēnesi organizē lauku labuma tirdziņus “Lobs lobam”.

2017. gadā konkursa ietvaros grantu veidā esošajiem un potenciālajiem uzņēmējiem bija paredzēts piešķirt finansējumu 25 000,00 eiro apmērā (maksimālais grants vienam projektam 3000,00 eiro), bet 2018. gadā projektu konkursa ietvaros plānots piešķirt uzņēmējdarbības atbalstam 28 000,00 EUR.

UZŅĒMĒJU KONSULTATĪVĀ PADOME veidota pēc Rēzeknes novada pašvaldības un vietējo uzņēmēju iniciatīvas. Tās mērķis ir veicināt uzņēmējdarbības vides attīstību novadā. Padome ir aktīvu cilvēku grupa, kas pārstāv uzņēmēju intereses novadā un darbojas uz brīvprātības principiem sabiedriskā kārtā, kā arī kalpo kā sabiedriskās domas veidošanas instruments.⁹⁰

Rēzeknes novada pašvaldība jau vairākus gadus pēc kārtas rīko Rēzeknes novada **UZŅĒMĒJU DIENU**, kurā atzinību par savu darbu un ieguldījumu novada attīstībā saņem Rēzeknes novada uzņēmēji. Tiek godināti labākie Rēzeknes novada uzņēmēji, kuri veicina uzņēmējdarbības vides attīstību, nodarbinātību, teritorijas pievilcību un sabiedrisko aktivitāti.

Rēzeknes novada mājaslapā www.rezeknesnovads.lv tiek publicēta informācija uzņēmējiem - jaunumi, noderīga informācija, atbalsta institūciju kontakti, par Rēzeknes novadā ražotajiem produktiem un pakalpojumiem u.c.

Novadā pieejami pašvaldības **IZGLĪTĪBAS – UZŅĒMĒJDARBĪBAS KONTAKTPUNKTA SPECIĀLISTI**, kuri piedāvā dažādus karjeras izglītības pasākumus, iesaista skolēnus mācību-ražošanas uzņēmumu pakāpeniskā izveidē, organizē uzņēmēju “ēnošanas” pasākumus u.c. aktivitātes par karjeras iespējām novadā. Konsultē vietējos lauku uzņēmējus un aktīvos cilvēkus, kuri vēlas uzsākt savu biznesu, par tā uzsākšanu un attīstību, finansējuma piesaisti un sadarbības jautājumiem.

⁸⁷Rēzeknes speciālās ekonomiskās zonas pārvalde, www.rsez.lv

⁸⁸Rēzeknes novada pašvaldības informācija.

⁸⁹Rēzeknes novada pašvaldības informācija.

⁹⁰Rēzeknes novada pašvaldības informācija.

Attīstības programmas izstrādes ietvaros tika veikta **RĒZEKNES NOVADA UZŅĒMĒJU APTAUJA**.⁹¹

Novērtējot uzņēmējdarbības vidi (infrastruktūra, teritorijas, ēku pieejamība) Rēzeknes novadā, lielākā daļa respondentu atzīmējuši, ka tā ir apmierinoša vai drīzāk apmierinoša – 75%, tikai 22% atzīmējuši, ka tā ir drīzāk neapmierinoša vai neapmierinoša (61. att.). Sava uzņēmuma attīstības iespējas novadā kā ļoti labas un labas atzīmējuši 38%, kā vidējas – 50% un kā negatīvas tikai 12%. Uzņēmumu paplašināt plāno 40% respondentu (62. att.).

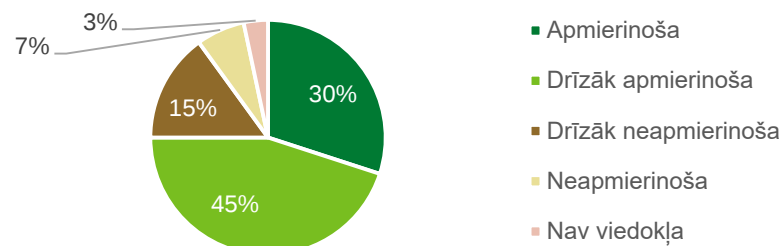
Novada uzņēmējiem aktuālākās jomas:

- ✓ Augstie nodokļi (88% respondentu),
- ✓ Konkurence (aktuāla 40%, var kļūt aktuāla 27%),
- ✓ Kontrolējošo institūciju lielais skaits (73%),
- ✓ Pašvaldības atbalsts uzņēmējdarbībai (66%),
- ✓ Infrastruktūras pieejamība un kvalitāte (71%),
- ✓ Kvalificēta darbaspēka trūkums (59%),
- ✓ Eiropas struktūrfondu līdzekļu apguve (56%).

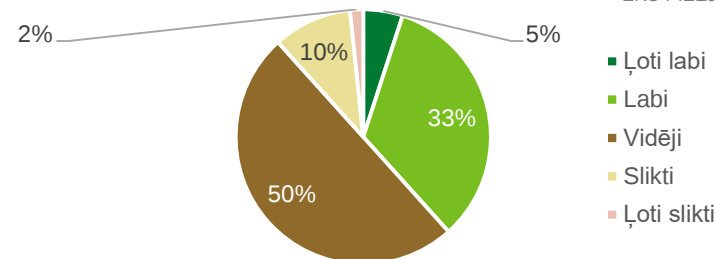
Kā galvenās problēmas, ar kurām visbiežāk saskaras, respondenti atzīmējuši nesamērīgo birokrātisko slogu (atskaites, kontroles, atļaujas utt.). Problēmas rada arī darbaspēka, apgrozāmo līdzekļu trūkums, kā arī augstās ražošanas izmaksas (63. att.).

Respondentu uzņēmuma attīstībai nepieciešamā infrastruktūra, kas nav pieejama vai ir sliktas kvalitātes:

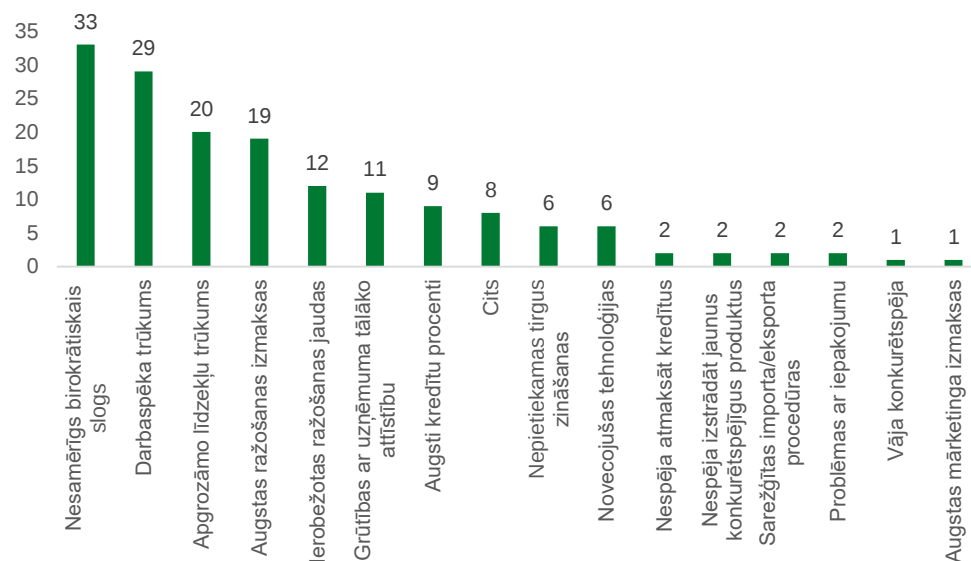
- ✓ Kvalitatīvi autoceļi, pievedceļi, ielas (33%),
- ✓ Zemes platības (14%),
- ✓ Meliorācijas sistēmas (13%),
- ✓ Ūdensapgāde un kanalizācija (11%),
- ✓ Sabiedriskais transports (8,1%),
- ✓ Energoapgāde (6%),
- ✓ Telekomunikācijas un informācijas tehnoloģijas (5%)
- ✓ u. c.

61. ATTĒLS. LŪDZU, NOVĒRTĒJIET, KĀDA IR UZŅĒMĒJDARBĪBAS VIDE (INFRASTRUKTŪRA, TERITORIJAS, ĒKU PIEEJAMĪBA) RĒZEKNES NOVADĀ?

62. ATTĒLS. KĀ JŪS VĒRTĒJAT SAVA UZŅĒMUMA ATTĪSTĪBAS IESPĒJAS RĒZEKNES NOVADĀ?

63. ATTĒLS. GALVENĀS PROBLĒMAS, AR KURĀM VISBIEŽĀK NĀKAS SASKARTIES UZŅĒMĒJIEM

⁹¹Rēzeknes novada uzņēmēju aptauja Rēzeknes novada attīstības programmas 2019.-2025.gadam izstrādei, 60 respondenti.

Pēc respondentu domām, nozīmīgākie Rēzeknes novada uzņēmējdarbības virzieni, kas veicinātu novada ekonomisko attīstību, ir lauksaimniecība (t. sk. bioloģiskā lauksaimniecība), kokapstrāde, tūrisms, apstrādes rūpniecība, mājažošana, amatniecība u. c. (64. att.).

Lai veicinātu uzņēmējdarbību novadā, pēc respondentu domām, pašvaldībai vairāk jāatbalsta vietējie ražotāji un uzņēmēji, veidojot atbalsta pasākumus jaunajiem uzņēmējiem, rīkojot domē regulāras tikšanās ar uzņēmējiem u. c. (65. att.). Kā citas atbildes tika minētas – regulāri braukāt pa novada ceļiem (vismaz reizi nedēļā), apsekojot tos, un novērst trūkumus, samazināt birokrātiju, attīstīt mazo uzņēmējdarbību, atbalsts infrastruktūras (ūdens, elektrība) izveidē tur, kur tās nav, un veicināt darbaspējīgo iedzīvotāju palikšanu novadā.

Kāds pašvaldības atbalsts būtu nepieciešams uzņēmumiem, lai attīstītos un izveidotu jaunas darbavietas:

- ✓ sakārtot ceļu infrastruktūru,
- ✓ noturēt novadā darbaspējīgos iedzīvotājus, piesaistīt kvalitatīvu darbaspēku,
- ✓ ieviest nekustamā īpašuma nodokļa atvieglojumus,
- ✓ finansiālais atbalsts, konkursi,
- ✓ birokrātiskā sloga samazināšana,
- ✓ telpu pieejamība ražošanai (iespēja ne tikai nomāt, bet arī iegādāties),
- ✓ konsultācijas, tikšanās, pieredzes apmaiņas braucieni,
- ✓ elektroapgādes infrastruktūras attīstīšana u. c.

Respondentu ieteikumi pašvaldības darba uzlabošanai, kas veicinātu uzņēmēju un pašvaldības sadarbību, galvenokārt tika minēta savstarpējās sadarbības uzlabošana, biežāka un regulāra tikšanās ar uzņēmējiem, informatīvo semināru organizēšana, aktuālās informācijas par aktivitātēm sniegšana un pašvaldības darbinieku saskarsmes ar iedzīvotājiem uzlabošana.

64. ATTĒLS. NOZĪMĪGĀKIE RĒZEKNES NOVADA UZŅĒMĒJDARBĪBAS VIRZIENI, KAS VEICINĀTU NOVADA EKONOMISKO ATTĪSTĪBU

65. ATTĒLS. KAS BŪTU VEICAMS PAŠVALDĪBAI, LAI VEICINĀTU UZŅĒMĒJDARBĪBU?

NOVĒRTĒJUMS

DARBA GRUPA “UZŅĒMĒJDARBĪBA UN TŪRISMS”

“SADARBĪBA, KOMUNIKĀCIJA, PĀRVALDĪBA (VALSTS UN PAŠVALDĪBAS INSTITŪCIJĀS)”

KAS LABS?

- ✓ Tūrisma uzņēmējiem atbalsts no pašvaldības mārketinga aktivitātes
- ✓ Plašs semināru piedāvājums
- ✓ Speciālisti dažādās jomās
- ✓ Aktīvs NVO sektors
- ✓ VKAC
- ✓ Publiskā INERA, ko var izmantot uzņēmēji (internets bibliotēkās u. c.)
- ✓ Draudzīgāka pieeja no VID, PVD utt.

KAS SLIKTS?

- ✓ Tūrisma informācija nav pietiekami apkopta, trūkst sistemātikas
- ✓ Starp pašvaldības iestādēm ir vairāk konkurence, nevis sadarbība
- ✓ Visu pušu pasivitāte
- ✓ Pašvaldība nezina uzņēmēju vajadzības
- ✓ Komunikācija slikta pat starp viena pagasta iestādēm
- ✓ Nav izmantotas IT iespējas (aplikācijas)
- ✓ Grūti orientēties iestāžu mājaslapās
- ✓ Uzņēmēji kūtri informācijas sniegšanā

KAS JĀMAINA? (PROJEKTI, AKTIVITĀTES)

- ✓ Informācijas pieejamība būtu jāuzlabo (IT aplikācijas, lielajos veikalos, bibliotēkās, DUS)
- ✓ Jābūt koordinētai sadarbībai starp iestādēm, organizējot pasākumus
- ✓ Organizēt diskusijas – saziņu pa nozarēm, piesaistot ar novitātēm nozarē
- ✓ Personīgi uzrunāt – darbojas vislabāk
- ✓ Nepieciešams viens darbinieks katrā pagastā, kas strādā ar vietējiem uzņēmējiem
- ✓ Cēlt uzņēmēju un iedzīvotāju pašapziņu
- ✓ VKAC administrācijas ēkā
- ✓ Atdzīvināt uzņēmēju konsultantu padomes darbību
- ✓ Datu bāzes ieviešana (uzņēmēji, kontakti, darbības sfēras)
- ✓ Pašvaldības dotētās darbavietas (pakalpojumi)
- ✓ “Ideju pasta” ieviešana pašvaldības mājaslapā
- ✓ Aktīvāks un atbildīgāks konsultatīvās iedzīvotāju padomes darbs
- ✓ Lielāka sadarbība starp pārvaldēm un nodaļām

Konkurss “Rēzeknes novada uzņēmums” (foto: Eduards Medvedevs)

Rēzeknes novada diena

Izstrādātājs: Rēzeknes novada pašvaldība
Projekta izstrādes komanda: Anna Jaudzema, Līga Romančuka,
Tatjana Kārklīniece, Tatjana Volka
Kontakti: Atbrīvošanas aleja 95a, Rēzekne, LV-4601, Latvija
Tel.: +371 64 62 22 38
www.rezeknesnovads.lv

Izstrādātājs: SIA "Reģionālie projekti"
Projekta izstrādes komanda: Līna Dimitrijeva, Inese Brūvere,
Jānis Ozols, Sanita Fazilova
Kontakti: Rūpniecības iela 32b – 2, Rīga, LV-1045, Latvija
Tel.: +371 67 32 08 09
www.rp.lv